

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De inwisselbaarheid der munten en de voorwaarden van haar verwezenlijking, door de H. G.-U. Papi — De Belgische en Nederlandse begrotingen, 1946-1955 (IIIe deel) — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Grafieken van de economische toestand van België — Statistieken.

DE INWISSELBAARHEID DER MUNTEN EN DE VOORWAARDEN VAN HAAR VERWEZENLIJING

door de H. G.-Ugo PAPI,

Professor aan de Universiteit te Rome.

1. Inwisselbaarheid in goud en inwisselbaarheid in andere munten.

De munt van een land kan als inwisselbaar beschouwd worden wanneer de houder er van de mogelijkheid bezit om ze vrij om te wisselen in goud of in een andere munt tegen de bij de nationale wet vastgestelde wisselkoers.

Onder het stelsel van de gouden standaard tot in 1914 betekende de convertibiliteit van een munt juist haar inwisselbaarheid in goud. Zij vloeide vanzelfsprekend voort uit het bestaan van de munten, waarvan de koopkracht gelijk was aan de koopkracht van het metaal dat ze bevatten. Die gelijkheid hing op haar beurt van de volgende voorwaarden af :

1) de vaststelling door de centrale bank van de koop- en verkoopprijs van het goud tegen bankbiljetten. Dank zij een aangepaste reserve konden de biljetten ingewisseld worden tegen goud en omgekeerd.

2) de mogelijkheid de goudmunten te smelten en het goud aan te munten naar gelang de koopkracht van de goudmunten op de binnenlandse markt beneden of boven de door de centrale bank vastgestelde koopkracht lag.

3) de mogelijkheid de goudmunten in en uit te voeren tegen goederen, diensten en kapitalen naar gelang hun koopkracht op de internationale markt resp. beneden of boven die op de binnenlandse markt lag.

4) de soepelheid van de economische structuur van het land waardoor, bij een eventuele teruggang van de internationale prijzen, ook de binnenlandse kosten en prijzen dalen en derhalve de uitvoer kan worden gehandhaafd.

Indien de koopkracht van de munt van een land, dank zij de vervulling van al die voorwaarden, in het binnenland en in het buitenland gelijk bleef, moest de inwisselbaarheid van de bankbiljetten in goud logisch leiden tot de convertibiliteit, op basis van de goudpariteit, van alle goudmunten in de andere goudmunten; zo kon bijvoorbeeld een pond sterling ingeruild worden tegen vier dollars, vermits het goudgewicht van het pond sterling viermaal groter was dan het goudgewicht van de dollar. Bij gebeurlijke afwijking van de wisselkoers traden onmiddellijk en automatisch correctieven op : de inwisselbaarheid van de bankbiljetten in goud en van het goud in biljetten, het smelten en het aanmunten van de goudmunten, de invoer en de uitvoer er van, zonder dat een geldpolitiek vanwege de regering noodzakelijk werd. Onder het stelsel van de gouden standaard moesten de automatische correctieven het inflatie- en deflatiegevaar weren.

De eerste wereldoorlog heeft dit stelsel, dat als regulator optrad van de op goud berustende nationale geldhoeveelheid, doen verdwijnen. Toen de convertibiliteit in 1925 opnieuw werd ingevoerd, vertoonde deze enkele afwijkingen met het stelsel van

1914, nl. de toegenomen rivaliteit van de dollar t.o.v. het pond sterling en de oprichting van een bankwezen dat onafhankelijk van de ontwikkeling van de betalingsbalans en van de goudbewegingen de geldhoeveelheid kon beïnvloeden. Daar de biljetten niet meer in goud en het goud niet meer in biljetten konden ingewisseld worden en het daarmee verbonden mechanisme niet meer kon werken, bleef de convertibiliteit van een munt beperkt tot de inwisselbaarheid in een andere munt tegen de wisselkoers vastgesteld op grond van het wettelijke goudgewicht in elk land. De eerste en de tweede van de onmisbare voorwaarden voor de vrijwaring van de stabiliteit van de koopkracht van een munt in het binnenland en in het buitenland, waren niet meer vervuld. De derde en de vierde voorwaarde, nl. de mogelijkheid munten, goederen, kapitalen en arbeidskrachten in en uit te voeren alsook de soepelheid van de economische structuur der landen, hadden niets aan betekenis ingeboet.

Tussen beide wereldoorlogen kwamen spijtig genoeg ontelbare hinderpalen het verkeer van goederen, diensten, kapitalen en personen belemmeren. Terzelfder tijd hadden de monopolies eensdeels, de syndicaten anderdeels, door hun ontwikkeling de economische structuur van elk land in toenemende mate verstand. De derde en de vierde noodzakelijke voorwaarde voor de vrijwaring van de binnenlandse en buitenlandse stabiliteit van de koopkracht van elke munt konden derhalve niet zonder moeilijkheden vervuld worden. De daaruit voortvloeiende toestand werd gekenmerkt door de wankele interne en externe koopkracht van elke munt, door een krapte aan monetaire reserves in de verschillende landen en door het tekort — minder verontrustend maar toch belangwekkend — op de betalingsbalans van al de Europese landen tegenover de dollarzone. En thans betekent het woord convertibiliteit niet meer het recht van de houder om de tegenwaarde te eisen van de papiermunt (bankbiljetten, cheques) in aangemunt metaal of in metaalstaven, noch de mogelijkheid van de geldoverheid van een land in ruil voor papiermunt een andere goudmunt of een in goud inwisselbare munt tegen de goudpariteit aan te bieden; thans stemt het woord convertibiliteit ook niet meer overeen met het recht van de houder papiermunt tegen de door de nationale wetten vastgestelde wisselkoers in een andere papiermunt om te zetten. Dit woord convertibiliteit wordt thans aangewend om een ander doeleinde aan te duiden, nl. de opheffing van de hinderpalen die de vervulling van de derde en de vierde voorwaarde in de weg staan, nl. het herstel van het « multilatera-lisme » in het ruil- en betalingsverkeer.

2. De maatregelen die ieder land kan nemen om de koopkracht van zijn munt te stabiliseren.

Om die beperkte convertibiliteit te verruimen, moet de verscheidenheid van de koopkracht van de munt in het buitenland, d.w.z. de meervoudige

wisselkoersen, verminderd worden; zij dienen tot een enkele, nl. tot de officiële wisselkoers, teruggebracht te worden. Om dit doel te bereiken, bestaan er naast de maatregelen die ieder land voor eigen rekening kan treffen, diegene die slechts kunnen genomen worden op voorwaarde dat de andere landen werkelijk bereid zijn er aan mee te werken.

Het ware overbodig die maatregelen omstandig toe te lichten, die het land voor eigen rekening kan treffen om de stabiliteit van de koopkracht van de munt in een expansieve economie te herstellen. Die koopkracht, d.w.z. de prijs van de munt uitgedrukt in goederen, wordt zoals iedere andere prijs bepaald door de vraag, d.i. door de omvang van goederen en diensten welke de houder tegen die munt verlangt te ruilen, en door het aanbod van de verschillende betaalmiddelen.

Indien men een daling van de koopkracht van een munt wil verhinderen, moet dus bij voorrang zorg gedragen voor de toeneming van de productie, d.i. van de omvang der beschikbare waren en andere goederen om zoveel mogelijk de vraag naar geld te versterken.

Bovendien dient rekening gehouden met het feit dat de koopkracht van de binnenlandse markt beperkt wordt door de omvang der inkomens en beschikbare spaargelden. Welke ook de prijsdaling van de goederen zij, die door een lening in het buitenland kan teweeggebracht worden, bestaat er — naast de mogelijkheid op de binnenlandse markt een gedeelte van de goederen en diensten met behulp van buitenlandse leningen geproduceerd af te zetten — ook de noodzakelijkheid een gedeelte daarvan naar andere markten uit te voeren.

Door die uitvoer stijgt het inkomen van ieder land met het gedeelte van het buitenlandse inkomen dat aan de aankoop van de uitgevoerde goederen werd besteed. De stijging van de zichtbare en onzichtbare uitvoer zal het evenwicht van de betalingsbalans helpen herstellen, het werkelijke inkomen doen toenemen, een groeiend ruilverkeer in het vooruitzicht stellen en tevens de verdere inspanningen tot stijging van de productie aanmoedigen.

3. Hoe moeten het economisch herstel van een land en de financiële stabiliteit verzekerd worden ?

De te volgen handelwijze ligt derhalve voor de hand. Het evenwicht van de betalingsbalans en de aanhoudende toeneming van het werkelijke inkomen zijn de eerste resultaten waarnaar dient gestreefd bij elke poging om naar een evenwichtige en expansieve economie terug te keren.

Naarmate het nationaal inkomen toeneemt en het financiële evenwicht elke beweging van de verschillende inkomens volgt, zal ook een verbetering van de Rijksbegroting intreden. Het zal mogelijk worden de uitgifte van oninwisselbaar papiergeld, een van de belangrijkste oorzaken van de wankele koopkracht van de munt, te verminderen en zelfs volledig stop te zetten.

Wanneer een markt streeft naar aanpassing van het aanbod aan de vraag van goederen en diensten en naar een maximum tewerkstelling verenigbaar met de meest gunstige combinatie van de productiefactoren, zal de stabiliteit van de koopkracht van de nationale munt aldus uiteindelijk voortvloeien uit een langdurige herstelinspanning met als eerste stadium het evenwicht van de betalingsbalans en onmiddellijk daarna dat van de openbare financiën. Vooreerst moeten de hoofdproblemen aangepakt worden, nl. stijging van de productie, verhoging van de uitvoer, evenwicht van de betalingsbalans, toeneming van het inkomen van het land en sanering van de begroting. De stabiliteit van de koopkracht van de munt in het binnenland en tegenover de andere munten zal daaruit automatisch voortvloeien. De inwisselbaarheid tegen de vastgestelde wisselkoers mag beschouwd worden als een eenvoudig uitvloei van de inachtneming der derde en vierde voorwaarde.

4. De middelen waarover elk land beschikt om de betalingsbalans opnieuw in evenwicht te brengen : de vermindering van de invoer.

Zelfs nadat een land een zekere stabiliteit van de binnenlandse koopkracht heeft bereikt, kan het evenwicht van de betalingsbalans in het gedrang gebracht worden door wijzigingen in het aanbod van en de vraag naar de verschillende goederen die op de internationale markten geruild worden. Zo een land geen beroep meer kan doen op buitenlandse leningen, zo het internationale afzetgebieden verliest, voortdurend zijn ontvangsten uit het buitenland ziet verminderen en om de ene of andere reden zijn invoer moet verhogen, kan het er toe gedwongen worden zijn binnenlandse uitgaven te herzien om zich de nodige middelen aan te schaffen ter bestrijding van de onevenwichtigheid van zijn betalingsbalans. Bij gebrek aan een dergelijk optreden, zou de onevenwichtigheid de koopkracht van zijn munt op de buitenlandse markten aan het wankelen brengen.

Anderzijds kan hetzelfde land met verschillende andere moeilijkheden af te rekenen hebben : een loonsverhoging welke niet wordt goedge maakt door een overeenstemmende stijging van de productiviteit der arbeidskrachten; investeringen hetzij van particulieren, hetzij van de Staat, die in ruime mate de spaarmiddelen van het land overtreffen; onproductieve regeringsuitgaven; psychologische stromingen zoals het aanleggen van voorraden van bepaalde goederen of nog een te ruime kredietpolitiek. Dit zijn voorbeelden van « inflatoire drukkingen ». Indien de regering daartegen geen maatregelen treft, zal de betalingsbalans weldra uit haar evenwicht gerukt worden en een verslechtering van de betrekkingen met de andere landen veroorzaken.

Hoe kan een regering zich tegen die inflatoire drukkingen verzetten ?

Ze kan vooreerst de invoer verminderen zoals het Verenigd-Koninkrijk en Frankrijk het in 1952 gedaan hebben. Men is nochtans geneigd die maatregelen te

beschouwen in het licht van geheel uitzonderlijke toestanden en ze niet voor doeltreffende redmiddelen aan te zien. Zelfs indien die vermindering gedurende een zekere tijd vruchten moest afwerpen, zou ze de oorzaken van de inflatoire druk niet wegnemen. Ze verstrekt aan andere landen een voorwendsel om gelijkaardige maatregelen te treffen. Een beroep op die maatregelen dient dus afgeraden en indien men er toch zijn toevlucht moest toe nemen, dient er zo spoedig mogelijk van afgezien.

5. De financiële politiek.

De financiële politiek is een tweede interventiemiddel ter beschikking van de regering. Wat de uitgaven betreft, kan ze de algemene ontwikkeling van de uitgaven, zo particuliere als openbare, controleren en beslissingen inzake investeringen treffen. Sommige auteurs zijn van mening dat wanneer zich een inkrimping van de particuliere uitgaven voordoet, de teruggang van de werkelijke gezamenlijke vraag naar goederen zou kunnen tegengewerkt worden door een verhoging van de openbare uitgaven. Er moet in dit verband echter een onderscheid gemaakt worden.

Indien bij gebrek aan voldoende productiviteit, de Rijksinvesteringen slechts neerkomen op betalingen aan diegenen die om verschillende redenen bij de uitvoering der openbare investeringen betrokken zijn, kunnen deze laatste nooit als bron van nieuwe inkomsten beschouwd worden.

In verband met de ontvangsten kan het anderzijds gebeuren dat zich in een land reeds een inflatoire druk doet gevoelen en dat een strakke financiële politiek overwogen wordt met het oog op het verwezenlijken van begrotingsoverschotten, die een van de oorzaken van de onevenwichtigheid der betalingsbalans zouden uitschakelen. In een land waar het gemiddeld inkomen op een laag peil ligt, heeft de belastingpolitiek slechts zeer begrensde mogelijkheden; veeleer dan de fiscale druk nog te verzwaren, dienen de onproductieve uitgaven besnoeid en bepaalde toelagen uitgeschakeld, terwijl tevens enkele prijzen dienen verhoogd.

Bovendien moet van een financiële politiek geen onmiddellijke invloed op de Rijksbegroting worden verwacht. Het is tenslotte onmogelijk een dergelijke politiek zodanig te richten dat ze al de conjunctuurschommelingen op de internationale markten kan volgen. Een ingrijpen door middel van de financiële politiek kan dus laattijdig en onvoldoende blijken.

6. Monetaire maatregelen en rechtstreekse contrôle.

Dit is de reden waarom de regeringen hun toevlucht nemen tot een derde middel, nl. de monetaire maatregelen, die in verschillende landen zoals België, Italië, Duitsland, Nederland en Denemarken onmiddellijk na de jongste wereldoorlog gunstige resultaten hebben afgeworpen.

Wij kunnen de ervaring van het Verenigd-Koninkrijk in 1952 als voorbeeld nemen. Aangezien de

belastingpolitiek niet bij machte is gebleken de inflatoire druk te remmen, heeft de Britse regering, na twintig jaar, teruggegrepen naar een grotere soepelheid van de rentevoeten en heeft ze de contrôle van de monetaire autoriteiten op de geldhoeveelheid en bijgevolg op de bankdeposito's terug hersteld. Binnen het bestek van de algemene door de Schatkist bepaalde politiek, handelde de Bank of England in samenwerking met deze laatste.

Die terugkeer naar de vroegere maatregelen wijst zonder twijfel op het streven naar vermindering van de liquiditeit der banken en naar beperking van hun bevoegdheid om voorschotten te verlenen. Wat echter de liquiditeit van het bankwezen betreft, dient in herinnering gebracht eensdeels dat deze afhankelijk is van de economische liquiditeit van de markt, d.i. van marktvoorwaarden die het scheppen van nieuwe inkomens en nieuwe spaarmiddelen begunstigen door middel van de productieve activiteit der verschillende bedrijven, en anderdeels dat de markt eveneens de economische politiek van de regering weerspiegelt. Terwijl de bankvoorschotten de particuliere bedrijvigheid en investeringen financieren, dienen andere bankactiva de activiteit van de overheid. Volgens een verslag van de « Midland Bank » slurpt de openbare sector in het Verenigd-Koninkrijk meer dan twee derden van de gezamenlijke werkmiddelen van het bankwezen op. Die verhouding is wellicht niet dezelfde in andere landen en ligt waarschijnlijk lager. Het blijkt echter dat de openbare sector in talrijke landen meer dan de helft van de « liquide middelen » opslorpt, d.i. meer dan de particuliere sector. Het inflatieprobleem kan derhalve voortvloeien niet alleen uit de handelsbedrijvigheid van de banken die bereid zijn een lopende vraag welke het normale spaarwezen overtreft te dekken, doch in nog hogere mate uit de economische politiek van de regering die de nieuwe liquide middelen hetzij van de banken, hetzij rechtstreeks van de particulieren, opslorpt. Die politiek zou kunnen afwijken van het streven naar stabiliteit der koopkracht van de munt op de internationale markt.

Die terugkeer naar oude formules van de geldpolitiek heeft niet belet andere maatregelen van rechtstreekse contrôle in te voeren. Als voorbeelden kunnen aangehaald worden : het verzoek aan de banken de kredietverlening te beperken ten einde voorrang te verlenen aan de landsverdediging en aan de uitvoer, de aanmoediging van de landbouwexpansie, de voorafgaande toelating voor het bekomen van kapitaal door middel van emissies van langlopende leningen, de contrôle op het afbetalingskrediet.

7. Toevlucht tot devaluatie, voorwaarde voor de handhaving van de nieuwe goudpariteit.

In bepaalde omstandigheden kan een regering eveneens de devaluatie van de munt overwegen. De devaluatie is vóór alles de officiële erkenning van een reeds vastgestelde vermindering der koopkracht van een munt. Opdat een devaluatie echter duurzame

resultaten zou opleveren, blijken ten minste drie wezenlijke voorwaarden noodzakelijk.

Vooreerst zouden de andere landen geen douanerechten mogen heffen, noch andere belemmeringen invoeren om de uitvoer van het devaluerend land te hinderen. Vervolgens zouden de concurrerende landen niet op hun beurt hun munt mogen devalueren. Dergelijke reacties zouden in het eerste zowel als in het tweede geval onvermijdelijk opnieuw tot dezelfde moeilijkheden aanleiding geven. Tenslotte zou zich op de markt van het devaluerend land geen belangrijke prijsstijging mogen voordoen die de uitvoer van dat land zou kunnen belemmeren. Die voorwaarde kan gedeeltelijk vervuld worden door middel van een prijscontrôle of beter nog door een verlaging van de douanerechten.

Diezelfde voorwaarden zijn onontbeerlijk voor de invoering van een internationale muntstandaard. Die overeenstemming moet ons niet verwonderen. Iedere devaluatie is tenslotte een inspanning te meer ten gunste van het herstel van een internationale muntstandaard (1).

8. Schommelende wisselkoersen.

Bij gebrek aan een soepele economische structuur werd een stelsel van schommelende wisselkoersen bedacht. Men denke hierbij aan het voorbeeld van de Canadese dollar. Dank zij een Reservefonds — zoals het « Exchange Equalisation Account » voor het pond sterling gedurende verschillende jaren na het opheffen van de gouden standaard in 1931 — zouden de dagelijkse schommelingen van de buitenlandse koopkracht van de munt kunnen verzacht worden. Er dient toegegeven dat het stelsel van schommelende wisselkoersen ruime mogelijkheden aan speculatie en kapitaalvlucht biedt en in de internationale handel risicofactoren brengt. Aangezien echter de speculatie en de kapitaalvlucht onvermijdelijk voortvloeien uit de politiek van inflatie en monetaire instabiliteit van een bepaald land, zijn sommigen de mening toegedaan dat men tevergeefs zou trachten die gevolgen door middel van vaste wisselkoersen te vermijden. Wat het andere nadeel betreft, wordt aangevoerd dat, hoewel de vaste wisselkoers het ruilverkeer tussen de landen onderling begunstigt, de risico's niet te groot zouden zijn in geval van beperkte schommelingen. In ieder geval zouden de schommelingen door de inrichting van een termijnmarkt kunnen begrensd worden. Het stelsel van schommelende wisselkoersen zou aangewend worden om het hoofd te bieden aan uitzonderlijke gebeurtenissen, zoals bijv. een conjunctuurteruggang in de Verenigde Staten. Het zou een gebeurlijke teruggang van de

(1) Die elementaire waarheid toont de ongegrondheid aan van elk voornemen om Europese munten in te voeren of muntzones op te richten. Weliswaar bestaan er thans muntzones, nl. de dollarzone en de sterlingzone, doch deze zijn voortgevloeid uit vergissingen; het zijn afwijkingen van de logica die uit toevallige noodzakelijkheden zijn voortgesproten. Er is derhalve geen enkele reden om de oprichting van nieuwe zones te overwegen.

Amerikaanse invoer kunnen compenseren door middel van een verhoging van de uitvoer hetzij naar de Verenigde Staten, waarvan de prijzen, uitgedrukt in gedevalueerde munt, zouden stijgen, hetzij naar andere markten waarop de mededinging der Amerikaanse goederen uiteindelijk zou afnemen (1).

Tenslotte zijn onder het stelsel der schommelende wisselkoersen twee veronderstellingen mogelijk. Vooreerst kan de economische structuur van een bepaald land slechts tijdelijk onevenwichtig zijn. Daarin kan voorzien worden hetzij door middel van een Reservefonds, hetzij door middel van schommelende wisselkoersen. Indien echter de schommelingen dienen beperkt te blijven, wat de tussenkomst vereist van het Reservefonds belast met de regeling van de wisselkoers, begrijpen we niet goed waarom men, samen met het Fonds, het stelsel van schommelende wisselkoersen zou aanvaarden. Wanneer het optreden van het Fonds doeltreffend blijkt te zijn, lijkt het overbodig op de internationale markt een depreciatie van de koopkracht van de munt te veroorzaken of toe te laten. Dergelijke depreciatie verwekt wantrouwen, ontmoedigt het spaarwezen en hindert de kapitaalmarkt, dan wanneer de goede werking van een multilateraal stelsel een zeer hoge graad van stabiliteit der wisselkoersen vereist.

In de tweede veronderstelling wordt uitgegaan van een structurele onevenwichtigheid van de economie en van de betalingsbalans van een bepaald land. Hier kunnen noch het Reservefonds, noch het stelsel van schommelende wisselkoersen een duurzame oplossing brengen. Strengere richtlijnen, en wij hebben ze reeds vermeld, zijn noodzakelijk voor een financiële, monetaire en controlepolitiek in het binnenland. Voor het ruilverkeer met het buitenland kunnen meer vrije richtlijnen verstrekt worden. Wanneer het gaat om het herstel van een fundamentele onevenwichtigheid van de economische structuur van een land, gaat het niet op vertrouwen te stellen in automatische mechanismen waarvan de werking trouwens op talrijke hinderpalen stuit. Men moet steviger waarborgen bezitten dan een uiteindelijk uitputbaar Reservefonds en een stelsel van schommelende wisselkoersen.

9. Nauwe samenwerking tussen landen die verlangen het evenwicht van hun economische structuur te verzekeren.

In een expansieve economie is het evenwicht van de betalingsbalans van ieder land afhankelijk van een intensivering van het ruilverkeer met de andere landen.

We staan spijtig genoeg ver van de vrije werking van het evenwichtsmechanisme van de in- en uitvoer. Ieder land tracht zijn evenwicht met eigen middelen te herstellen. Een land met een invoeroverschot

besnoeit zijn investeringen en zijn andere uitgaven en vertraagt de toeneming van zijn nationaal inkomen. Tegen die vermindering reageren de andere landen door hun binnenlandse investeringen en hun ruilverkeer met de overige wereld op te voeren. Een land met een uitvoeroverschot kan er toe bereid zijn leningen en giften toe te staan zonder meer invoer uit de andere landen te wensen.

Uit die toestand vloeit de noodzakelijkheid voort van een nauwere samenwerking tussen de regeringen die dezelfde doeleinden verklaren na te streven, ten einde hun fiscale, monetaire en economische politiek in overeenstemming te brengen, vooral wanneer de deelneming van alle landen aan een expansieve wereldeconomie wenselijk blijkt.

Thans is het niet meer mogelijk, zoals voorheen, een beroep te doen op de « automatische » werking van een zeker aantal mechanismen in ieder land, zonder zich af te vragen of ieder van hen in staat is de spelregels te volgen. Zo ook kan, ter verbetering van de structurele onevenwichtigheid van bepaalde economieën, niet meer uitsluitend gerekend worden op de bereidwilligheid van de rijkste landen om leningen en giften toe te staan. Ieder land kan zijn eigen weg niet meer alleen volgen.

Wanneer de doeleinden gemeenschappelijk worden, zullen de regeringen welke die nastreven, verplicht worden ook hun richtlijnen in overeenstemming te brengen. Een nauwe samenwerking tussen de verschillende fiscale autoriteiten, Schatkisten en centrale banken blijkt meer en meer geboden.

Op monetair gebied moet ieder alleenstaand initiatief vermeden worden. Een land dat er naar verlangt, zij het slechts in geringe mate, de convertibiliteit van zijn eigen munt in dollars te verruimen, zou af te rekenen hebben met een gevoelige aderlating van zijn inwisselbare liquide middelen. Het zou strenge invoerbeperkingen dienen op te leggen, zo niet zou de aderlating een dergelijke verhouding aannemen dat de verruiming van de convertibiliteit der munt onmogelijk zou worden.

Een afzonderlijk initiatief van een land zou dit laatste alsook de andere landen er toe nopen hun invoer te beperken. Het zou bijgevolg het prijsgeven van de vrijmaking van het ruilverkeer bespoedigen, de Europese Betalingsunie en de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking doen verdwijnen en de verwezenlijking van een multilateraal betalingsverkeer in de weg staan.

10. Welke reserves zijn vereist om de convertibiliteit van bepaalde munten en het multilateraal betalingsverkeer te verzekeren ?

Door de deskundigen en de financiële pers wordt steeds de nadruk gelegd op het probleem van de noodzakelijke reserves hetzij voor de stabilisatiekredieten — ten einde de convertibiliteit der munten van meet af aan doeltreffend te maken —, hetzij voor de werking van een multilateraal betalingsstelsel. Niet

(1) Haberler G., « Currency convertibility », *American Enterprise Association, Inc.*, New-York 1954, blz. 24; een zeer duidelijke en belangwekkende studie.

zo omvangrijke reserves zouden vereist zijn indien de convertibiliteit van een munt aanvankelijk enkel tot bepaalde transacties kon beperkt worden (1). Indien bovendien door een stelsel van verbintenissen vanwege bepaalde landen om geleidelijk de « gegeven hoeveelheden » van de uitvoerbare overschotten der andere landen op te slorpen — volgens de elders in het « regionaal stadium » voorgestelde methodes voor aanwakking van het ruilverkeer tussen de landen (2) —, een geleidelijke intensivering van de handel kon tegemoet gezien worden zonder uitvoerwedloop van de ene en drastische invoerbepalingen van de andere, zou de omvang van de nodige reserves niet zo buitensporig moeten zijn.

Er dient echter aandacht geschonken aan het feit dat tussen beide wereldoorlogen en sedert de jongste oorlog de op reservemechanismen gesteunde geldstelsels, nl. de « Gold Exchange Standard », het « Exchange Equalisation Account » en de « Europese Betalingsunie » veel prestige hebben verworven. Die mechanismen hebben weliswaar naargelang de tijd en de omstandigheden belangwekkende resultaten afgeworpen. Het blijft daarom echter niet minder waar dat de reserves nimmer een vervangingsmiddel zullen zijn voor de verwezenlijking van de voorwaarden die — eens vervuld — alleen de invoering van een internationale gouden standaard kunnen verzekeren : het vrije ruilverkeer van goederen, diensten, arbeidskrachten en kapitaal en de soepele economische structuur van een land. De reserves zijn natuurlijk van groot belang, doch opdat de genoemde voorwaarden zouden volstaan, blijkt op gebied van ruilverkeer de samenwerking onder de regeringen onontbeerlijk. Op dit gebied is de oprichting van een Reservefonds slechts een onderdeel en niet eens het voornaamste van de wenselijke samenwerking.

11. Noodzakelijkheid van akkoorden onder regeringen om de voor iedere vorm van convertibiliteit onontbeerlijke voorwaarden te vervullen.

Een akkoord onder regeringen kan op drie manieren bijdragen tot de verwezenlijking van de eerste der twee onontbeerlijke voorwaarden voor de vrijwaring van de stabiliteit der buitenlandse koopkracht van een munt. Vooreerst dient iedere regering oprecht te streven naar de vrijmaking van het ruilverkeer; vervolgens dient ze de liberalisatiemaatregelen te handhaven, zelfs indien een der andere landen er toe gedwongen wordt tijdelijke quantitative invoerbepalingen op te leggen; indien het een land betreft dat zijn munt inwisselbaar verklaart, zal ze tenslotte weigeren de grenzen te sluiten voor de uitvoer der andere landen of, wanneer het gaat

(1) Een Britse raming (*The Economist*, December 1952) stelde een cijfer van \$ 15 milliard voorop. Meer onlangs kwam men tot een cijfer van \$ 5 milliard. De goud- en dollarreserves van de « Vrije wereld » bedroegen volgens het *Federal Reserve Bulletin* van Maart 1954 \$ 23 milliard op het einde van 1953.

(2) « Regional approach towards the expansion of world trade », *Banca Nazionale del Lavoro*, quarterly review, October-December 1953.

om een land dat de convertibiliteit nog niet kan herstellen, zal ze de verplichting te betalen in harde munt niet als voorwendsel inroepen om beperkingen te leggen op de uitvoer van de landen met inwisselbare munt. Buiten dergelijke akkoorden bestaat er geen automatisch mechanisme waardoor de eens herstelde convertibiliteit gehandhaafd blijft; zelfs een reusachtige goud- en dollarreserve, die uiteindelijk steeds zal uitgeput geraken, biedt geen absolute waarborg.

Op welke wijze kan een akkoord onder regeringen bijdragen tot de vervulling van de tweede der vorennoemde voorwaarden? Geschikte middelen hiertoe zijn : de oprichting van een Reservefonds en gemeenschappelijk aanvaarde schikkingen ter bestrijding van een baissestroming herkomstig uit andere landen, inzonderheid in geval van conjunctuurteruggang in de Verenigde Staten. En een baissestroming is steeds mogelijk. De landen die aan een multilateraal stelsel verlangen deel te nemen, kunnen die gebeurlijkheid verhelpen zo ze zich houden aan de richtsnoeren van financiële stabiliteit, economische ontwikkeling en nauwgezette vergelijking hetzij van de resultaten hunner programma's, hetzij van de vooruitzichten hunner expansie. Zoals de gebeurtenissen het in de loop van de jongste decennia zeer goed hebben aangetoond, kunnen de gevolgen van de economische schommelingen, dank zij een doorgedreven coördinatie van de richtlijnen, verzacht worden.

Elke onder regeringen overlegde inspanning ter betrachting van een zelfde doel kan slechts slagen indien ook de « grote markten » krachtadige maatregelen treffen om aan de andere landen ruimer dollarbronnen te openen waardoor die grote markten, zoals bijv. de Verenigde Staten, hun uitgaven voor buitenlandse hulp zouden kunnen inkrimpen.

Wij stellen derhalve vast dat de oplossing van de problemen van de stabiliteit der koopkracht van elke nationale munt, van de financiële stabiliteit van elk land en van de convertibiliteit van een nationale munt in om het even welke andere munt tegen een bepaalde wisselkoers afhankelijk is van het bewustzijn van een drievoudige verantwoordelijkheid, nl. die van iedere regering, die van de regeringen welke dezelfde doeleinden willen nastreven en die van de grote markten. Indien elk van die verantwoordelijkheden duidelijk wordt ingezien, kan verhoopt worden dat de wezenlijke voorwaarden voor de invoering van een internationale muntstandaard geleidelijk zullen kunnen geschapen worden.

12. De overgang naar de convertibiliteit, uiteindelijk resultaat van het herstel van het vrije ruilverkeer en van de soepele economische structuur.

Er dient erkend dat de automatische mechanismen slechts benaderend werken. Bij andere onderzoekingen hebben we er op gewezen dat men voor de uitbreiding van het ruilverkeer onder de landen regionaal dient tewerk te gaan. De rechtvaardiging van een dergelijk « overgangsstelsel » tussen de huidige

toestand en een ruime markt is gelegen in de grotere faciliteit voor de landen van een bepaald gebied om de uitvoerbare overschotten van de andere landen op te slorpen op grond van een beginsel van concurrentie onder de producenten van dat gebied. Door de werking van dit beginsel wordt het regionaal aanbod zo economisch mogelijk. In de plaats van een stelsel van definitieve voorkeur en van de sluiting van de andere markten blijkt het geleidelijk regionaal optreden een geschikt middel om een ruimere markt te verschaffen aan ieder land, zo diens aanbod economischer wordt. Op grond van het concurrentiebeginsel betekent het regionaal stadium een beslissende stap naar de oplossing van het probleem van uitbreiding van het ruilverkeer op wereldschaal.

Het regionaal aanbod van een bepaald product, bijv. graan, dat onder invloed van de vrije concurrentie in een gebied het meest economisch is geworden, kan mededingen met het aanbod van de andere gebieden. In dit geval kan het meer economische aanbod van een bepaald gebied uitbreiding nemen en andere werelddelen bereiken, wat gepaard gaat met een intensivering van het ruilverkeer en van de voordelen voor de verbruikers en voor bepaalde producenten.

Indien het regionaal aanbod de wereldvraag niet kan voldoen, zal het dan maar moeten samengaan met minder economische aanbiedingen die noodzakelijk zijn om aan de behoeften van de bevolking der verschillende continenten het hoofd te bieden. In dit geval zullen de producenten die meer economisch voortbrengen, de winst boeken; dit wijst op het belang van de handhaving van de vrije concurrentie in het gebied en op de internationale markt. Er doet zich in dit geval een intensivering van het ruilverkeer voor, die, zonder de geleidelijke, regionale ontwikkeling, moeilijk tegen een dergelijke lage prijs zou kunnen bewaarheid worden.

Er dient onderstreept dat elk regionaal stadium slechts kan aangevat worden nadat door akkoorden tussen regeringen onderling de kwantitatieve beperkingen werden opgeheven, de douanetarieven werden verzacht en de economische schommelingen werden getemperd; d.i. nadat door die akkoorden de twee onontbeerlijke voorwaarden van de convertibiliteit, nl. het vrije ruilverkeer en de soepele economische structuur, konden hersteld worden. Een duurzame en uitgebreide convertibiliteit van de munten is slechts denkbaar nadat de problemen van het ruilverkeer op bevredigende wijze door het meest economisch regionaal aanbod werden geregeld.

Naast het regionaal stadium zouden we weliswaar de vooruitgang kunnen aanhalen die op gebied van de uitbreiding van het ruilverkeer werd geboekt door de transferabiliteit van de in dollars of in goud inwisselbare munten. In bepaalde opzichten is die transferabiliteit een vorm van uitschakeling van de monetaire beperkingen, een soort « monetair regionaal stadium ». In de jongste jaren werd er inderdaad, dank zij de inspanningen van de regeringen, gevoelige

vooruitgang geboekt op de weg naar de convertibiliteit. De oprichting van de Europese Betalingsunie is een uitdrukking van dit verlangen naar de convertibiliteit, tenminste tussen Europese valuta's zo niet tussen de Europese munten en het goud of de dollars buiten de aan de Europese Betalingsunie zelf toegestane reserves. De verzachting van de discriminatiemaatregelen op de invoer uit de Verenigde Staten, de opening van grondstoffenmarkten in het Verenigd-Koninkrijk, waardoor de buitenlandse kopers zich door middel van ponden sterling Amerikaanse producten kunnen aanschaffen, en zo de mogelijkheid het pond sterling en de andere Europese munten op « niet officiële » markten om te wisselen in dollars tegen wisselkoersen die niet al te zeer van de officiële pariteit afwijken, zijn zoveler stadia naar een meer uitgesproken transferabiliteit.

In April 1954 besloot de Britse regering de rekeningen in ponden sterling onderling « transferabel » te maken. Daardoor kon het aantal noteringen van het pond sterling op de meest uiteenlopende markten tot drie of vier beperkt worden. Bovendien heeft London terug een vrije goudmarkt opgericht, die niet toegankelijk is voor ingezetenen van de sterlingzone, doch waarop vreemdelingen die dollars of tegen dollars aangekochte ponden sterling bezitten, deze kunnen omwisselen tegen goud. Een gelijkaardige maatregel werd getroffen door de Duitse regering, die haar buitenlandse rekeningen in Duitse munt opnieuw wenste in te voeren en hun een ruimere onderlinge transferabiliteit te verstrekken. Andere maatregelen, zoals bijvoorbeeld die der Zuid-Afrikaanse regering, waarbij de discriminatiemaatregelen tegenover de dollarzone werden opgeheven, en die van de regering van Nieuw-Zeeland, waarbij de wisselcontrole werd afgeschaft, wijzen op een vooruitgang in de richting van het multilaterale ruilverkeer en van de vrije overboekingen.

Alhoewel dient bedacht dat die eerste technieken op wereldschaal dienen ingericht, heeft het « monetair regionaal stadium » op de weg naar de volledige convertibiliteit en niet alleen naar een grotere transferabiliteit geen zin zolang de talrijke belemmeringen op het verkeer van goederen, diensten, kapitalen en arbeidskrachten onder de verschillende landen blijven bestaan.

De overgang van de eenvoudige regionale transferabiliteit naar een waarachtige convertibiliteit kan derhalve slechts verwezenlijkt worden door overeenkomsten onder de regeringen en door middel van een samentreffen van het regionaal aanbod op de internationale markt, ten einde tegen de laagst mogelijke prijs in de wereldvraag te voorzien. Dit zijn vraagstukken die een oplossing op lange termijn vereisen. Tijdens een overgangperiode kunnen de twee onontbeerlijke voorwaarden voor de oprichting en de handhaving van een internationale muntstandaard, nl. vrij ruilverkeer en een soepele economische structuur van ieder land, vervangen worden door de methode der akkoorden doch uitsluitend in de lijn van het herstel van die voorwaarden op wereldschaal.

DE BELGISCHE EN NEDERLANDSE BEGROTINGEN, 1946-1955 (1)

Deel III

Vergelijkende studie van de Belgische en Nederlandse begrotingen volgens de beginselen van de nationale boekhouding, 1951, 1952 en 1953

HOOFDSTUK I

INLEIDING

1. Opzet van de vergelijkende studie.

De vergelijkende studie van de begrotingen der Beneluxpartners, welke in dit derde deel wordt besproken, is het werk van de « Commissie voor de studie en de vergelijking der begrotingen der openbare en parastatale instellingen » (2). Die Commissie werd opgericht ingevolge een beslissing van de ministers der Beneluxlanden op 19 Maart 1948, ten einde een vergelijkende studie van de Belgische en Nederlandse begrotingen op te stellen.

Het opzet van deze studie was « voor zover zulks uit een kwantitatieve analyse van de begrotingen kan blijken, een inzicht te geven in de verschillen en overeenkomsten van de gevoerde economische en financiële politiek der landen en in de betekenis hiervan voor hun nationale economie ».

Een eerste rapport in die zin werd door een speciaal daartoe opgerichte werkgroep opgemaakt voor de begrotingen van het dienstjaar 1948. Dit eerste werk werd in de volgende jaren verder en grondiger doorgezet. De oorspronkelijke werkgroep werd intussen vervangen door een bestendige commissie van de Raad van de Economische Unie. Ook het werkveld werd verruimd. De begrotingen van de lagere publiekrechtelijke lichamen werden in het onderzoek betrokken. Langzamerhand zullen eveneens de parastatale instellingen in de studie worden opgenomen. Aldus zal het werk van deze Beneluxcommissie een volledig inzicht geven in de omvang en de betekenis van de overheidssector, in ruime zin, in de nationale economie.

(1) Het eerste en tweede deel van deze studie verschenen in het vorig nummer van het *Tijdschrift*.

(2) Vergelijkende studie van de Nederlandse, Belgische en Luxemburgse begrotingen betreffende de jaren 1951-1952-1953, beëindigd in October 1953 en gepubliceerd door de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-Unie, Secretariaat-Generaal : Wetstraat, 170, Brussel.

Liep aanvankelijk het onderzoek slechts over één dienstjaar, zo werd toch reeds van het derde rapport af, beëindigd in 1951, het onderzoek uitgebreid tot drie opeenvolgende jaren. Intussen werd nog een stap verder gezet. Ten einde een trend in de economische politiek der landen te kunnen vaststellen en tevens een zeker doorlopend verband tussen de achtereenvolgende studies te leggen, werd het jongste rapport, het vijfde in de reeks, gewijd aan de jaren 1949 tot en met 1954. Dit rapport zal in 1955 klaar komen.

Het in 1948 opgemaakte rapport was eerder bondig en was eigenlijk slechts een eerste aftasten van het werkkerrein. In 1949 echter werd de studie stelselmatig aangevat. Een zeer nuttig werktuig werd toen geboden door de voorstelling van de begroting volgens bedrijfseconomische categorieën, uitgewerkt door het Centraal Planbureau in Nederland. Dit plan leverde een uitstekend kader, waarin een onderlinge vergelijking en ontleding van de begrotingsinkomsten en -uitgaven van België en Nederland, na een eenvoudige hergroepering volgens dit schema, zeer goed mogelijk werden.

Het voor de vergelijking gebruikte schema werd ondertussen meermaals gewijzigd en verbeterd. Het hier besproken rapport, over de jaren 1951, 1952 en 1953, steunt hoofdzakelijk op de methode welke voor het eerst gebruikt werd bij de opstelling van het Nederlandse begrotingsontwerp van 1953.

Veel publiciteit werd rond de voorgaande verslagen niet gemaakt. Het hier besproken verslag is het eerste dat in ruimere kringen werd verspreid. De Nederlandse dagbladen en wetenschappelijke tijdschriften hebben hieraan grote aandacht besteed. In België evenwel ging het verslag eerder onopgemerkt voorbij.

In dit verslag werd ook voor het eerst meer aandacht geschonken aan de Luxemburgse begroting. Voor de lagere publiekrechtelijke lichamen van dit land konden echter geen cijfers worden opgesteld. Daarom zal Luxemburg in deze studie buiten beschouwing gelaten worden.

2. Werkmethode.

De officiële voorstelling van de begrotings- en rekeningcijfers is in beide landen zeer uiteenlopend. Om een vergelijking tot een goed einde te brengen en de ontleding te vergemakkelijken, dienden de beide nationale begrotingen vooreerst tot een eenvormig

schema herleid. Zoals hoger reeds vermeld, werd hiervoor geen beroep gedaan op een bijzonder plan. Inderdaad, de studie der nationale boekhouding, die tijdens de na-oorlogse periode grote vooruitgang boekte en bij economische ontleding evenals bij het bepalen van het economisch beleid een bijna onmisbaar werktuig was geworden, kwam hier ter hulp.

De Europese Organisatie voor Economische Samenwerking beijvert zich sedert verschillende jaren tot het uitwerken van een methode die, in een zeer overzichtelijk en eenvoudig schema van rekeningen, een economische vergelijking tussen verschillende landen mogelijk maakt. Dit door de E.O.E.S. opgemaakt rekeningplan werd gepubliceerd onder de titel « *Système normalisé de comptabilité nationale* » (1).

Ook het Nederlands Centraal Planbureau heeft sedert jaren een rationele bedrijfseconomische voorstelling der begroting uitgewerkt. Dit schema, dat in de begrotingsvoorschriften voor 1952 en eveneens in de Nederlandse Millioenennota voor 1952 werd uiteengezet en waarnaar het Nederlandse begrotingsontwerp voor 1953 werd opgesteld, ligt aan de basis van het hier besproken Beneluxverslag. Enkele aanpassingen waren evenwel noodzakelijk ten einde het schema aan de Belgische en eveneens aan de Luxemburgse toestanden aan te passen. De grote lijnen en beginselen werden echter volledig behouden. Ook de afwijkingen met het plan van de E.O.E.S. zijn niet van wezenlijke aard.

Het hier besproken Beneluxverslag groepeerde de begrotingsontvangsten en -uitgaven in een zevental rekeningen en een tussenrekening waarop de financiële verhoudingen tussen het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen worden tot uiting gebracht.

- Rekening I : Consumptie.
- Rekening II : Rente en winst.
- Rekening III : Inkomensoverdrachten.
- Rekening IV : Vermogensoverdrachten.
- Rekening V : Directe investeringen.
- Rekening VI : Indirecte investeringen.
- Rekening VII : Overige vermogensmutaties.
- Rekening VIII : Financiële verhoudingen tussen het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen (tussenrekening).

De rangschikking der begrotingsposten geschiedt niet functioneel doch volgens de natuur der uitgaven, per kostencategorie. Een functionele indeling der begrotingen zou eveneens grote diensten bewijzen en de vergelijking tussen beide landen veel effectiever maken. Tot dusver werd op die grondslag nog geen volledige studie ondernomen.

Door de verdere splitsing van de verschillende rekeningen naar enkele voor de opstelling van de nationale boekhouding zeer belangrijke kostencate-

gorieën, wordt het mogelijk een inzicht te krijgen in de mate waarin de verschillende aspecten van het economisch en sociaal leven zich in de begrotingen van beide landen weerspiegelen en kan tevens die economische en sociale politiek der beschouwde landen uit de begrotingen afgelezen. Deze vergelijkende ontleding heeft evenwel grenzen; ze is louter kwantitatief. Niet alle aspecten van de economische en sociale politiek komen in de begroting tot uiting. Zo kan bijv. een kwantitatieve begrotingsontleding geen inzicht geven in de familiale belastingpolitiek. Een begrotingsontleding, hoe volmaakt ook de aangewende methode, vermag nimmer de betekenis van 's lands economisch beleid volledig te omvatten en weer te geven.

Op rekening I wordt, in uitgaven, het beroep geboekt van de overheid op de nationale middelen, goederen en diensten, d.i. dus de uitgaven voor materieel, lonen en salarissen en andere diensten, voor zover het verbruiksdoeleinden betreft. Hier worden eveneens de economische afschrijvingen geboekt, d.i. de technische en economische slijtage van het Staatspatrimonium, de mate dus waarin dit in de loop van het jaar wordt verbruikt. Als inkomsten komen de ontvangsten van de overheid voor, wegens door haar aan de andere sectoren geleverde goederen en diensten. Het saldo van rekening I duidt derhalve het netto-verbruik van de overheid aan, haar netto-beroep op de nationale middelen voor verbruiksdoeleinden.

Op rekening II worden de winsten van overheidsbedrijven geboekt en het aandeel van de overheid in de winsten van ondernemingen waarin ze deel heeft; omgekeerd wordt op die rekening het overheidsaandeel in de tekorten van overheidsbedrijven geboekt.

Ten aanzien van de belangrijke rentelast op overheidsschuld werd door de Beneluxcommissie geen stelling genomen in de huidige discussie op internationaal plan betreffende de vraag of de rente op overheidsschuld moet geboekt worden onder de reële uitgaven op rekening I dan wel onder de overdrachtsuitgaven op rekening III. De Commissie heeft zich te dien aanzien niet uitgesproken en de rente op een rekening II geboekt. Deze laatste omvat eveneens in ontvangsten, de inkomsten der overheid als rente op verstrekte kapitalen.

Op rekening III worden alle ontvangsten en uitgaven met een overdrachtskarakter om niet gegroepeerd, voorzover ze thuishoren in de inkomenssfeer.

De uitgaven zijn diegene waarbij in hoofde van de begunstigde geen onmiddellijke, welbepaalde en evenredige tegenprestatie staat, uitgaven om niet dus. Het gaat hier om uitgaven in verband met de sociale voorzieningen, pensioenen, werklozensteun, hulp aan gebrekkigen, prijstoelagen en dergelijke.

Op gebied der inkomsten gaat het om diegene waarvoor de Staat, volgens dezelfde redenering als hierboven voor de uitgaven, geen onmiddellijke, wel-

(1) Uitgegeven te Parijs in 1952 door de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking.

bepaalde en evenredige tegenprestaties hoeft te doen; het zijn de verschillende vormen van belastingopbrengst met uitzondering van bepaalde vormen van kapitaalbelasting, voorzover deze niet uit het inkomen worden betaald doch de tegeldemaking vereisen van een deel van het patrimonium van de belastingplichtige. In deze rekening komt de rol die de overheid op gebied van herverdeling van het inkomen vervult, tot uiting.

Rekening IV is eveneens gewijd aan overdrachten om niet, doch dan in de vermogenssfeer. De uitgaven van de overheid betreffen gelden welke voor de begunstigde een herstel of vergroting van vermogen meebrengen.

Het betreft hier hoofdzakelijk de uitkeringen voor oorlogsschade, de premies voor woningbouw en eventueel schenkingen aan het buitenland. In ontvangsten worden hier bepaalde belastingontvangsten geboekt, zoals hoger reeds werd aangestipt, schenkingen, o.m. de Economic Cooperation Administration-giften, en gebeurlijk andere overdrachten, zoals de opbrengst van de herwaardering van de goud- en deviezenreserves der centrale bank bij devaluatie. Naar het voorbeeld van rekening III geeft deze rekening een inzicht in de herverdelende rol van de overheid maar dan in de vermogenssfeer.

Op rekening V komt de directe investeringsbedrijvigheid van de overheid tot uiting. De uitgaven op deze rekening betekenen opnieuw een werkelijk beroep van de overheid op de nationale middelen maar dan voor investeringsdoeleinden, in tegenstelling met rekening I, waar het om verbruiksdoeleinden gaat. Onder de uitgaven komen derhalve de nieuwe investeringen voor, doch eveneens de uitgaven voor grootonderhoud, de vervangingsinvesteringen dus, alsmede de uitgaven voor inrichting, uitbreiding en vernieuwing van roerende goederen. In ontvangsten komen hier de economische afschrijvingen voor, welke op rekening I in uitgaven worden geboekt, en gebeurlijk de verkoop van kapitaalgoederen. Het saldo van rekening V vertegenwoordigt aldus de netto-toeneming van de kapitaalgoederen, behalve deze van rekening VI.

Op rekening VI komen, in uitgaven, die investeringen voor welke geschieden via fondsen — voor Nederland vooral het Zuiderzeefonds — of via overheidsbedrijven, alsmede deelnemingen in investeringen van derden. In ontvangsten komen de aflossingen gedaan door fondsen en overheidsbedrijven. Het saldo van rekening VI vertegenwoordigt dus de netto-toeneming van de investeringen langs fondsen, overheidsbedrijven en door participatie in investeringen van derden.

Op rekening VII worden de nieuwe kapitaalverstrekkingen en de aflossingen geboekt. De uitgaven bestaan dus uit de door de overheid verstrekte kapitalen en de aflossingen op de openbare schuld; de

ontvangsten, uit aflossingen van vroeger verstrekte kapitalen. Met de opbrengst van de openbare leningen, welke als een specifiek financieringsmiddel worden beschouwd, wordt echter geen rekening gehouden.

Rekening VIII, de tussenrekening, omvat de bijdragen van het Rijk aan de lagere publiekrechtelijke lichamen, hetzij voor verbruiksdoeleinden, hetzij voor investeringsdoeleinden. Omgekeerd komen op deze rekening bepaalde stortingen van de lagere publiekrechtelijke lichamen aan het Rijk.

In het kort kunnen de verschillende rekeningen als volgt worden omschreven :

- Rekening I : Het beroep op de nationale middelen voor consumptie.
- Rekening II : Het aandeel in de vorming van het nationaal inkomen enerzijds en de te betalen en te ontvangen rente anderzijds.
- Rekening III : De functie van herverdelers der inkomens door de overheid uitgeoefend.
- Rekening IV : De functie van herverdelers der vermogens door de overheid uitgeoefend.
- Rekening V : Het beroep van de overheid op de nationale middelen voor directe investering.
- Rekening VI : De investeringsbedrijvigheid van de overheid via fondsen en overheidsbedrijven alsmede haar participaties in investeringen van derden.
- Rekening VII : De geldstromen ontstaan door het verstrekken van kapitalen en de terugbetalingen er van met uitzondering van de opbrengst der openbare leningen.

De rekeningen I en V vertegenwoordigen de werkelijke verrichtingen, de overige overdrachtsuitgaven om niet en andere, de werkelijke uitgaven, d.i. het beroep van de overheid op de nationale middelen voor eigen behoeften. Het begrip « overdrachtsverrichtingen » is hier ruimer dan in rekeningen III en IV.

Rekeningen I, II en III en de posten van de tussenrekening voor consumptie vertegenwoordigen tezamen de exploitatiebegroting; het saldo van deze rekeningen is het exploitatiesaldo en geeft een inzicht in de spaarbedrijvigheid van de overheid.

De eerste vier rekeningen en de tussenrekening vertegenwoordigen tezamen de gewone begroting, in tegenstelling met de kapitaalbegroting; het saldo van deze rekeningen geeft het verloop van het Rijksvermogen weer.

De rekeningen V, VI en VII tezamen vertegenwoordigen de kapitaalbegroting. Zij bepalen de samenstelling van het Staatsdomein. Voor het tekort op deze dienst mag normaal een beroep gedaan worden op leningen. Het saldo van alle rekeningen

samen beantwoordt aan de emissies van de openbare schuld in ruime zin.

De opstelling van een tussenrekening vindt haar rechtvaardiging in de wenselijkheid alle bijdragen van het Rijk aan de lagere publiekrechtelijke lichamen (provinciën en gemeenten), en omgekeerd, te groeperen op één rekening. Al deze bijdragen worden op de tussenrekening gegroepeerd volgens categorieën welke overeenstemmen met de verschillende rekeningen van het schema. De op deze tussenrekening geboekte posten hadden natuurlijk eveneens op één der zeven rekeningen kunnen geboekt worden.

Ten einde de aanknoping mogelijk te maken tussen de Beneluxmethode en de methode van de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking, volgt hierna de opsomming van de belangrijkste verschilpunten tussen beide methodes.

Het schema van de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking en dit van het Centraal Planbureau, welk in dit Beneluxrapport alleen voor de overheidssector aangewend wordt, streven beide naar een kwantitatieve ontleding van de nationale economie. Het verschil tussen beide stelsels komt alleen tot uiting in de wijze waarop dit doel nagestreefd wordt. De belangrijkste verschillen zijn :

1) de vermogensoverdrachten worden in het E.O.E.S.-stelsel op de kapitaaldienst en in het Beneluxrapport op de rekening IV, dus op de gewone dienst, opgenomen;

2) de militaire uitgaven worden in het E.O.E.S.-stelsel integraal op de gewone dienst als verbruiksgeld uitgaven opgenomen, terwijl sommige uitgaven in het Beneluxstelsel op de kapitaaldienst voorkomen;

3) in het E.O.E.S.-stelsel worden de fiscale ontvangsten gesplitst in directe belastingen op gezinshuishoudingen, directe belastingen op bedrijfshuishoudingen en indirecte belastingen, terwijl in de Beneluxstudie beide eerste categorieën samen genomen worden. De successierechten komen daarenboven, volgens het E.O.E.S.-stelsel, in ontvangst op de kapitaalrekening, terwijl ze volgens de Beneluxstudie op rekening III worden opgenomen;

4) de aflossingen op overheidsschuld en de door de overheid ontvangen aflossingen komen in het E.O.E.S.-stelsel niet voor, terwijl ze in het Beneluxstelsel op de rekening VII opgenomen worden;

5) de sociale verzekeringsfondsen komen in het E.O.E.S.-stelsel wel en in het Beneluxstelsel niet voor;

6) de financiële verhoudingen tussen het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen komen in tegenstelling met het Beneluxstelsel in het E.O.E.S.-stelsel niet voor, omdat in dit laatste de overheid als één geheel wordt beschouwd;

7) in het E.O.E.S.-stelsel komen alleen de investeringen van rekening V van de Beneluxstudie voor; het E.O.E.S.-stelsel geeft namelijk de totale investeringsbedrijvigheid als geheel weer, waardoor de wijzigingen tussen de verschillende sectoren wegvallen.

3. De moeilijkheden.

De officiële begrotingen van beide landen kunnen niet zonder meer worden vergeleken.

In België omvat de rijksbegroting een aantal documenten beantwoordend aan de ministeriële departementen en aan grote diensten, zoals pensioenen en openbare schuld; daarbij komen een begroting voor « Kwade Posten en Terugbetalingen », een « Begroting voor Orde » en een « Buitengewone Begroting » welke in tegenstelling met de gewone begrotingen alle buitengewone ontvangsten en alle buitengewone uitgaven in één document groepeerd. Alle gewone ontvangsten zijn eveneens in één begroting gegroepeerd : de « Rijksmiddelenbegroting ». De verschillende gewone begrotingsdocumenten zijn volgens een eenvormig schema opgesteld, zodat aan dezelfde artikelen in de onderscheidene gewone begrotingen gelijkaardige uitgaven beantwoorden. Aangezien echter die artikelen in de verschillende departementen niet op dezelfde wijze geïnterpreteerd worden, stemt de inhoud van dezelfde artikelen in verschillende begrotingen vaak niet overeen.

De voorstelling van de Belgische begroting is niet functioneel. Ze is ook niet opgesteld per kostencategorie. Al ontbreken de pogingen tot rationalisatie niet, voor een hergroepering volgens economisch criteria lenen de Belgische begrotingen zich zeer slecht.

De Nederlandse Rijksbegroting bestaat uit een Gewone Dienst, een Buitengewone Dienst I, welke samen met het saldo van het Landbouw-Egalisatiefonds de gewone begroting vormen, en tenslotte de Buitengewone Dienst II, de kapitaaldienst. In haar officiële voorstelling bestaat de Nederlandse begroting uit een reeks documenten welke elk een hoofdstuk van de Rijksbegroting uitmaken. Op elk hoofdstuk komen zowel de ontvangsten als de uitgaven voor van de sector waarop het hoofdstuk betrekking heeft.

In elk hoofdstuk worden de ontvangsten en uitgaven verder ondergebracht in twee titels, titel A voor de gewone verrichtingen en titel B voor de buitengewone, die gesplitst worden in ontvangsten en uitgaven met aflopend karakter en inkomsten en uitgaven met kapitaalkarakter. Ze worden verder onderverdeeld in secties en artikelen; deze artikelen dragen een doorlopende nummering en verschillen dus van hoofdstuk tot hoofdstuk.

Dus ook wat Nederland betreft, beantwoordt de officiële voorstelling van de begroting niet aan de vereisten van de nationale boekhouding. Buiten de officiële nummering in artikelen vinden we echter in de Nederlandse begrotingsdocumenten nog een dubbele codificatie :

1) een codificatie volgens de natuur der ontvangsten en uitgaven, welke voor de nationale boekhouding van het hoogste belang is;

2) een functionele codificatie.

Van Nederlandse zijde wordt hierdoor het vergelijkingswerk tot een minimum herleid; het kan

gemakkelijk mechanisch worden uitgevoerd. Van Belgische zijde integendeel is hiervan geen sprake en de hergroepering vraagt langdurige en aandachtige inspanning en opzoeking. In een zelfde artikel vindt men vaak uitgaven van verschillende aard, zonder aanduiding voor mogelijke splitsing. Zo beschikt men niet over een elementaire ontleding der personeelsuitgaven in bruto-bezoldiging, bijdragen voor sociale zekerheid, gezinsvergoedingen, enz... Verder kan inzake openbare schuld geen volledig onderscheid gemaakt in rente, andere kosten en aflossing, enz...

Voor de onderlinge vergelijking en aanpassing aan de criteria van de nationale boekhouding moest niet alleen van de officiële voorstelling worden afgeweken, doch was het eveneens noodzakelijk de officiële cijfers aan te vullen respectievelijk bepaalde officiële posten weg te laten. Ten einde de vergelijkende studie naar waarde te kunnen beoordelen, volgt hier een overzicht van de te dien aanzien noodzakelijke omschrijvingen.

Verrichtingen in verband met de muntsanering.

Ze werden in beide landen buiten beschouwing gelaten. Van 1952 af evenwel wordt voor België de opbrengst van de muntsaneringsbelasting, ten belope van maximum de normale jaarlijkse aflossingsdotatie, opgenomen omdat van dat jaar af een normaal aflossingsplan voor de muntsaneringslening van kracht is geworden. Eveneens wordt de normale aflossingsdotatie van dat jaar af onder de uitgaven opgenomen.

Posterijen.

In België komen de verrichtingen der posterijen op de begrotingen voor. In Nederland integendeel behoren de posterijen tot de openbare onderneming der P.T.T., welke haar eigen rekeningen heeft. Gezien Posterijen en eveneens Telegraaf en Telefoon tot de sector der ondernemingen behoren, was het logischer deze in de vergelijkende begrotingsstudie buiten beschouwing te laten. Voor België werden daartoe de officiële cijfers zodanig aangepast dat alleen het nadelig saldo is opgenomen. Dit is ook in Nederland het geval; daar komt de Staat eveneens tussenbeide voor eventuele tekorten of voor kapitaalverstrekking.

Pensioenen.

In Nederland worden de pensioenen der ambtenaren door het « Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds » uitbetaald. De overheid, als werkgever, stort hierin 16,1 pCt. van de lonen en salarissen van het personeel, waarvan 10 pCt. van het pensioen van deze personen en 6,1 pCt. voor het weduwen- en wezenpensioen. Daarvan verhaalt de overheid 7,5 pCt. op het door haar bezoldigd personeel, d.i. 2 pCt. voor eigen pensioen en 5,5 pCt. voor het weduwen- en wezenpensioen.

In België bestaat alleen een pensioenkas voor de weduwen en wezen. De rijksambtenaren betalen niet

voor hun eigen pensioen, doch dragen 6 pCt. van hun wedde af voor het weduwen- en wezenpensioen. Die 6 pCt. wordt in de Staatskas gestort. Zowel de eigen pensioenen als de weduwen- en wezenpensioenen worden rechtstreeks uit de Staatskas betaald. De weduwen- en wezenkas heeft slechts administratieve betekenis; het is een fonds voor orde en de gelden er van staan ter beschikking van de Schatkist zonder dat de verrichtingen van het fonds in de begroting worden opgenomen.

Om de vergelijking tussen de cijfers van beide landen te vergemakkelijken, werden de lonen en salarissen opgenomen na aftrek van de te betalen premies voor pensioen. Op gebied van pensioenen werden de verrichtingen van het « Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds » in de studie opgenomen evenals de pensioenbetalingen van de Belgische weduwen- en wezenkas.

Oorlogsschadevergoedingen.

In België is de regeling van de oorlogsschadevergoedingen aan de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade toevertrouwd. Op de Rijksbegroting komt alleen een jaarlijkse dotatie van fr 2,5 milliard voor. De werkelijke uitkeringen van de Zelfstandige Kas kunnen nu in een bepaald jaar hoger of lager zijn dan deze dotatie.

In Nederland komen alle uitkeringen voor oorlogsschade op de gewone begroting voor.

Om tot een vergelijkbaar cijfer te komen, werden in deze studie voor België de werkelijke uitgaven der Zelfstandige Kas genomen en niet de jaardotatie volgens de begroting.

Maatschappelijke zekerheid.

In beide landen is de maatschappelijke zekerheid een autonome sector. De begroting alleen kan geen inzicht geven in de omvang en de betekenis van deze sector.

Prijspolitiek.

In België komen de prijssubsidies en eventueel de heffingen afzonderlijk op de begroting voor. Deze ontvangsten en uitgaven lopen in Nederland over de begroting van het Landbouw-Egalisatiefonds, waarvan alleen het nadelig saldo in de gewone begroting wordt opgenomen. Het is niet mogelijk gebleken het absolute peil der uitgaven en ontvangsten te berekenen. De volle betekenis van de Nederlandse prijspolitiek komt aldus niet in de vergelijking tot uiting.

Financiële verhoudingen Rijk - Lagere Publiekrechtelijke Lichamen.

Van 1949 (1) af ontvangen de Belgische provincien en gemeenten geen aandelen meer in de Rijksbelastingen en, behalve op de grondbelasting, ook geen opcentimes meer op de Rijksbelastingen. Het Rijk stort evenwel jaarlijks een bijdrage van ongeveer fr 6 milliard in het Gemeentefonds, het Pro-

(1) Wet van 24-12-1948, in de wandeling wet Vermeylen.

vinciefonds en het Gemeentelijk Fonds voor Openbare Onderstand.

In Nederland integendeel hebben de provinciën en gemeenten een aandeel in practisch alle rijksbelastingen. Dit aandeel is veranderlijk; het bedraagt voor dienstjaar 1954 ca. 15,5 pCt., zegge 14,84 pCt., voor de gemeenten en 0,67 pCt. voor de provinciën. De opbrengst van de rijksbelastingen wordt op de officiële begroting gebracht, exclusief de aandelen van de lagere publiekrechtelijke lichamen. Omwille van de vergelijkbaarheid werden de rijksbelastingen, inclusief de aandelen, in deze Beneluxstudie geboekt en achteraf door middel van een negatieve ontvangstpost verbeterd.

Woningbouw.

Het belang van de woningbouwpolitiek komt niet volledig in de begrotingsvergelijking tot uiting. De Beneluxcommissie heeft aan dit probleem een bijzondere studie gewijd, waarbij de vergelijking op een veel ruimere dan louter budgetaire basis werd doorgevoerd.

Openbare schuld.

Reeds in het eerste deel werd gewezen op het verschil in behandeling van de aflossingen in België en Nederland. De Nederlandse begroting kent bovendien ook afschrijvingen. Ook voor België werden in deze studie afschrijvingen berekend. Ze komen voor op rekening I in uitgaven en op rekening V in baten. De aflossingen op de openbare schuld komen in uitgaven op rekening VII.

Begrotingsrecht.

De Nederlandse begroting is een begroting van verworven rechten. Deze opvatting wordt thans aldus geïnterpreteerd dat de vordering ontstaat op het ogenblik dat de crediteur zijn verbintenis is nagekomen. De Nederlandse begroting is dus een toelating tot betalen der bedragen waarvoor de crediteuren in de loop van het dienstjaar een recht verworven hebben.

De Belgische begroting evenwel is een vastleggingsbegroting, d.w.z. dat ten belope van de gestemde kredieten in de loop van het dienstjaar verbintenissen mogen worden aangegaan.

In de practijk echter moet dit juridisch verschil geen onoverkomelijke hindernis voor de vergelijkbaarheid vormen. Voor vele uitgaven reeds vallen vastlegging, verworven recht en betaling samen. Voor vele andere vallen vastlegging en verworven recht in hetzelfde dienstjaar.

Wat de inkomsten betreft, is er een verschil in raming der belastingontvangsten. In België zijn zowel de directe als de indirecte belastingontvangsten zo nauwkeurig mogelijk geraamde kasontvangsten. In Nederland is dit ook zo voor de indirecte belastingen. De ramingen der directe belastingen echter zijn geen geraamde kasontvangsten, doch ramingen der belastingbaten, d.w.z. de belastingen welke ver-

schuldigd zijn op de verwezenlijkte winsten en verkregen inkomsten van het kalenderjaar naar hetwelk het dienstjaar geheten wordt.

Het gebeurlijk inhalen van belastingachterstand komt hierdoor niet in de ramingen van het begrotingsontwerp tot uiting. In deze studie is dit het geval voor het dienstjaar 1953. Voor de andere jaren gaat het om vermoedelijke uitkomsten; het hierboven vermelde euvel bestaat daar niet.

Verder worden de belastingen volgens de methode der nationale boekhouding ingedeeld in twee categorieën, de kostprijsverhogende belastingen en de belastingen op winst, inkomen en vermogen. Voor België heeft dit als gevolg dat de kostprijsverhogende belastingen niet geheel overeenstemmen met de indirecte belastingen; hetzelfde geldt voor de belastingen op winst, inkomen en vermogen en de directe belastingen.

Prijzen en lonen.

De Beneluxcommissie heeft berekend dat in de beschouwde periode de lonen, kleinhandelsprijzen en groothandelsprijzen in België respectievelijk ca. 50 pCt., 35 pCt. en 25 pCt. hoger lagen dan in Nederland.

Lagere publiekrechtelijke lichamen.

Uiteraard is het natuurlijk zeer belangwekkend naast de gegevens voor de centrale macht ook die van de provinciën en gemeenten te bezitten. De gegevens echter over de begrotingen van de provinciën en gemeenten steunen grotendeels op gezamenlijke ramingen; ze kunnen niet zoals die van het Rijk als het resultaat van een nauwkeurige begrotingsontleding beschouwd worden.

Betekenis van de gebruikte gegevens voor het Rijk.

In de Beneluxstudie werd van de volgende cijfers gebruik gemaakt :

- Voor de uitgaven van de Belgische Staat :
  - in 1953 : begrotingsontwerp;
  - in 1952 : aangepaste ramingen, dus incl. speciale wetten;
  - in 1951 : voorlopige verwezenlijkingen.
- Voor de uitgaven van de Nederlandse Staat :
  - in 1953 : begrotingsontwerp;
  - in 1952 : verbeterde ramingen;
  - in 1951 : vermoedelijke uitkomsten.
- Voor de ontvangsten van de Belgische Staat :
  - in 1953 : oorspronkelijke ramingen;
  - in 1952 : vermoedelijke resultaten;
  - in 1951 : verwezenlijkingen.
- Voor de ontvangsten van de Nederlandse Staat :
  - in 1953 : oorspronkelijke ramingen;
  - in 1952 : vermoedelijke uitkomsten;
  - in 1951 : vermoedelijke uitkomsten.

Wat het verband tussen de cijfers der Beneluxstudie en de officiële cijfers betreft, dient nog ver-

Tabel XXV.

Rekening I : Consumptie 1

	België (in miljarden franken)						Nederland (in miljoenen guldens)											
	Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen			Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen								
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953						
	Totaal			Totaal			Totaal			Totaal								
LASTEN :																		
1. Lonen en salarissen	12,4	14,3	15,0	8,4	9,1	9,2	20,7	23,4	24,2	708	785	816	386	415	425	1.094	1.200	1.241
2. Pensioenen	3,1	3,4	3,4	1,0	1,0	1,0	4,1	4,4	4,4	150	155	165	83	87	87	233	242	252
3. Materieële uitgaven	4,1	5,4	6,8	3,3	3,5	3,6	7,4	8,9	10,4	427	532	506	120	120	120	547	652	626
4. Bijdragen in diensten van derden	4,7	5,2	5,1	0,2	0,3	0,3	4,9	5,5	5,4	364	389	420	120	120	120	484	509	540
5. Bijdragen in diensten van het buitenl.	0,3	0,4	0,4	—	—	—	0,3	0,4	0,4	16	21	15	—	—	—	16	21	15
6. Afschrijvingen	7,7	10,4	9,3	1,6	1,5	1,9	9,2	12,0	11,2	335	548	569	230	235	240	565	783	809
Totaal bruto-consumptie	32,2	39,1	40,1	14,4	15,5	15,9	46,6	54,6	56,0	2.000	2.430	2.491	939	977	992	2.939	3.407	3.483
BATEN :																		
Diverse exploitatiebaten	1,9	1,7	1,1	0,8	0,9	0,9	2,7	2,6	2,0	167	126	129	60	60	60	227	186	189
SALDO I : Netto-consumptie	30,3	37,4	39,0	13,6	14,5	15,0	43,9	52,0	54,0	1.833	2.304	2.362	879	917	932	2.712	3.221	3.294

1. Voor België werden alle bedragen voorkomend op de rekeningen tot op honderd miljoen afgerond. Lichte afrondingsverschillen zijn derhalve mogelijk.

meld dat eensdeels sommige uitgaven van de officiële gewone begroting naar de kapitaaldienst in de Beneluxstudie moesten overgebracht worden en dat anderdeels officiële buitengewone uitgaven naar de gewone dienst volgens de Beneluxstudie dienden overgebracht.

Samen met de andere reeds vermelde aanpassingen en correcties kunnen dergelijke verschuivingen natuurlijk voor gevolg hebben dat het saldo van de officiële gewone begroting niet overeenstemt met het saldo van de gewone dienst volgens de Beneluxstudie.

Na deze enkele voorafgaande bemerkingen kan overgegaan worden tot de vergelijking van de Belgische en Nederlandse begrotingen. Het is wellicht niet overbodig vooraf de aandacht te vestigen op het feit dat de vergelijking slechts zal betrekking hebben op een reeds tamelijk oude periode en dat bepaalde besluiten waartoe zij zal leiden, althans nu niet meer gelden.

Herhaaldelijk zullen in de volgende bladzijden, in guldens uitgedrukte bedragen in Belgische franken omgezet worden. Herinneren wij er aan dat de officiële koers 13,15 Belgische frank voor 1 gulden bedraagt.

HOOFDSTUK II

DE UITGAVEN VAN DE GEWONE DIENST

1. Rekening I : Consumptie.

De lasten van de overheid, geboekt op de rekening Consumptie, vertegenwoordigen het beroep van de overheid op de nationale middelen.

De lonen en salarissen liggen in België zowel voor het Rijk als voor de lagere publiekrechtelijke lichamen op een hoger peil dan in Nederland.

Tabel XXVI.

Lonen en salarissen van het Rijk

(in miljoenen der nationale valuta)

	België			Nederland		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Burgerlijke sector	5.072	5.549	5.404	303	324	314
Militaire sector	5.649	6.903	7.769	372	419	459
Onderwijs	1.633	1.832	1.876	33	42	43

De door het Rijk betaalde lonen en salarissen liggen in beide landen voor de militaire sector hoger dan deze voor het burgerlijk personeel.

De lonen van het onderwijzend personeel worden in beide landen voor het grootste deel door de lagere publiekrechtelijke lichamen betaald. De totale lonen voor deze sector zijn echter in Nederland veel lager dan in België.

Hetzelfde verschijnsel doet zich voor in de burgerlijke en militaire sector. Wat de burgerlijke sector betreft, liggen de totale lonen en salarissen in België

meer dan fr 1 milliard hoger dan in Nederland, alhoewel dit land meer ambtenaren telt.

De telling van het effectief der Belgische en Nederlandse ministeries geeft volgende resultaten :

	Juli 1950	Juli 1951	Juli 1952
België	52.724	51.936	52.225
Nederland	63.347	61.799	60.283

Hierbij zijn niet opgenomen het personeel der posterijen, het onderwijzend korps, noch de geestelijkheid.

Hieruit kan besloten worden dat de wedden van de Rijksambtenaren in België gemiddeld hoger liggen dan in Nederland. Dit geldt trouwens ook voor de loonarbeid in het algemeen. Volgens het Benelux-rapport ligt het algemeen loonpeil in België ca. 50 pCt. hoger dan in Nederland.

Het Beneluxverslag geeft over de bezoldiging van het overheidspersoneel enkele zeer belangwekkende gegevens.

Tabel XXVII.

Gemiddelde wedden
(in Belgische franken)

	België		Nederland	
	1940	1953	1940	1953
1. Secretaris-Generaal	85.000	336.000	122.120	191.990
2. Bureelhoofd-Hoofdcommies ..	37.000	144.900	57.672	80.919
3. Klerk-Schrijver A	18.000	66.675	25.789	39.194
4. Steno-typiste ...	17.550	68.565	19.012	31.350
5. Hoogleraar	62.500	300.300	111.947	168.320
6. Leraar (26 lesuren)	40.000	163.800	61.734	84.440

Uit deze gegevens blijkt dat de bezoldigingen van het rijkspersoneel in 1940 in Nederland hoger lagen dan in België, maar dat sedertdien de verhogingen in het tweede land tweemaal groter waren dan in het eerste, zodat de verhoudingen thans omgekeerd zijn.

Wat meer in het bijzonder het onderwijs betreft, liggen de uitgaven van de Belgische Staat voor lonen en salarissen driemaal hoger dan in Nederland. Houden we daarbij rekening met het feit dat het effectief (administratief, wetenschappelijk en onderwijzend) in de onderwijssector in België ca. tweemaal sterker is dan in Nederland, dan komt men tot het besluit dat de bezoldiging in België aanmerkelijk hoger is. Ook een vergelijking van de gemiddelde weddeschalen leidt tot dat besluit : in België is het rechtstreeks door het Rijk gegeven onderwijs veel belangrijker dan in Nederland.

De bijdragen in diensten van derden voor onderwijs zijn in Nederland gevoelig hoger dan in België. Het Beneluxrapport besluit daaruit dat in België het vrij onderwijs, gelet op het gunstiger peil der bezoldigingen, minder belangrijk is dan het bijzonder onderwijs in Nederland.

De bijdragen van het Rijk aan de lagere publiekrechtelijke lichamen voor consumptieve onderwijs-

doeleinden liggen in België ca. 2,5 maal hoger dan in Nederland :

	België (in miljoenen franken)	Nederland (in miljoenen guldens)
1951	1.906	60
1952	2.140	67
1953	2.072	68

Er moet natuurlijk rekening gehouden worden met het verschil in loon- en prijspeil.

In België is het aandeel van de lagere publiekrechtelijke lichamen in het onderwijs aanzienlijk belangrijker dan in Nederland, zoals blijkt uit hun uitgaven terzake tijdens de jaren 1951 tot 1953 :

	België (in miljoenen franken)	Nederland (in miljoenen guldens)
1951	4.850	186
1952	5.356	195
1953	5.472	195

Voor het Rijk zijn die bedragen, met uitsluiting van de pensioenen en afschrijvingen, de volgende :

	België (in miljoenen franken)	Nederland (in miljoenen guldens)
1951	4.861	317
1952	5.439	347
1953	5.377	370

De pensioenen van het overheidspersoneel zijn evenals de lonen en salarissen lager in Nederland dan in België.

Tabel XXVIII.

Pensioenen van het Rijkspersoneel
(in miljoenen der nationale valuta)

	België			Nederland		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Burgerlijke sector	884	955	971	108	112	112
Onderwijs	1.143	1.207	1.242	—	—	—
Militaire sector ..	1.077	1.239	1.142	42	43	43

In tegenstelling met de last van lonen en pensioenen liggen de rijksuitgaven voor materieel in Nederland hoger dan in België. De lagere publiekrechtelijke lichamen geven echter in België meer uit dan in Nederland. Het heterogene karakter van deze uitgaven laat echter niet toe concrete besluiten te trekken.

Ook de uitgaven in verband met de bijdragen in diensten van derden laten, om dezelfde reden, geen bepaalde gevolgtrekkingen toe. Onder deze uitgaven werden die subsidies gegroepeerd welke noch het karakter dragen van subsidies voor werken, noch van inkomensoverdrachten. In dit verband dient vermeld dat de subsidies voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek in Nederland belangrijk hoger zijn dan in België.

De bijdragen in diensten van het buitenland, d.i. de bijdragen en niet de participaties in internationale organismen, lopen in beide landen niet ver uit elkaar.

Een belangrijke post in de consumptie zijn de afschrijvingen. Ze vertegenwoordigen de raming van de technische en economische slijtage van de overheidsactiva en kunnen dus beschouwd worden als het

Tabel XXIX.

Rekening II : Rente en winst

	België (in miljarden franken)						Nederland (in miljoenen guldens)											
	Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen			Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen								
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953						
	Totaal			Totaal			Totaal			Totaal								
LASTEN :																		
1. Rente en kosten op binnenlandse schuld	5,9	6,1	6,2	1,0	1,1	1,5	6,9	7,3	7,7	369	400	344	120	120	150	489	520	494
2. Rente en kosten op buitenlandse schuld	0,4	0,5	0,6	—	—	—	0,4	0,5	0,6	79	82	82	—	—	—	79	82	82
3. Bijdragen in exploitatieverliezen van overheidsbedrijven	2,4	2,0	1,5	—	—	—	2,4	2,0	1,5	3	6	4	—	—	—	3	6	4
Totaal ...	8,7	8,7	8,3	1,0	1,1	1,5	9,7	9,8	9,8	451	488	430	120	120	150	571	608	580
BATEN :																		
1. Rente van vorderingen op binnenland	1,0	1,1	1,0	1,2	1,2	1,5	2,2	2,3	2,5	77	56	60	120	120	150	197	176	210
2. Rente van vorderingen op buitenland	0,1	0,3	0,3	—	—	—	0,1	0,3	0,3	6	24	12	—	—	—	6	24	12
3. Aandeel in exploitatiewinsten van bedrijven	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,3	0,3	67	37	41	—	—	—	67	37	41
Totaal ...	1,2	1,6	1,4	1,4	1,3	1,7	2,7	2,9	3,1	150	117	113	120	120	150	270	237	263
SALDO II	-7,5	-7,1	-6,9	+0,4	+0,2	+0,2	-7,0	-6,9	-6,7	-301	-371	-317	—	—	—	-301	-371	-317

gedeelte van het duurzaam patrimonium dat in de periode van één jaar wordt verbruikt. Hoewel deze post niet aan feitelijke uitgaven beantwoordt, dient hiermede toch rekening gehouden voor het bepalen van de vermogenswijziging. In tegenstelling met België worden de afschrijvingen op de Nederlandse officiële begroting geraamd en beïnvloeden daar dus het saldo van de gewone dienst. Voor België beantwoordt het bedrag van de afschrijvingen aan het totaal van de aflossingen van de openbare schuld die blijken uit rekening VII en van de vervangingsinvesteringen en de uitgaven voor inrichting, uitbreiding en vernieuwing, zoals deze voorkomen op rekening V.

2. Rekening II : Rente en winst.

De rente op de rijksschuld geeft in Nederland een daling te zien. De toeneming in 1952 is te wijten aan de omzetting van vlottende in gevestigde schuld en niet aan een aangroei van de totale schuld. In België is de rentelast gedurende die periode van drie jaar gestegen. In pCt. van de totale uitgaven op de gewone dienst is de rentelast in België echter op peil gebleven; voor Nederland was er ook hier een gestadige daling.

Tabel XXX.

Rentelast in pCt. van de totale uitgaven op de gewone dienst

	België	Nederland
1951	8,3	11,2
1952	7,8	10,0
1953	8,2	9,4

De Nederlandse rijksschuld vertoont de laatste jaren een daling, terwijl de Belgische aanzienlijk toeneemt. Voegen we daarbij dat de rente in België hoger is dan in Nederland, dan wordt de evolutie van de rentelast op de begroting onmiddellijk duidelijk.

De bijdragen in exploitatieverliezen van overheidsbedrijven houdt in Nederland verband met de ontginningsmaatschappijen. In België, waar de genoemde bijdragen aanzienlijk hoger zijn dan in Nederland, hebben ze hoofdzakelijk betrekking op de bijdragen in het exploitatieverlies van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Posterijen, de Regie der Luchtwezen en de Nationale Maatschappij der Waterleidingen.

3. Rekening III : Inkomenoverdrachten.

De rekening III is de weergave van de inkomstenhervredelende functie van de overheid. In ontvangsten worden hier de belastingen geboekt en in uitgaven de diverse sociale en economische vergoedingen en subsidies voorzover, natuurlijk, deze in de inkomstenseer thuishoren.

De totale inkomstenoverdrachten zijn in België belangrijker dan in Nederland. Het dient evenwel onderstreept dat in Nederland niet alle verrichtingen op de begroting komen welke er in België wel op voorkomen.

Tabel XXXI.

Rekening III : Inkomensoverdrachten

	België (in Milliarden franken)									Nederland (in miljoenen guldens)								
	Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen			Totaal			Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen			Totaal		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953
LASTEN :																		
1. Overdrachten van gezinnen	6,9	8,1	7,1	1,6	1,7	1,7	8,4	9,8	8,8	408	458	453	225	251	166	633	709	619
2. België : Staatsbijdragen Maatschappelijke Zekerheid Nederland : Overdrachten aan Pensioen- en Sociale Fondsen	8,9	10,9	10,2	—	—	—	8,9	10,9	10,2	22	52	82	—	—	—	22	52	82
3. Overdrachten aan bedrijven	2,2	1,4	1,0	—	—	—	2,2	1,4	1,0	207	158	170	—	—	—	207	158	170
Totaal ...	18,0	20,4	18,3	1,6	1,7	1,7	19,6	22,1	20,0	637	668	705	225	251	166	862	919	871
BATEN :																		
1. Belastingbaten	69,7	69,2	71,5	3,0	3,1	3,2	72,7	72,3	74,7	5.370	5.353	5.022	496	380	284	5.866	5.733	5.306
a) belasting op winst, inkomen en vermogen	33,3	30,1	32,6	2,0	2,1	2,2	35,3	32,3	34,8	2.800	2.925	2.550	302	186	89	3.102	3.111	2.639
b) kostprijsverhogende belastingen ...	36,5	39,1	38,8	0,9	1,0	1,0	37,4	40,1	39,8	2.570	2.428	2.472	194	194	195	2.764	2.622	2.667
2. Aandelen van de lagere publiekrechtelijke lichamen in de rijksbelastingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—548	—548	—515	548	548	515	—	—	—
3. Heffingen in verband met de prijs-politiek	0,3	0,3	0,3	—	—	—	0,3	0,3	0,3	2	6	17	—	—	—	2	6	17
4. Bijdragen in verband met de sociale zekerheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Boeten en opbrengst van verbeurd verklaarde goederen	0,7	1,0	1,0	—	—	—	0,7	1,0	1,0	21	14	71	—	—	—	21	14	71
Totaal ...	70,8	70,5	72,8	3,0	3,0	3,2	73,8	73,5	76,0	4.845	4.825	4.595	1.044	928	799	5.889	5.753	5.394
SALDO III	52,8	50,1	54,5	1,4	1,3	1,5	54,2	51,4	56,0	4.208	4.157	3.890	819	677	633	5.027	4.834	4.523

Belangrijkst zijn de uitgaven in verband met de maatschappelijke zekerheid. Zoals reeds eerder werd gezegd, is er geen overeenstemming in de financieringswijze van die uitgaven in de twee landen. De begrotingsontleding kan terzake geen volledig inzicht geven. Om dit euvel te verhelpen, werd aan deze kwestie een ruimere studie gewijd waarin ook de niet-budgetaire elementen werden onderzocht. De uitslag daarvan wordt in de besluiten samengevat.

De vergoedingen en pensioenen aan oorlogsslachtoffers zijn in België veel groter dan in Nederland. Zelfs wanneer alleen die in verband met de oorlog 1940-1945 in beschouwing worden genomen, stelt men vast dat ze in België vijfmaal hoger liggen dan in Nederland. In Nederland wordt echter in deze aan gelegenheid veel aan het particulier initiatief overgelaten. De oorlogspensioenen en bijkomende hulp gelden zijn voor beide landen als volgt :

	België (in miljoenen franken)	Nederland (in miljoenen guldens)
1951	4.514	29
1952	4.886	25
1953	4.673	24

Onder de overdrachten aan gezinnen zitten voor elk land enkele posten voor welke, omwille van hun specifiek karakter, geen vergelijking mogelijk is. Deze posten betreffen voor België de tariefverminderingen op spoorkaartjes en de loontoeslag. Voor Nederland zijn het de loonbijdragen, de uitkeringen in verband met de gewijzigde omstandigheden in Indonesië en de uitgaven voor emigratie.

De loonbijdragen hebben in België betrekking op de tijdelijke loonpremie van fr 0,50 per uur ten gunste van de arbeiders voor de periode November 1951-April 1952. Verder zitten hierin de compensatietoelagen voor levensduurte in 1951 en een tijdelijke toelage aan in België gevestigde en in het buitenland tewerkgestelde grensarbeiders. Voor Nederland gaat het om loondervingsvergoedingen aan arbeiders die herscholingscursussen volgen en loontoeslagen ter aanmoediging van grondverbeteringen waarvan het economisch rendement, althans voorlopig, niet opweegt tegen de ontginningskosten.

Tabel XXXII.

Belangrijkste toelagen aan particulieren

(in miljoenen der nationale valuta)

	België			Nederland		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Loontoeslag	312	957	7	65	85	73
Tariefvermindering spoorkaartjes	599	700	700	—	—	—
Emigratie	—	—	—	10	20	27
Uitkering in verband met Indonesië	—	—	—	41	47	45

Ter bestrijding van de werkloosheid wordt in Nederland de emigratie bevorderd. Voor 1953 werd het aantal emigranten, die een tussenkomst in de vervoerkosten ontvingen, op ca. 55.000 geraamd.

De bijdragen van de Belgische Staat voor tarief-

vermindering op de spoorwegen heeft betrekking op de arbeidersabonnementen en de verlaging voor bepaalde categorieën van personen, zoals gebrekkigen, verminkten en kinderrijke gezinnen.

Onder de overdrachten aan pensioen- en sociale fondsen komen in Nederland, in tegenstelling met België, slechts geringe bedragen voor. Deze posten zijn niet voor vergelijking vatbaar. Zo zijn de ouderdomspensioenen, om hoger reeds vermelde redenen, op begrotingsbasis niet vergelijkbaar. In België bedragen ze voor de jaren 1951, 1952 en 1953 respectievelijk fr 3,4, 3,5 en 3,5 milliard. Ook de Staatstussenkomst voor werkloosheid is in België, in tegenstelling met Nederland, een zware last, nl. fr 3,5, 4,8 en 4,4 milliard voor de jaren 1951, 1952 en 1953.

Onder de overdrachten aan bedrijven komen die gelden voor welke niet specifiek aan bepaalde sociale groepen maar aan de volkshuishouding als geheel toekomen.

Ofschoon de kostprijsverlagende subsidies in Nederland in de loop der laatste jaren aanzienlijk gedaald zijn, liggen ze toch nog veel hoger dan in België. Het betreft hier subsidies met prijsverlagend karakter voor levensmiddelen. In Nederland bedragen ze nog 1,5 pCt. van de totale rijksuitgaven tegenover 0,2 pCt. in België. In Nederland zijn echter de cijfers netto-cijfers, na aftrek dus van de heffingen, zodat het belang van de prijspolitiek groter is dan uit die cijfers tot uiting komt. In Nederland lopen nl. alle prijssubsidies en -heffing over het Landbouw-Egalisatiefonds; alleen het nadelig saldo van dit fonds komt op de begroting.

Tabel XXXIII.

Toelagen aan bedrijven

(in miljoenen der nationale valuta)

	België			Nederland		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Kostprijsverlagende subsidies	993	384	180	154	84	88
Huurverlagende subsidies	304	417	283	53	74	82
Toelagen aan steenkolenmijnen	878	475	435	—	—	—
Diversen	20	136	142	—	—	—

Ook de huurverlagende subsidies liggen in Nederland op een veel hoger niveau dan in België.

Uitgaven voor de normalisatie van de steenkoolnijverheid zoals in België komen op de Nederlandse begroting niet voor.

De andere subsidies aan de bedrijven zijn van minder betekenis.

4. Rekening IV : Vermogensoverdrachten.

Evenals in rekening III gaat het in rekening IV om overdrachten om niet, doch dan in de vermogenssfeer.

De belangrijkste post is deze van de oorlogsschadevergoedingen. Op te merken valt dat voor België niet de begrotingscijfers zijn genomen maar de werkelijke

naamde « vrij werk »; dit kan enigszins vergeleken worden met de thans in België bestaande politiek ter bestrijding der werkloosheid door provinciën en gemeenten, waarbij het Rijk een deel van de financiële last op zich neemt.

Onder de overdrachten aan het buitenland komen overeenkomstig de betekenis van rekening IV uitsluitend de giften voor, zoals in Nederland de hulp aan Nieuw-Guinea en in België de schenking van voedingswaren of bijdragen en collectieve bijstand aan Korea, Joegoslavië en de Po-vlakte.

De op rekening IV als « overige » vermelde overdrachten hebben in Nederland uitsluitend betrekking op een bijdrage van fl 70,3 miljoen ter oprichting

van een pensioenfonds voor de Nederlandse handelsvloot.

5. Tussenrekening : Financiële verhoudingen Rijk - Lagere publiekrechtelijke lichamen.

Op die rekening werden alle bijdragen van de Staat aan de lagere publiekrechtelijke lichamen samengebracht en, omgekeerd, de bijdragen van de lagere publiekrechtelijke lichamen in de uitgaven van het Rijk. Door deze methode wordt een onderscheid bekomen tussen de gelden welke het Rijk voor eigen rekening uitgeeft en deze welke per saldo weliswaar te zijnen laste komen, doch uiteindelijk door de lagere publiekrechtelijke lichamen worden besteed.

Tabel XXXVI. Tussenrekening : Financiële verhoudingen Rijk - Lagere publiekrechtelijke lichamen

	België — Rijk (in miljarden franken)			Nederland — Rijk (in miljoenen guldens)		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
LASTEN :						
Bijdragen aan lagere publiekrechtelijke lichamen :						
a) voor consumptieve doeleinden	6,7	7,5	7,5	347	187	324
b) voor rente	0,1	0,1	0,1	—	—	—
c) voor inkomensoverdrachten	1,0	1,0	1,0	85	111	26
d) voor investeringen	3,1	2,5	2,5	56	58	58
e) voor kapitaalverstrekkingen	—	—	—	14	44	14
Totaal ...	10,9	11,1	11,0	502	400	422
BATEN :						
Bijdragen van lagere publiekrechtelijke lichamen :						
a) voor consumptieve doeleinden	—	0,1	0,1	2	6	5
b) voor investeringen	—	—	—	2	2	3
c) voor aflossingen	—	—	—	20	20	18
Totaal ...	—	0,1	0,1	24	28	26
SALDO	10,8	11,0	10,9	478	372	396

Wat België betreft, kunnen de rijksbijdragen in twee categorieën verdeeld worden : eensdeels een vaste algemene bijdrage in het Gemeentefonds, het Provinciefonds en het Gemeentelijk Fonds voor Openbare Onderstand, welke uit de algemene Rijksmiddelen ten laste van de begroting van binnenlandse zaken wordt verstrekt, en anderdeels diverse bijdragen voor specifieke consumptieve en investeringsdoeleinden.

In Nederland wordt door het Rijk aan de lagere publiekrechtelijke lichamen geen vaste algemene bijdrage ten laste der begroting verstrekt zoals in België. Het Rijk stort daar in het Provincie- en Gemeentefonds een deel van zijn belastingopbrengst.

Op twee uitzonderingen na, hebben in Nederland deze twee fondsen een aandeel in alle rijksbelastingen. Het belang hiervan komt tot uiting in rekening III, waar deze aandelen afzonderlijk in mindering van de rijksbelastingopbrengst zijn gebracht. Daarenboven ontvangen de lagere publiekrechtelijke lichamen, evenals in België, bijdragen voor bijzondere doeleinden.

Om tenslotte een volledig overzicht te bekomen van de financiële betrekkingen tussen het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen, dient rekening gehouden met de opcentimes van deze laatste op de rijksbelastingen. Die betrekkingen kunnen alsdan schematisch als volgt worden voorgesteld :

Tabel XXXVII. Financiële verhoudingen tussen het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen (in miljoenen der nationale valuta)

	België			Nederland		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
1. Aandeel in de rijksbelastingen	—	—	—	548	548	515
2. Opcentimes op de rijksbelastingen, inclusief plaatselijke belastingen	2.983	3.075	3.218	496	380	284
3. Algemene vaste rijksbijdrage	5.701	6.272	6.296	—	—	—
4. Per saldo specifieke rijksbijdrage volgens de tussenrekening	5.772	5.451	5.348	478	372	396
Totaal ...	14.456	14.798	14.862	1.522	1.300	1.195
In pCt. van het totaal der belastingen	20	20	20	25,9	22,6	22,5

Tabel XXXIX.

Bruto directe investeringen
(in millioenen der nationale valuta)

	Rijk						Lagere publiekrechtelijke lichamen					
	België			Nederland			België			Nederland		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953
<i>Burgerlijk apparaat :</i>												
1. Nieuwe investeringen	3.626	4.084	4.235	109	150	143	4.024	3.351	3.209	137	165	160
2. Vervangingsinvesteringen	935	826	873	52	69	78	387	228	250	132	112	110
3. Inrichting, uitbreiding en vernieuwing	217	347	227	12	10	11	28	25	26	16	20	15
Totaal ...	4.778	5.257	5.335	173	229	232	4.439	3.604	3.485	285	237	285
<i>Militair apparaat :</i>												
1. Nieuwe investeringen	3.259	5.977	5.795	231	269	238	4	52	90	—	—	—
2. Vervangingsinvesteringen	115	180	118	11	8	7	—	—	—	—	—	—
3. Inrichting, uitbreiding en vernieuwing	3.833	6.147	4.790	162	351	369	—	—	—	—	—	—
Totaal ...	7.207	12.304	10.703	404	628	614	4	52	90	—	—	—
<i>Onderwijs :</i>												
1. Nieuwe investeringen	314	358	330	5	10	18	387	228	251	28	35	50
2. Vervangingsinvesteringen	—	1	1	—	—	—	97	57	63	21	15	15
3. Inrichting, uitbreiding en vernieuwing	186	188	160	4	13	3	49	64	69	6	8	10
Totaal ...	527	547	491	9	23	21	533	349	383	55	58	75
<i>Algemeen totaal ...</i>	12.512	18.108	16.529	586	880	867	4.976	4.005	3.958	340	355	360

Staat. Ook in Nederland zijn de uitgaven van de lagere publiekrechtelijke lichamen voor straatwegen, waterwegen en -werken belangrijker dan deze van het Rijk; praktisch geheel de urbanisatie en bijna al de werken van openbare hygiëne gebeuren voor rekening der lagere publiekrechtelijke lichamen.

In beide landen leggen de lagere publiekrechtelijke lichamen op gebied van burgerlijke investeringen een zeer grote bedrijvigheid aan de dag, die in Nederland zelfs belangrijker is dan die van het Rijk. Dezelfde beschouwing geldt voor de onderwijssector.

2. Rekening VI : Indirecte investeringen.

De rekening omvat de investeringen, welke niet rechtstreeks door de overheid zelf, doch langs fondsen of overheidsbedrijven worden verricht, evenals de participaties van de overheid in investeringen van de particuliere sector en van het buitenland.

De investeringen via fondsen hebben, wat Nederland aangaat, in hoofdzaak betrekking op landbouwkundige werken, uitgevoerd door het Zuiderzeefonds.

De investeringen door overheidsbedrijven omvatten in België, voornamelijk het oorlogsschadeherstel van de Regie van Telegraaf en Telefoon, de Posten en de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, alsmede de nieuwe investeringen van deze laatste. In Nederland staat het hoge bedrag voor 1951 ten belope van fl 290 miljoen in verband met een deelneming van het Rijk in het aandelenkapitaal van de Nederlandse Spoorwegen en ten belope van fl 80 miljoen met het herstel van oorlogsschade.

In België heeft het bedrag van fr 1,3 milliard voor deelneming in investeringen van derden in 1952

betrekking op de door middel van de Marshall-hulp aan de steenkolenmijnen verstrekte leningen ter rationalisatie van de uitbating.

Uit rekening VI blijkt dat de indirecte investeringen in Nederland veel hoger zijn dan in België. In Nederland wordt de financiering van de woningbouw namelijk in ruimere mate verzekerd door de lagere publiekrechtelijke lichamen, terwijl ze in België vooral over rekening VII loopt.

3. Rekening VII : Overige vermogensmutaties.

De belangrijke kapitaalverstrekkingen aan het binnenland houden in België verband met een bestaande wettelijke regeling krachtens dewelke de Staat aan de twee nationale woningbouwmaatschappijen, doch vooral aan de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken, de nodige financieringsmiddelen moet ter beschikking stellen. In 1951 kwam daarbij eveneens een voorschot van fr 0,8 milliard aan de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen en van fr 0,3 milliard aan de Regie van Telegraaf en Telefoon; die voorschotten werden in 1952 reeds gedeeltelijk terugbetaald.

In Nederland zijn deze kapitaalverstrekkingen van geringer belang en hebben betrekking op woningbouwvoorschotten, meubelvoorschotten aan uit Indonesië gerepatrieerden, studietoelagen, voorschotten aan kleine boerenbedrijven en voorschotten in verband met ruilverkaveling.

De kapitaalverstrekkingen aan het buitenland hebben in België hoofdzakelijk betrekking op Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, in Nederland op Nieuw-Guinea.

Tabel XL.

Rekening VI : Indirecte investeringen

	België (in Milliarden franken)									Nederland (in miljoenen guldens)								
	Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen			Totaal			Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen			Totaal		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953
DEBET :																		
1. Investerings via fondsen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	29	25	—	—	—	38	29	25
2. Investerings via overheidsbedrijven ...	0,5	0,7	0,7	0,2	0,4	0,9	0,7	1,2	1,5	538	192	187	270	200	200	808	392	387
3. Deelneming in investeringen van derden	0,1	1,3	0,2	—	—	—	0,1	1,3	0,2	67	18	2	—	—	—	67	18	2
4. Deelneming in investeringen van het buitenland	0,2	0,4	0,2	—	—	—	0,2	0,4	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal ...	0,7	2,4	1,2	0,2	0,4	0,9	0,9	2,9	2,0	643	239	214	270	200	200	913	439	414
CREDIT :																		
1. Aflossingen door overheidsbedrijven ...	—	—	—	—	—	0,2	—	—	0,2	117	121	100	—	—	—	117	121	100
2. Aflossingen door fondsen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	2
Totaal ...	—	—	—	—	—	0,2	—	—	0,2	117	123	102	—	—	—	117	123	102
SALDO VI : Netto indirecte investeringen	—0,7	—2,4	—1,2	—0,2	—0,4	—0,7	—0,9	—2,8	—1,9	—526	—116	—112	—270	—200	—200	—796	—316	—312

Tabel XLI.

Rekening VII : Overige vermogensmutaties

	België (in Milliarden franken)									Nederland (in miljoenen guldens)								
	Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen			Totaal			Rijk			Lagere publiekrechtelijke lichamen			Totaal		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953
DEBET :																		
1. Kapitaalverstrekkingen aan het binnenland	2,7	1,4	1,5	—	—	—	2,7	1,4	1,5	21	43	24	—	—	—	21	43	24
2. Kapitaalverstrekkingen aan het buitenland	0,2	2,3	0,9	—	—	—	0,2	2,3	0,9	14	11	—	—	—	—	14	11	389
3. Aflossing binnenlandse schuld	1,8	3,2	3,5	1,0	1,1	1,5	2,9	4,3	5,0	252	229	139	230	230	250	482	459	94
4. Aflossing buitenlandse schuld	0,5	0,7	0,8	—	—	—	0,5	0,7	0,8	91	85	94	—	—	—	91	85	—
5. België : Deelneming in aflossing van schuld van overheidsbedrijven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	280	330	300	280	330	300
Nederland : woningbouw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal ...	5,3	7,6	7,0	1,0	1,1	1,5	6,3	8,8	8,5	378	368	257	510	560	550	888	928	807
CREDIT :																		
1. Aflossingen door het binnenland	0,1	0,9	0,1	—	—	—	0,1	0,9	0,1	28	17	11	—	—	—	28	17	11
2. Aflossingen door het buitenland	0,1	0,9	0,6	—	—	—	0,1	0,9	0,6	2	1	14	—	—	—	2	1	14
Totaal ...	0,2	1,8	0,7	—	—	—	0,2	1,8	0,7	30	18	25	—	—	—	30	18	25
SALDO VII	—5,1	—5,8	—6,3	—1,0	—1,1	—1,5	—6,1	—6,9	—7,7	—348	—350	—232	—510	—560	—550	—858	—910	—782

De aflossingen op de rijksschuld blijken duidelijk uit de cijfers van rekening VII. Onderstrepen we de hogere cijfers voor aflossing van buitenlandse schuld in Nederland. In België stijgt de aflossing op binnenlandse schuld voortdurend. Dit houdt verband met de toeneming van de gevestigde schuld ingevolge de omzetting van een deel van de vlottende in gevestigde, de nieuwe emissies van de vastgelegde schuld en het aflossingsregime van de muntsaneringslening van 1952 af. De daling van de aflossing op de binnenlandse schuld in Nederland is slechts schijn. Ze houdt verband met een begrotingstechnisch verschil tussen de ramingcijfers van 1953 en de cijfers der andere jaren.

HOOFDSTUK IV

DE INKOMSTEN

Evenals de uitgaven werden de inkomsten over de zeven rekeningen verdeeld. De principes van boeking zijn eveneens dezelfde.

Het overgrote deel der overheidsontvangsten bestaat in beide landen natuurlijk uit de belastingen. Het is dan ook vooral aan deze laatste dat het Beneluxverslag aandacht heeft besteed.

De overheidsinkomsten kunnen in twee grote categorieën worden gesplitst : deze welke de overheid zonder specifieke, evenredige en gelijktijdige tegenprestatie verwerft, en diegene die wel een dergelijke tegenprestatie van de overheid meebrengen. De eerste categorie bestaat hoofdzakelijk uit de belastingen.

De overheidsinkomsten zonder economische tegenprestatie zijn op de rekeningen III en IV gegroepeerd; de andere zijn over de overige vijf rekeningen verspreid.

1. De overheidsontvangsten met overdrachtskarakter om niet.

Al die ontvangsten worden gegroepeerd op de rekening III voor zover ze thuishoren in de inkomensfeer en op rekening IV voor zover ze thuishoren in de vermogensfeer.

Op rekening III vinden we derhalve practisch alle belastingontvangsten, de boeten en verbeurdverklaringen en de nalatigheidsinteressen. Op rekening IV worden giften, bijzondere kapitaalwinsten en gebeurlijk bijzondere vermogensheffingen geboekt. Alleen in België komt voor deze laatste, van 1952 af, een bedrag voor. Het betreft hier de opbrengst van de muntsaneringsbelastingen ten belope van maximum de jaarlijkse aflossingsdotatie van de muntsaneringslening. Van dat jaar af wordt die schuld in België, juist zoals elke andere rijksschuld, door een op de gewone begroting voorziene dotatie afgelost. De opbrengst der muntsaneringsbelastingen moest dus ook van dat jaar af als een normale belastingopbrengst worden beschouwd. Het ware evenwel juist geweest ook deze belastingopbrengst op de rekening III te

boeken. Op de rekening III komt een uitzonderlijke vorm van belastingheffing voor. Het betreft de heffingen op sommige uit Nederland ingevoerde land- en tuinbouwproducten ingevolge het Benelux-landbouwprotocol. Dat deze heffingen, welke tussen beide Beneluxpartners worden verdeeld, niet op de Nederlandse rekening voorkomen, staat in verband met het in dit land bestaande Landbouw-Egalisatiefonds dat die heffingen ontvangt. Zoals hoger reeds gezegd, komt alleen het nadelig saldo van dit fonds op de begroting.

De structuur van de belastingstelsels komt uit de cijfers der belastingontvangsten natuurlijk niet tot uiting. Het Beneluxrapport heeft, om dit te verhelpen, een bondige uiteenzetting gegeven van de in beide landen bestaande belastingen. Wat de kostprijsverhogende belastingen betreft, stemmen beide stelsels overeen. Op het stuk van de belastingen op winst, inkomen en vermogen lopen beide belastingstelsels echter totaal uiteen. Nederland huldigt de eenheidsbelasting voor alle inkomsten van fysieke personen en een afzonderlijke belasting voor de vennootschappen. In België steunt het belastingwezen op de cedulaire inkomstenbelastingen, overkoepeld door een bijkomende belasting, n.l. de aanvullende personele belasting. Inkomsten worden dus in België op een verschillende manier belast naargelang ze uit arbeid, uit kapitaal of uit beide samen voortkomen. Sedert de wet van 7 Maart 1951 werd echter ook de gelijkheid van belasting verwezenlijkt voor het inkomen van loontrekkenden en niet-loontrekkenden.

Behoudens de aandelen in de rijksbelastingen in Nederland en de opcentimes in beide landen hebben de lagere publiekrechtelijke lichamen in beide landen een eigen belastingterrein dat echter eerder beperkt is, vooral in België waar ze naast de opcentimes op de grondbelasting alleen kostprijsverhogende belastingen mogen heffen.

In Nederland komt de hoofdsom van de personele belasting en van de grondbelasting volledig ten goede van de lagere publiekrechtelijke lichamen, welke bovendien op beide belastingen nog opcentimes kunnen heffen.

Grosso modo bestaat de fiscale opbrengst in beide landen voor de helft uit de kostprijsverhogende belastingen en voor de andere helft uit de belastingen op winst, inkomen en vermogen. In België wordt enigszins meer nadruk gelegd op de eerste en in Nederland eerder iets meer op de tweede.

Tabel XLII vergelijkt de verhouding tussen de fiscale ontvangsten van het Rijk en het nationaal inkomen in beide landen.

De essentiële redenen voor de schommelingen in de belastingontvangsten werden reeds vermeld in het eerste deel dezer studie.

Tabel XLIII groepeert al de belastingontvangsten der lagere publiekrechtelijke lichamen, te weten hun aandelen in de rijksbelastingen, hun opcentimes en de opbrengst van hun eigen belastingen.

Tabel XLII.

Fiscale ontvangsten in pCt. van het nationaal inkomen ¹

	België			Nederland (2)		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Kostprijsverhogende belasting	11,0	11,3	11,2	13,0	11,9	12,2
Belastingen op winst, inkomen en vermogen	9,9	8,6	9,4	14,2	14,4	12,5
Totaal ...	20,9	19,9	20,6	27,2	26,3	24,7

¹ De gebeurlijke afwijkingen tussen de procenten in deze tabel en die in het eerste deel vloeien voort uit het feit dat in het eerste deel meer recente cijfers worden gebruikt.

² Inclusief aandelen van de lagere publiekrechtelijke lichamen.

Tabel XLIII.

Fiscale ontvangsten der lagere publiekrechtelijke instellingen*(in millioenen der nationale valuta)*

	België			Nederland		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Kostprijsverhogende belastingen	940	969	1.014	194	194	195
Belastingen op winst, inkomen en vermogen	2.043	2.106	2.204	302	186	89
Aandelen in de Rijksbelastingen	—	—	—	548	548	515
Totaal ...	2.983	3.075	3.218	1.044	928	799

Hieruit blijkt dat de belastinginkomsten der lagere publiekrechtelijke lichamen in Nederland veel groter zijn dan in België. De dalende tendens van die ontvangsten houdt verband met de afschaffing der ondernemingsbelasting. Hiervoor werd aan de lagere publiekrechtelijke lichamen in Nederland echter een speciale vergoeding uitgekeerd. Wellicht ten overvloede moet hierbij worden aangestipt dat die ontvangsten niet de totale middelen van de lagere publiekrechtelijke lichamen uitmaken. Vermelden we de aanzienlijke bijdrage welke in België het Rijk krachtens de wet Vermeylen voor algemene doeleinden aan de lagere publiekrechtelijke lichamen overmaakt en welke als compensatie voor het inkrimpen van het plaatselijk belastingveld geldt. Het hoger gegeven overzicht van de financiële verhoudingen tussen het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen geeft te dien aanzien de volledige toestand weer.

Wordt de totale belastingopbrengst van het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen uitgedrukt in procenten van het nationaal inkomen, dan geeft dit het volgende beeld :

	België	Nederland
1951	21,7	29,7
1952	20,8	28,3
1953	21,5	26,1

2. Overige ontvangsten.

De overige ontvangsten zijn, zoals reeds gezegd, van veel geringer omvang. Uitgedrukt in procenten van de belastingontvangsten belopen deze voor het Rijk :

	België	Nederland
1951	7	10
1952	9	7
1953	8	8

De diverse exploitatiebaton, geboekt op rekening I, omvatten talrijke kleine heterogene ontvangsten welke als betaling kunnen beschouwd worden van de door de overheid geleverde diensten of goederen. Voor zover dergelijke verrichtingen tot de kapitaal-sfeer behoren, worden ze verder op rekening V geboekt.

Op rekening II vindt men in ontvangsten de door de overheid ontvangen rente op kapitaalverstrekingen, de door de overheidsbedrijven verwezenlijkte winsten alsmede haar aandelen in winsten van ondernemingen waarin ze een participatie heeft. De rekening spreekt voor zichzelf.

De rekeningen VI en VII vermelden in ontvangsten de terugbetalingen op door de overheid verstrekte kapitalen en welke voorkomen in uitgaven op de debetzijde van deze rekeningen. Verder commentaar lijkt hier overbodig.

HOOFDSTUK V**TOTALEN EN SALDI**

Uit de hiernavolgende tabel blijkt dat de totale uitgaven van het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen, na aftrek van de amortisaties, in Nederland een nog enigszins hoger percentage van het nationaal inkomen uitmaken. Anderzijds bereiken ook de fiscale inkomsten in Nederland een hoger percentage van het nationaal inkomen.

Het deel der begrotingsuitgaven dat door niet fiscale inkomsten moet gedekt worden, ligt in België aanzienlijk hoger dan in Nederland. Het beroep op lening voor de financiering der globale begrotingstekorten is in België eveneens groter.

Het begrip begrotingstekort moet even nader bepaald worden. Uit de rekeningcijfers kunnen een

Tabel XLIV.

Totale ontvangsten en uitgaven ¹

	België (in miljarden franken)			Nederland (in miljoenen guldens)		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953
1. Uitgaven (minus amortisaties)	96,5	112,6	109,2	6.909	7.338	7.065
2. Inkomsten (minus amortisaties)	79,8	82,1	83,3	6.660	6.349	5.978
3. Belastinginkomsten (rek. III)	72,7	72,3	74,7	5.866	5.733	5.306
4. Te dekken door leningen	16,7	30,5	25,9	249	989	1.087
5. Te dekken door niet fiscale middelen	23,8	40,3	34,5	1.043	1.605	1.759
6. Netto-nationaal inkomen tegen markt- prijzen	334,2	346,7	346,7	19.730	20.260	20.300
7. Uitgaven in pCt. van het nationaal inkomen	28,9	32,4	31,5	35	36,2	34,8
8. Belastinginkomsten in pCt. van het nationaal inkomen	21,7	20,8	21,5	29,7	28,3	26,1

¹ Afwijkingen tussen de cijfers van deze tabel en die van het eerste deel komen voort uit het feit dat in het eerste deel juistere cijfers konden gebruikt worden dan die waarover de Beneluxcommissie destijds beschikte.

drietal belangrijke saldi worden berekend. In tabel XLV werden deze saldi respectievelijk voor het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen berekend.

Allereerst het exploitatiesaldo. Het is het resultaat van de rekeningen I, II en III plus het gedeelte van de tussenrekening voor consumptieve doeleinden.

We stellen vast dat in België het Rijk een exploitatie-overschot boekte van fr 7,3 miljard in 1951 en van fr 211 miljoen in 1953 en een exploitatie-tekort van fr 3 miljard in 1952. Nederland kende over al die jaren een zeer hoog exploitatie-overschot. Dit saldo is van zeer grote betekenis omdat het de spaarbedrijvigheid van de overheidssector belicht. Het Nederlandse Rijk heeft dus een zeer hoog spaaroverschot geboekt, wat in België alleen voor het jaar 1951 het geval was, en heeft derhalve, in tegenstelling met België, op uitgesproken wijze het beschikbare inkomen van de particuliere sector beperkt.

Ook de lagere publiekrechtelijke lichamen boekten in Nederland een, zij het gering, exploitatie-overschot. In België was dit saldo over alle jaren belangrijk negatief.

Een ander saldo waar de Beneluxcommissie belang in stelde, is dit van de rekeningen I, II, III, IV en de tussenrekening. Het geeft het vermogensverlies of de vermogenswinst aan en bepaalt dus de grootte van het overheidsvermogen. De kapitaalrekening brengt wel wijziging in de samenstelling van het overheidsvermogen, doch beïnvloedt niet de omvang er van.

Volgens het Beneluxrapport verwezenlijkte in Nederland het Rijk tijdens de beschouwde drie jaar een belangrijke, zij het afnemende, vermogenswinst. In België integendeel kende het Rijk in die jaren een vermogensverlies dat vooral in 1952 zeer ernstig en slechts in 1951 gematigd was.

Terzelfder tijd en steeds volgens het Beneluxverslag boekten de lagere publiekrechtelijke lichamen een vermogenswinst in Nederland en een -verlies in België.

Uit de door de Commissie toegepaste methoden kan derhalve besloten worden dat in beide landen een fundamenteel verschillende financiële politiek

gevoerd werd : van 1951 tot 1953 bedraagt de vermogensaan groei van de overheid in Nederland fl 2,9 miljard, terwijl het overheidspatrimonium in België met fr 19 miljard slonk.

Het derde belangrijk saldo is het globale resultaat van de begroting, van de gewone dienst en de kapitaal dienst samen. Zowel het globale overschot van de uitgaven op de ontvangsten als dat van de uitgaven op de fiscale ontvangsten afzonderlijk is in België aanzienlijk hoger dan in Nederland. Dit laatste land financiert een groter deel van zijn begrotingsuitgaven met belastingontvangsten. Het beroep op lening is in Nederland geringer dan in België. In Nederland blijft dit beroep beneden het tekort der buitengewone begroting, terwijl in België, ingevolge het bestaande vermogensverlies, zelfs een deel van de gewone dienst door lening moet gedekt worden.

Nog één belangrijk aspect van de overheidsuitgaven dient hier belicht. De begrotingscijfers verwekken vaak de indruk dat de overheid te veel uitgeeft. Dank zij de opstelling van die cijfers volgens de Beneluxmethode kan het beroep van de overheid op de nationale middelen berekend worden. Niet elke overheidsuitgave betekent een beroep op de nationale middelen. Dit beroep beperkt zich tot wat de overheid verbruikt en investeert voor eigen rekening. Die consumptie- en investeringsuitgaven, de « reële uitgaven », staan tegenover diegene waarbij de overheid eigenlijk koopkracht overmaakt aan andere sectoren; deze laatste zijn de zogenaamde overdrachtsuitgaven om niet en andere. Het per saldo beroep van de overheid op de nationale middelen voor eigen verbruik of voor investering blijkt uit de rekeningen I en V. De overige rekeningen geven de mate aan waarin de Staat van de ene naar de andere koopkracht overhevelt; het zijn de overdrachtsuitgaven om niet en andere.

Uit tabel XLVI blijkt nu dat de reële uitgaven van het Rijk en de lagere publiekrechtelijke lichamen ongeveer de helft van de totale uitgaven bedragen.

Wat het Rijk afzonderlijk betreft, is de verhouding van het netto-beroep op de nationale middelen in beide landen practisch gelijk. Voor de gezamenlijke publiekrechtelijke instellingen is de verhouding in

Saldi der rekeningen
(in miljoenen der nationale valuta)

	Lagere publiekrechtelijke lichamen											
	Rijk						Nederland					
	België		Nederland		België		Nederland		België		Nederland	
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Rekening I	30.339	37.420	38.958	1.833	2.304	2.362	13.589	14.540	15.015	879	917	932
Rekening II	7.461	7.124	6.870	301	371	317	429	230	212	—	—	—
Rekening III	52.775	50.066	54.499	4.208	4.157	3.890	1.393	1.336	1.480	819	677	633
Tussenrekening : consumptieve doeleinden	14.975	5.522	8.571	2.074	1.482	1.211	11.767	12.974	13.323	60	240	299
Totaal I & III	7.720	8.552	8.460	430	292	345	7.720	8.552	8.460	430	292	345
EXPLOITATIESALDO	7.255	3.030	211	1.644	1.190	866	4.047	4.422	4.863	370	52	46
Rekening IV	4.778	2.956	2.418	258	558	491	—	—	—	—	—	—
Tussenrekening : investeringsdoeleinden	3.088	2.472	2.457	48	80	51	3.088	2.472	2.457	48	80	51
VERMOGENSEVOLUTIE	611	8.458	4.664	1.338	552	324	959	1.950	2.406	418	132	97
Rekening V	4.790	7.611	7.095	241	327	294	3.411	2.493	2.094	110	120	120
Rekening VI	686	2.435	1.167	526	116	112	174	395	683	270	200	200
Rekening VII	5.064	5.787	6.292	348	350	232	1.004	1.138	1.456	510	560	550
Totaal V & VII	10.540	15.833	14.554	1.115	793	638	4.589	4.026	4.233	890	880	870
Totaal I & VII + tussenrekening te dekken door lening	11.151	24.291	19.218	223	241	314	5.548	5.976	6.639	472	748	773

België enigszins groter. Het beroep van gemeenten en provinciën op de nationale middelen ligt er inderdaad gevoelig hoger dan in Nederland; in dit laatste land doen de lagere publiekrechtelijke lichamen belangrijke overdrachtsuitgaven : indirecte investeringen en andere vermogensmutaties onder vorm van aflossing van schuld en deelneming in schuldaflossing van overheidsbedrijven.

HOOFDSTUK VI

SAMENVATTING EN BESLUITEN

In het voorafgaande werden tal van punten van overeenstemming en verschil tussen beide landen vastgesteld. In de meeste gevallen werden de cijfers voor beide landen in hun nationale valuta tegenover elkaar gesteld. Het gaat natuurlijk niet op dergelijke cijfers voor absolute waarden te aanzien en er zonder meer besluiten uit te trekken; ook de omrekening in een zelfde valuta brengt ons geen stap verder. Het nationaal inkomen, het beschikbaar inkomen per inwoner, de prijzen en lonen verschillen inderdaad in beide landen. Ook nog andere factoren, welke moeilijk en alleszins niet quantitatief kunnen gewaardeerd worden, bijv. bepaalde levensgewoonten, maken een volledig juiste vergelijking niet gemakkelijk. Het lijkt dat de Beneluxcommissie in dit opzicht, en terecht, de grootste voorzichtigheid heeft aan de dag gelegd. De vergelijking werd met grote omzichtigheid doorgevoerd. Al die moeilijkheden heeft de Commissie grotendeels kunnen onderscheppen door de belangrijkste grootheden te vergelijken na berekening in percentages van het nationaal inkomen. Ten tijde van het opstellen van haar verslag beschikte de Commissie echter voor bepaalde elementen slechts over voorlopige gegevens of ramingen waarvan sommige intussen veranderingen ondergingen. Deze wijzigingen zijn evenwel niet van die aard dat de algemene lijn, de grote besluiten welke uit dit rapport te trekken vallen hierdoor grondig zouden worden beïnvloed. Al moeten de gevolgtrekkingen derhalve met enig voorbehoud worden gelezen, dan zijn ze toch, als aanduiding voor de in beide landen gevoerde economische politiek, van de grootste waarde.

1. Belastingen.

Uitgedrukt in percentages van het nationaal inkomen ligt de druk in België lager dan in Nederland. Deze vaststelling geldt nog meer wanneer bij de Rijksbelastingen die van de lagere publiekrechtelijke lichamen gevoegd worden.

2. Exploitatiesaldo en vermogenssaldo.

De Nederlandse overheidsfinanciën worden gekenmerkt door zeer aanzienlijke exploitatie-overschotten en vermogenswinsten. In België valt vooral het geregelde aanzienlijke vermogensverlies van de overheid op.

Tabel XLVI.

Netto-beroep op de nationale middelen

	België (in miljarden franken)						Nederland (in miljoenen guldens)					
	Rijk			Gezamenlijke publiek-rechtelijke instellingen			Rijk			Gezamenlijke publiek-rechtelijke instellingen		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953
Netto-consumptie	30,3	37,4	39,0	43,9	52,0	54,0	1.833	2.304	2.362	2.712	3.221	3.294
Netto-investeringen	4,8	7,6	7,1	8,2	10,1	9,2	241	327	294	351	447	414
Totaal netto-beroep	35,1	45,0	46,1	52,1	62,1	63,2	2.074	2.631	2.656	3.063	3.668	3.708
Totale uitgaven	83,7	99,6	95,5	93,7	110,0	107,1	5.060	5.379	5.176	6.672	7.147	6.872

3. Financiering.

Een groter deel van de totale overheidsuitgaven wordt in Nederland door de eigen begrotingsontvangsten en vooral dan door de belastingontvangsten gedekt. In Nederland wordt ook minder beroep gedaan op leningen. In België doet zich een vermogensverlies voor en de gewone dienst kan niet zonder een toeneming van de overheidsschuld gedekt worden. Anderzijds ligt de rentevoet hoger dan in Nederland. Om die verschillende redenen is de rentelast zwaarder en nam de openbare schuld in België de laatste jaren gestadig toe. De Rijksschuld vertoont in Nederland de laatste jaren eerder een dalende tendens.

4. Wedden van het overheids personeel.

Het bestaande verschil in loonpeil tussen beide landen wordt eveneens weerspiegeld in de door het Rijk betaalde wedden, die in België hoger zijn dan in Nederland. Vóór de tweede wereldoorlog was de toestand juist omgekeerd.

5. Sociale voorzieningen.

Het peil van de sociale voorzieningen kan uit de begrotingscijfers niet volledig worden afgelezen. Uit een bijzondere studie welke de Commissie aan dit vraagstuk heeft gewijd, blijkt echter dat België op dit gebied verder is gegaan dan Nederland. De kosten van de sociale voorzieningen, uitgedrukt in percentages van het nationaal inkomen, zijn hoger in België dan in Nederland en deze vaststelling geldt zowel voor de overheidsbijdrage als voor die van werknemers en werkgevers.

6. Oorlogsschade.

De uitkeringen voor oorlogsschade zijn in Nederland verder gevorderd dan in België.

7. Woningbouw.

De middelen ter bevordering van de woningbouw zijn in beide landen dezelfde : premies, rentesubsidies en kapitaalverstrekkingen. Meer dan België echter geeft Nederland de voorkeur aan de premies boven de rentesubsidies. De kapitaalverstrekkingen geschieden in Nederland meer door de lagere publiek-rechtelijke lichamen. Ze zijn merkkelijk groter in Nederland dan in België.

8. Investerings.

De totale bruto directe investeringen liggen, in ver-

houding tot het nationaal inkomen, in België hoger dan in Nederland. De indirecte investeringen echter zijn in Nederland tweemaal zo hoog als in België. Dit houdt grotendeels verband met de hoge uitgaven voor woningbouw vanwege de Nederlandse lagere publiekrechtelijke lichamen. In België zijn op dat gebied de parastatale instellingen zeer bedrijvig.

9. Prijspolitiek.

De prijspolitiek kan niet zonder meer op grond van de begrotingscijfers worden vergeleken. De bedrijvigheid van het Landbouw-Egalisatiefonds in Nederland komt slechts per saldo op de begroting. Dit fonds beheerst nog steeds de prijzen van sommige voedingswaren.

10. Onderwijs.

De begrotingsontleding wijst hier op een belangrijk structuurverschil in het onderwijs. De uitgaven voor wedden van het onderwijzend personeel van de Staat alsook de bijdragen van de Staat aan de lagere publiekrechtelijke lichamen voor onderwijsdoeleinden zijn in België veel groter dan de Staatssubsidies aan het vrij onderwijs. In Nederland is het omgekeerde het geval.

11. Landsverdediging.

Zoals reeds uit het eerste deel bleek, ligt het absolute peil van de verdedigingsuitgaven in België hoger dan in Nederland.

12. Reële en overdrachtsuitgaven. Totaal uitgaven-peil.

De verhouding tussen de totale uitgaven en het nationaal inkomen bedraagt in België ongeveer 30 pCt.; het ligt in Nederland enigszins hoger.

Ruim de helft van haar totale uitgaven wordt door de overheid voor consumptie of investering voor eigen rekening gebruikt. De overige helft vertegenwoordigt middelen welke de overheid ter beschikking van de overige sectoren stelt.

De Commissie besluit dat, zo voor bepaalde punten verschillen werden vastgesteld welke een leefbare coördinatie van de economische en financiële politiek van beide landen bemoeilijken, deze toch niet van aard moeten worden geheten dergelijke coördinatie onmogelijk te maken.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Maartnummer 1955 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

DELMOTTE L., De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Januari 1955. (*Economisch-Statistische Berichten*, Rotterdam, XL, n° 1968, 2 Maart 1955, blz. 177-178.)

Eerste officiële statistieken betreffende de verkoop op afbetaling in België. (*V.E.V.-Berichten*, Antwerpen, XXX, n° 5, 15 Maart 1955, blz. 533-540.)

MASOIN M., Enige kenmerken van de Belgische en Nederlandse geld- en kapitaalmarkten. Naar aanleiding van de L- en K-rekeningen. (*Handelsoverzicht*, Maandblad van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, Maart 1955, blz. 8-10.)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

De beleggingsdepots in België. (*V.E.V.-Berichten*, Antwerpen, XXX, n° 6, 31 Maart 1955, blz. 639-646.)

DEL MARMOL Ch., La commission bancaire et le contrôle des émissions. (*Revue de la Banque*, Brussel, n° 1, 1955, blz. 1-23.)

DELMOTTE L., De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Januari 1955. (*Economisch-Statistische Berichten*, Rotterdam, XL, n° 1968, 2 Maart 1955, blz. 177-178.)

L'aide aux investissements industriels. Comparaison entre le régime belge et le régime étranger. (*Fédération des Industries chimiques de Belgique*, VIII, n° 10, 7 Maart 1955, blz. 284-290.)

RENARD A., L'insuffisance des investissements et de l'expansion de notre économie. (*Socialisme*, Brussel, n° 8, Maart 1955, blz. 120-128.)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

Belgium and the wider horizon. (*The Economist*, Londen, CLXXIV, n° 5820, 12 Maart 1955, blz. 881-882.)

Quelques aspects des finances publiques du Congo belge. (*Bulletin de Documentation*, Ministère des Finances, Brussel, Januari-Februari 1955, blz. G1-G13.)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

DEL MARMOL Ch., La commission bancaire et le contrôle des émissions. (*Revue de la Banque*, Brussel, n° 1, 1955, blz. 1-23.)

RENARD A., L'insuffisance des investissements et de l'expansion de notre économie. (*Socialisme*, Brussel, n° 8, Maart 1955, blz. 120-128.)

6. WEDERUITRUSTING — BESTRIJDING VAN DE WERKLOOSHEID

L'aide aux investissements industriels. Comparaison entre le régime belge et le régime étranger. (*Fédération des Industries chimiques de Belgique*, VIII, n° 10, 7 Maart 1955, blz. 284-290.)

Le rôle des communes dans l'expansion économique. (*Revue du Conseil Economique Wallon*, Luik, n° 11, November-December 1954, blz. 23-27.)

RAEMAEEKERS J. Dr., Seizoenschommelingen in tewerkstelling en de werkloosheid. (*V.E.V.-Berichten*, Antwerpen, XXX, n° 5, 15 Maart 1955, blz. 503-525.)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE TRANSACTIES

CAMU L., La convertibilité et les banques. (*Revue des Sciences économiques*, Luik, n° 101, Maart 1955, blz. 15-35.)

DAVIN L., La convertibilité monétaire, illusion ou espérance. (*Revue d'Economie politique*, Parijs, n° 1, Januari-Februari 1955, blz. 55-73.)

De vrije goudprijs. (*Weekberichten van de Kredietbank*, Brussel, X, n° 11, 13 Maart 1955, blz. 81-82.)

Is convertibility near? (*The Statist*, Londen, n° 4020, 26 Maart 1955, blz. 429-430.)

JAOUL M. en SCHLOESING O., L'Union Européenne de paiements et la libération des échanges. (*Revue Economique*, Parijs, n° 1, Januari 1955, blz. 56-83.)

La convertibilité : un mal ou un bien pour le sterling? (*L'Economie*, Parijs, XI, 10 Maart 1955, blz. 6-7.)

Pourquoi l'U.E.P. sera-t-elle reconduite? (*L'Economie*, Parijs, n° 484, 17 Maart 1955, blz. 5-7.)

SIGLIENTI S., Vers un nouvel ordre monétaire. (*Rassegna dell'Associazione Bancaria Italiana*, Rome, XI, n° 1, Januari 1955, blz. 7-14.)

The twenty-five years of the B.I.S. A chequered history. (*The Statist, Londen, n° 4020, 26 Maart 1955, blz. 428-429.*)

VERSTRAETEN L., De vrije goudprijs. (*De Gids op maatschappelijk gebied, Brussel, XLVI, n° 1-2, Januari-Februari 1955, blz. 87-96.*)

ZUPNICK E., The sterling area's central pooling system re-examined. (*The quarterly Journal of Economics, Cambridge, LXIX, n° 1, Februari 1955, blz. 71-84.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

Economische Unie. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, X, n° 8, 10 Maart 1955, blz. 465-470.*)

Union économique. (*Bulletin de la Fédération des Industries belges, Brussel, X, n° 8, 10 Maart 1955, blz. 467-471.*)

WERNER P., Aspects financiers de Benelux. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LIV, n° 164, Januari-Februari 1955, blz. 49-53.*)

9. SCHUMAN-PLAN

CALABI B., Politiche di concorrenza dei prezzi dell'acciaio. (*Rivista di politica economica, Rome, XLV, n° I-II, Januari-Februari 1955, blz. 14-33.*)

HENRI-VIGNES D., Chronique de l'évolution institutionnelle de la Communauté européenne du charbon et de l'acier. (*Les Cahiers de Bruges, Brugge, Bulletin du Collège de l'Europe, n° I, Maart 1955, blz. 10-16.*)

Het Vlaams Economisch Verbond en de kolenpolitiek van de Regering. (*V.E.V.-Berichten, Antwerpen, n° 6, 31 Maart 1955, blz. 623-629.*)

PATERLINI E., Il mercato comune del carbone e acciaio e la posizione dell'Italia. (*Rivista internazionale di scienze sociali, Milaan, LXIII, n° 1, Januari-Februari 1955, blz. 26-40.*)

TEISSIER DU CROS H., Le plan Schuman et le problème des investissements dans les transports. (*Les Cahiers économiques, Parijs, Maart 1955, blz. 6-11.*)

The european coal problem. (*The Statist, Londen, n° 4018, 12 Maart 1955, blz. 350-354.*)

VAN DER REST P., Les tendances de l'évolution de la sidérurgie belge. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LIV, n° 164, Januari-Februari 1955, blz. 39-45.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Wet van 7 Februari 1955

houdende de begroting van Ontvangsten en Uitgaven voor Orde voor het dienstjaar 1954 - Errata (Staatsblad, 12 Maart 1955, blz. 1.328).

Wet van 19 Februari 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Landbouw voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 10 Maart 1955, blz. 1.230).

Wet van 23 Februari 1955

houdende eindregeling van de begrotingen van de dienstjaren 1945, 1946 en 1947 (Staatsblad, 11 Maart 1955, blz. 1.278).

Koninklijk besluit van 28 Februari 1955

waarbij de Nationale Maatschappij voor goedkope woningen en woonvertrekken er toe gemachtigd wordt, onder Staatswaarborg, een lening van 2 milliard frank aan te gaan (Staatsblad, 27 Maart 1955, blz. 1.796).

Wet van 3 Maart 1955

houdende de begroting van de Rijkswacht voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 9 Maart 1955, blz. 1.210).

Wet van 3 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 19 Maart 1955, blz. 1.486).

Wet van 10 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 31 Maart 1955, blz. 1.874).

Koninklijk besluit van 12 Maart 1955

betreffende de uitgifte door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, van een lening nominaal groot 300 miljoen frank, waarvan de Staat de rente- en aflossingslast op zich neemt (Staatsblad, 14-15 Maart 1955, blz. 1.373).

Wet van 12 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 21-22 Maart 1955, blz. 1.550).

Wet van 12 Maart 1955

houdende de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 31 Maart 1955, blz. 1.900).

Koninklijk besluit van 14 Maart 1955

betreffende de uitgifte in Nederland van een buitenlandse 3 $\frac{3}{4}$ pCt. lening, groot 100 miljoen Nederlandse guldens (Staatsblad, 16 Maart 1955, blz. 1.399).

Ministerieel besluit van 14 Maart 1955

betreffende de uitgifte in Nederland van een 3 $\frac{3}{4}$ pCt. buitenlandse lening van 100 miljoen Nederlandse guldens (Staatsblad, 16 Maart 1955, blz. 1.400).

Wet van 16 Maart 1955

houdende de begroting van de Diensten van de Eerste-Minister voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 24 Maart 1955, blz. 1.678).

Wet van 19 Maart 1955

houdende machtiging tot regularisatiën, verhoging en vermindering van sommige voor het dienst-

jaar 1954 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1953 en de vorige dienstjaren (Staatsblad, 23 Maart 1955, blz. 1.581).

Wet van 21 Maart 1955

houdende de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 31 Maart 1955, blz. 1.892).

Koninklijk besluit van 22 Maart 1955

tot wijziging van het Wetboek en van de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes (Staatsblad, 26 Maart 1955, blz. 1.769).

Wet van 24 Maart 1955

waarbij de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen er toe gemachtigd wordt, onder de waarborg van de Staat, leningen uit te geven, enerzijds, tot beloop van 998 miljoen frank, tot dekking van nieuwe uitgaven van eerste aanleg, en, anderzijds, tot vernieuwing van de uitgaven gedaan of te doen tot dekking van de uitgaven van eerste aanleg en van de vastgestelde waardevermeerdering van de stock der voorraden (Staatsblad, 26 Maart 1955, blz. 1.766).

Koninklijk besluit van 28 Maart 1955

betreffende de uitgifte van een 4 pCt. lening, nominaal groot 950 miljoen frank, onder 's Rijks waarborg aan te gaan door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen (Staatsblad, 30 Maart 1955, blz. 1.860).

III — LANDBOUW

Koninklijk besluit van 21 Februari 1955

aangaande de verplichte bestrijding van de runderhypodermose (Staatsblad, 28 Februari - 1 Maart 1955, blz. 1.039).

IV — NIJVERHEID

Koninklijk besluit van 14 Februari 1955

waarbij een jaarlijkse statistiek van de voortbrenging, het vervoer en de verdeling in de electriciteitsnijverheid wordt voorgeschreven (Staatsblad, 10 Maart 1955, blz. 1.240).

Koninklijk besluit van 15 Maart 1955

tot bepaling van de technische voorwaarden waaraan de nijverheidsmaalders moeten voldoen (Staatsblad, 25 Maart 1955, blz. 1.713).

V — ARBEID

Koninklijk besluit van 9 Februari 1955

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 22 September 1954 van het Nationaal Paritair Comité van het huiden- en lederbedrijf, betreffende het toekennen van een premie voor nachtwerk (Staatsblad, 5 Maart 1955, blz. 1.131).

Koninklijk besluit van 10 Februari 1955

tot vaststelling, voor de ondernemingen die onder het Nationaal Paritair Comité voor de vezelbedrijven ressorteren, van de voorwaarden onder dewelke het gebrek aan werk wegens economische oorzaken, de uitvoering van een arbeids-overeenkomst schorst (Staatsblad, 14-15 Maart 1955, blz. 1.370).

Koninklijk besluit van 17 Februari 1955

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 13 October 1954 van het Nationaal Paritair Comité van de cementbedrijven, betreffende het

toekennen van een vorstvergoeding aan de arbeiders en arbeidsters tewerkgesteld in de nijverheid der cementagglomeraten (Staatsblad, 5 Maart 1955, blz. 1.132).

Koninklijk besluit van 23 Februari 1955

waarbij wordt bindend gemaakt de beslissing van 27 Juli 1954 van het Gewestelijk Paritair Comité van de steenbakkerijen van Midden- en Zuid-West-Vlaanderen en het Doornikse, betreffende het toekennen van verlof wegens bijzondere gebeurtenissen aan de arbeiders tewerkgesteld in de ondernemingen welke onder de bevoegdheid vallen van hetzelfde comité (Staatsblad, 20 Maart 1955, blz. 1.518).

Koninklijk besluit van 24 Februari 1955

tot wijziging van titel I, hoofdstuk II, A, van het Algemeen Reglement voor de arbeidsbescherming (Staatsblad, 7 en 8 Maart 1955, blz. 1.185).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 8 Februari 1955

houdende toekenning van een toelage aan de meelgroothandelaars (Staatsblad, 12 Maart 1955, blz. 1.328).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Akkoord

afgesloten door wisseling van nota's, gedagtekend Canberra en Sydney, 19 Februari en 26 Maart 1954, tot wijziging van het Voorlopig Handelsakkoord tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en Australië, en Bijlagen, ondertekend op 3 October 1936, te Canberra (Staatsblad, 24 Maart 1955, blz. 1.681).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1955

tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 Maart 1953 betreffende de invoer van vlees (Staatsblad, 30 Maart 1955, blz. 1.862).

VIII — VERKEERSWEZEN

Koninklijk besluit van 25 November 1953

tot wijziging, wat het bijzonder reglement van het kanaal van Charleroi naar Brussel en vertakkin-

gen betreft, van het koninklijk besluit van 7 September 1950 houdende bijzondere reglementen van sommige scheepvaartwegen (Staatsblad, 10 Maart 1955, blz. 1.255).

X — SOCIALE WETGEVING
(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 10 Februari 1955

tot wijziging van het besluit van de Regent van 26 Mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid (Staatsblad, 3 Maart 1955, blz. 1.087).

besluitwet van 28 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders op de door een wervingscontract voor de binnenscheepvaart verbonden werkgevers en werknemers (Staatsblad, 28 Februari - 1 Maart 1955, blz. 1.038).

Ministerieel besluit van 14 Februari 1955

tot vaststelling van de voorwaarden waaronder de loonarbeiders die een bijberoep uitoefenen of die met een zelfstandige samenwonen, werkloosheidsuitkeringen ontvangen (Staatsblad, 18 Maart 1955, blz. 1.455).

Koninklijk besluit van 28 Februari 1955

tot vaststelling van de wijze waarop de tegemoetkomingen aan gebrekkigen, verminkten, blinden, doven en stommen berekend worden (Staatsblad, 6 Maart 1955, blz. 1.165).

Koninklijk besluit van 24 Februari 1955

tot wijziging van het besluit van de Regent van 31 December 1946, houdende toepassing van de

Ministerieel besluit van 16 Maart 1955

houdende vaststelling der basissen van de staat van behoefte inzake bijzondere toelagen aan door arbeidsongevallen getroffen en (Staatsblad, 31 Maart 1955, blz. 1.907).

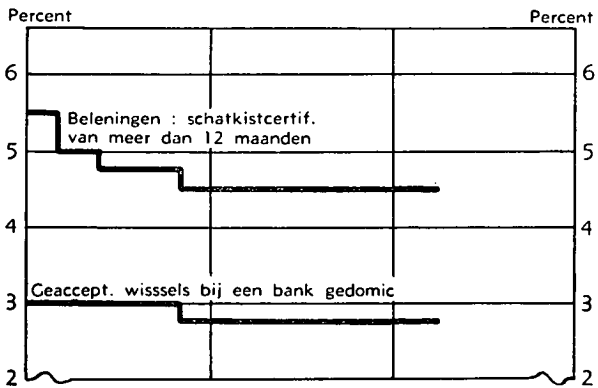
XI — OORLOGSSCHADE

Wederkerigheidsakkoord

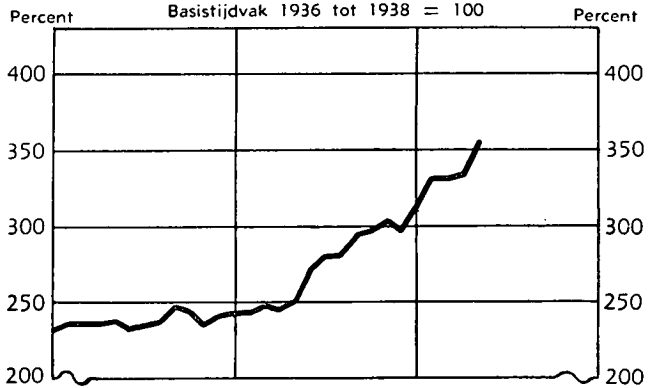
tussen België en Frankrijk betreffende het herstel der oorlogsschade, afgesloten door wisseling van brieven, gedagtekend Parijs, 11 Maart 1953. Wijzigingsakkoord gesloten door wisseling van nota's, gedagtekend Parijs, 10 December 1954 (Staatsblad, 23 Maart 1955, blz. 1.666).

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

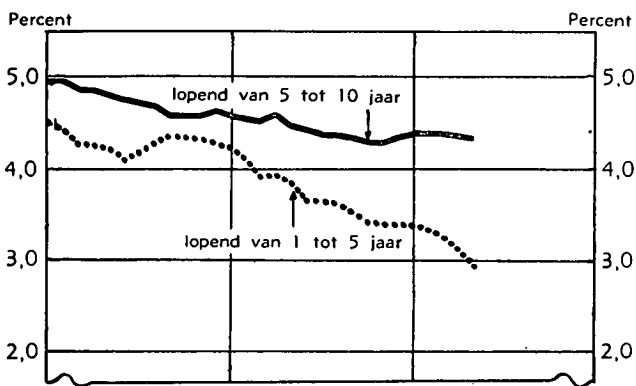
N.B.B. - RENTE VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

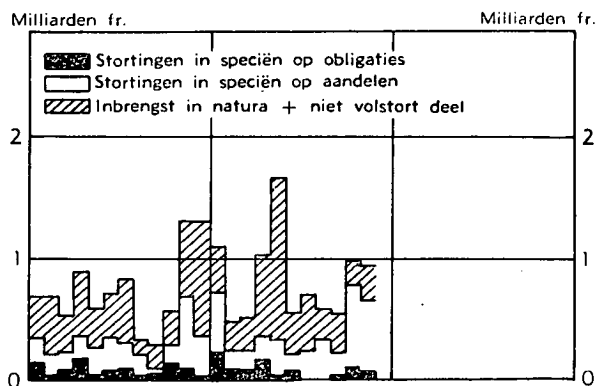
ALGEMEEN INDEXCIJFER DER AANDELEN

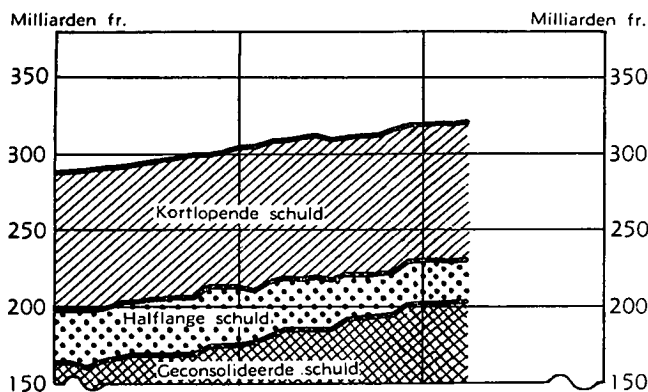
RENDEMENT VAN OBLIGATIES (1)

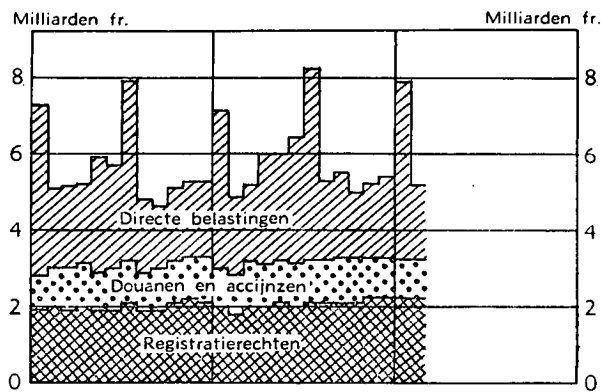
KAPITAALMISSIES

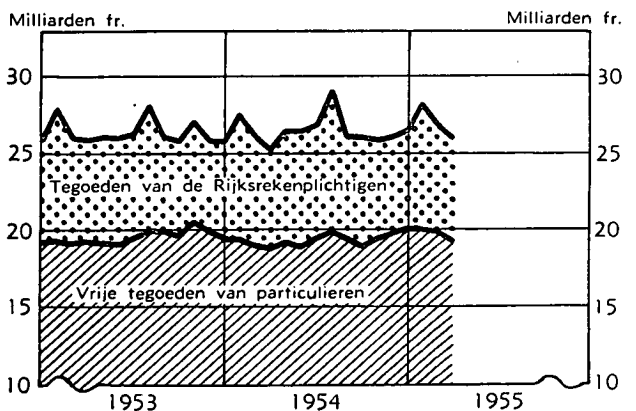
STAATSSCHULD

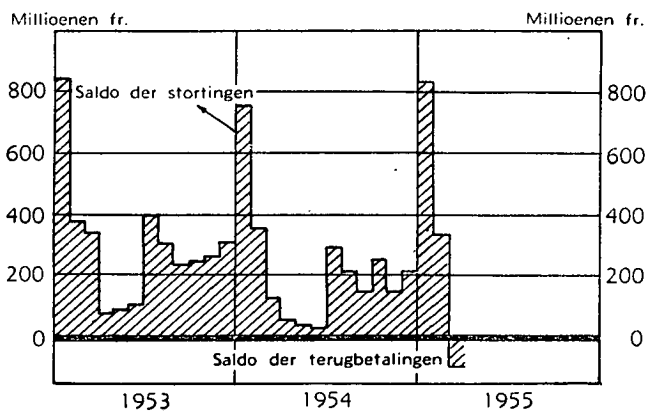
BELASTINGSONTVANGSTEN

TEGOEDEN BIJ HET BESTUUR DER POSTCHEQUES

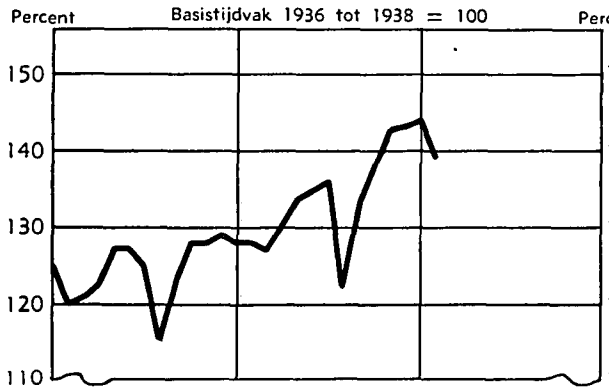
ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTENKAS

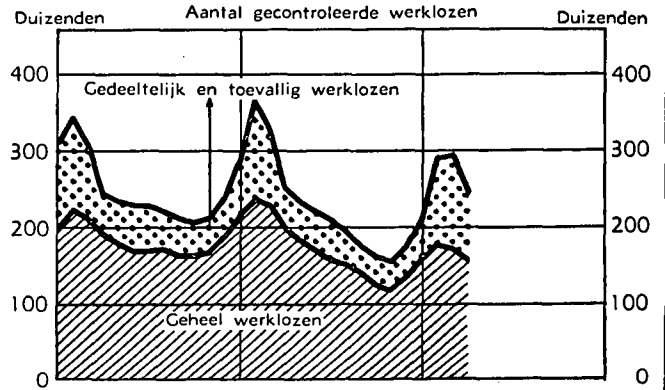
(1) Kasbons 4 1/2 % (parastatalen) voor welke rente en aflossing door de Staat gewaarborgd zijn

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

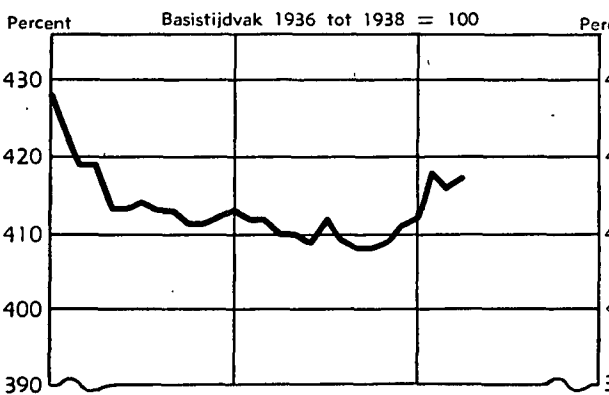
INDEXCIJFER DER INDUSTRIELE PRODUKTIE

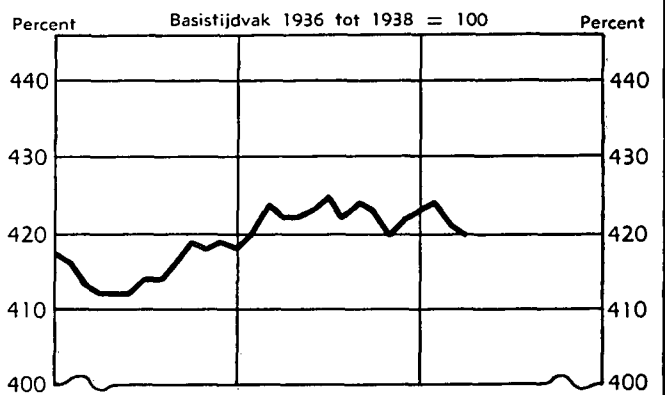
WERKLOOSHEID

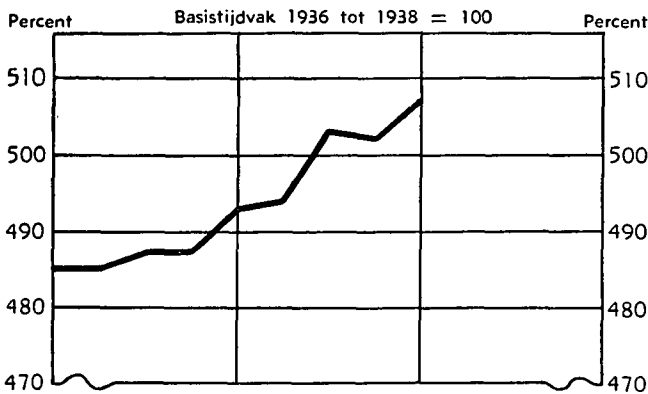
ALG. INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN

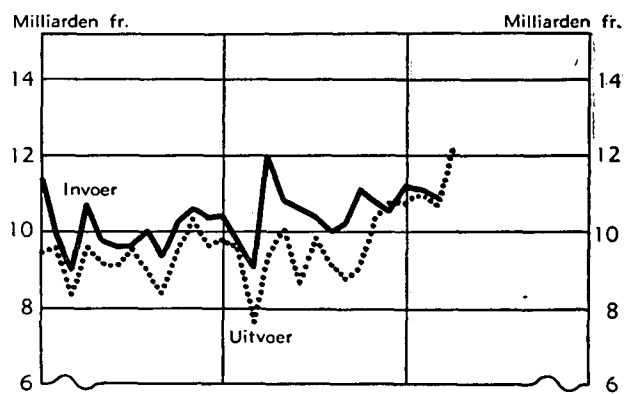
ALG. INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN

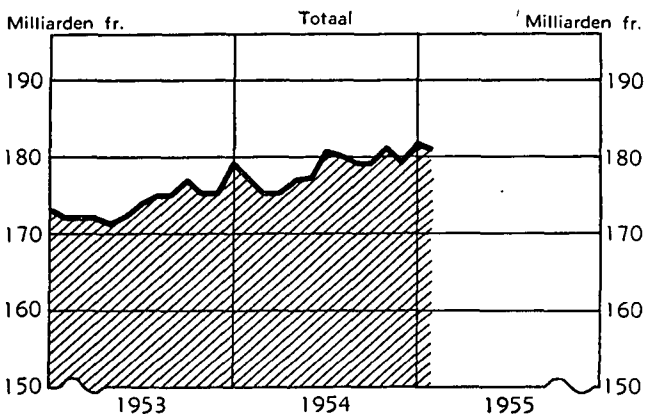
GEMIDDELD UURLOONINDEXCIJFER

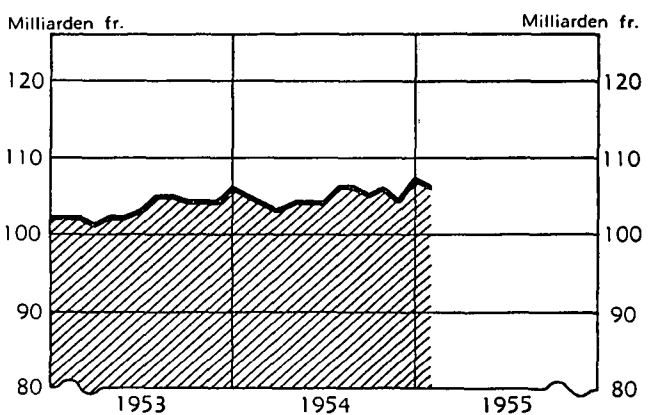
BUITENLANDSE HANDEL

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

VOORRAAD CHARTAALGELD

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I. — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt)

2

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België										Callgeld	
	Disconto				Beleningen van en voorschotten op 1*						In verrekingskamer	Buiten verrekening
	Geaccepteerd in een bank gedomic. papier, warrants en bankaccepten vooraf door de N.B.B. geïseerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicilieerd papier	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden en leningen op halfjarige termijn	Andere overheidsfordeelen	Mobilisatie van speciale reken. E.B.U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52)		
1953 Gemiddelde ...	2,96	3,46	4,46	4,89	2,—	2,1875	2,375	4,89	4,89	3,34	1,25	1,25
1954 Gemiddelde .	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75 ²	1,25	1,25
1954 Januari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Februari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Maart	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
April	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Mei	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Juni	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Juli	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
Augustus	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
September ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
October	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25
November ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
December ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
1955 Januari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
Februari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25
Maart	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25

¹ Vanaf 15 April 1954 aanvaardt de Nationale Bank van België de speciale schatkistcertificaten E.B.U. tot onderpand van voorschotten in rekening-courant en van leningen op korte termijn. De rentevoet van deze verrichtingen bedraagt respectievelijk 2,80 %, 3,20 % en 3,50 % voor certificaten op 12, 18 en 24 maand.

² Gemiddelde van de laatste negen maanden.

* *Quotiteit van het voorschot op 31 Maart 1955 :*

Schatkistcert. uitgegeven op korte termijn	max. 95 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1949	max. 90 pCt
Schatkistcertificaten uitgegeven op 2 of 3 jaar	» 90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1954, op 5 jaar	» 90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1951 op 10 of 15 jaar	» 90 pCt	3,75 pCt Schatkistcertificaten 1954 op 5 jaar	» 90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952-1962 op 10 jaar	» 90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	» 90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952-1964 op 12 jaar	» 90 pCt	Obligaties 4 pCt 1950-1960 Belgisch Congo	» 90 pCt
3 ½ pCt Schatkistc. met ten hoogste 15 jaar loopt. 1942 ...	» 90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaneringsl., 2e reeks onp.	» 90 pCt
4 pCt Schatkistcertificaten 1943 met 20 jaar looptijd	» 90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaneringsl., 3e reeks p. en onp. ...	» 90 pCt
4 pCt Schatkistcert. met 5 of 10 jaar looptijd 1947	» 90 pCt	Ander overheidspapier	» 80 pCt
4 pCt Schatkistcert. met 5 of 10 jaar looptijd 1948	» 90 pCt	Speciale E.B.U. Schatkistcertificaten	» 50 pCt

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

4

Tijdvak	Banken — Depositorerekeningen *					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)		
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 75.000	fr. 75.001 tot 150.000	boven fr. 150.000
1953 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1955 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50

* Gemiddelde van vier banken.

¹ Vanaf 1 Januari 1955 werd de rentevoet als volgt gewijzigd : 8 pCt tot 100.000 fr.; 1,50 pCt van 100.001 tot 150.000 fr.; 0,50 pCt boven 150.000 fr.

III. — Daggeld
(millioenen franken)

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ²	In verrekening ³	Buiten verrekening ⁴
	Deposito-banken	Overige instellingen ¹	Totaal			
1953	2.378	694	3.072	2.819	2.996	2.395
1954	2.330	422	2.752	2.584	2.731	2.605
1954 Juli	2.138	127	2.265	1.665	2.265	1.665
Augustus	2.003	318	2.321	2.522	2.321	2.522
September	2.121	277	2.398	2.747	2.398	2.747
October	2.364	280	2.644	2.890	2.553	2.981
November	2.548	187	2.735	3.633	2.631	3.737
December	2.220	211	2.431	2.997	2.431	2.997
1955 Januari	2.167	479	2.646	2.642	2.646	2.642
Februari	2.116	384	2.500	3.185	2.500	3.185
Maart	2.527	231	2.758	2.943	2.758	2.943
4 tot 10	2.034	231	2.265	2.888	2.265	2.888
11 tot 17	2.433	179	2.612	3.215	2.612	3.215
18 tot 24	2.790	330	3.120	2.855	3.120	2.855
25 tot 31	3.045	171	3.216	2.676	3.216	2.676
April						
1 tot 7	2.022	393	2.415	2.558	2.415	2.558

¹ Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

³ Incl. het Herdisconterings- en Waarborginstituut en de Nationale Delcredereerdienst.

⁴ Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet.

Notering der edele metalen¹

Daggemiddelden	London ¹	Bombay ²	
	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Goud Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in pence per oz. fijn
1953		345/9	75
1954	249/9½ ⁴	350/11	76
1954 Januari		333/9	75
Februari		347/5	78
Maart	248/4½ ²	356/0	79
April	248/8½	371/9	82
Mei	248/10½	365/6	79
Juni	248/10½	341/0	75
Juli	248/11½	340/0	74
Augustus	249/2	351/6	74
September	250/5½	349/11	75
October	250/9½	350/9	76
November	250/10½	353/0	76
December	251/4½	350/7	74
1955 Januari	251/7	361/3	76
Februari	251/9½	371/6	79
Maart	251/2	373/3	80

¹ Prijs van een oz. fijn goud : 10) te New-York : 85 \$ vanaf 1 Februari 1934; 20) te Londen : 248 sh. vanaf 18 September 1949 tot 19 Maart 1954. — Heroponing van de vrije goudmarkt op 22 Maart 1954.

² Gemiddelde van 22 tot 31 Maart 1954.

³ Oorspronkelijke noteringen in roepieën en annas per fine toln en per 100 fine tolas resp.

⁴ Gemiddelde van de 9 laatste maanden.

VALUTAMARKT

I. — Officiële wisselkoersen per 31 Maart 1955 vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(Belgische franken)

Valuta	Contractuële of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
100 Tsjechooslowaakse kronen	694,44225	692,50	696,50
100 Oostenrijkse shillingen	192,30769	191,72	192,90

II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers

(Belgische franken)

Gemiddelden	1 Zwitserse frank	1 U.S. dollar	100 Franse frank	1 Canadese frank	1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon	\$ B.L.E.U. Argentinië Akk.
1954	11,46	50,05	14,27	51,44	140,05	174,04	13,18	9,64	7,21	11,94	7,00	—
1954 Januari	11,46	49,95	14,29	51,34	139,92	174,08	13,18	9,65	7,23	11,97	6,99	—
Februari	11,45	49,91	14,25	51,62	139,76	174,07	13,16	9,63	7,21	11,94	6,99	—
Maart	11,47	50,18	14,24	51,71	139,99	174,05	13,16	9,63	7,21	11,95	7,00	—
April	11,50	50,32	14,27	51,23	140,62	174,04	13,20	9,66	7,23	11,97	7,03	—
Mei	11,49	50,22	14,27	51,03	140,65	174,04	13,22	9,67	7,23	11,96	7,03	—
Juni	11,49	49,90	14,29	50,85	140,46	174,04	13,21	9,69	7,22	11,96	7,02	—
Juli	11,49	49,97	14,28	51,27	140,26	174,04	13,20	9,66	7,22	11,96	7,01	—
Augustus	11,47	50,01	14,25	51,55	139,93	174,04	13,17	9,64	7,21	11,94	6,99	—
September	11,46	49,99	14,31	51,56	139,91	174,03	13,18	9,65	7,20	11,92	6,99	—
October	11,44	50,05	14,28	51,62	139,93	174,03	13,17	9,63	7,20	11,90	6,99	—
November	11,41	50,04	14,24	51,64	139,74	174,03	13,16	9,60	7,19	11,87	6,98	—
December	11,39	50,10	14,24	51,77	139,49	174,02	13,17	9,60	7,19	11,86	6,97	—
1955 Januari	11,38	50,10	14,28	51,87	139,35	174,03	13,17	9,60	7,19	11,86	6,96	—
Februari	11,37	50,16	14,28	51,37	139,30	174,04	13,15	9,60	7,19	11,84	6,96	—
Maart	11,38	50,36	14,29	51,18	139,66	174,04	13,14	9,60	7,20	11,84	6,98	49,99 ⁶

¹ Gemiddelde van 20 Januari tot 31 December 1953. — ² Gemiddelde van 29 Februari tot 31 December 1953. — ³ Gemiddelde van 18 Mei tot 31 December 1953. — ⁴ Gemiddelde van 4 Mei tot 31 December 1953. — ⁵ Gemiddelde van 14 tot 31 December 1953. — ⁶ Vanaf 1 Maart 1955.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		1 December 1954	4 Januari 1955	1 Februari 1955	1 Maart 1955	1 April 1955
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 ½ pCt Schuld 1937 ^{1 2}	100,—	84,20	84,50	84,80	85,25	85,70
3 ½ pCt Schuld 1943 ^{1 2}	100,—	85,05	85,50	86,20	86,80	87,40
4 pCt Geünificeerde Schuld ^{1 2}	100,—	95,05	95,25	95,95	96,50	96,90
4 pCt Bevrijdingslening, 1945 ²	100,—	91,80	92,10	93,05	93,45	93,75
4 ½ pCt Lening, 1951 ²	100,—	100,55	100,60	100,85	101,10	101,30
4 ½ pCt Lening, 1952, op 10 jaar ²	100,—	101,—	101,25	101,25	101,55	101,60
4 ½ pCt Lening, 1952-1964, op 12 jaar ²	100,—	100,60	100,75	100,90	100,85	101,15
4 ½ pCt Lening, 1953, op 20 jaar ²	100,—	99,35	99,60	100,25	100,35	100,25
4 ½ pCt Lening, 1953-1968, op 15 jaar ²	100,—	99,25	99,55	100,10	100,40	99,90
4 ½ pCt Lening, 1954-1972, op 18 jaar ²	100,—	98,95	99,45	99,95	100,15	99,75
4 ¼ pCt Lening, 1954-1974, 1 ^o reeks ²	100,—	97,—	97,—	97,30	97,45	97,70
4 ¼ pCt Lening, 1954-1974, 2 ^o reeks ²	100,—	—	—	—	97,20	97,25
3 ½ pCt met ten hoogste 15 j. loopt. Schatkistc. 1942, 1 ^o r. ^{1 2}	100,—	113,50	113,20	113,65	113,70	113,75
3 ½ pCt Schatkistcert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, ^{1 2}	100,—	108,05	108,10	108,50	108,65	109,—
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 ²	100,—	104,90	105,—	105,30	105,40	105,45
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 ²	100,—	107,35	107,40	107,60	108,10	108,15
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 ²	100,—	101,35	101,45	102,35	104,—	104,—
4 pCt Vijfjaarschatkistcertificaten, 1954 ²	100,—	100,40	100,40	100,50	100,75	101,20
3 ¾ pCt Schatkistcert. 1954, met 5 jaar looptijd ²	100,—	99,55	99,65	100,—	100,10	100,40
4 pCt Lotenlening 1938	500,—	508,—	509,—	512,—	511,—	512,—
Lotenlening 1941 (4 pCt sedert 1951)	1.000,—	997,—	997,—	1.003,—	1.007,—	1.008,—
Lotenlening 1953 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1967) ²	1.000,—	1.008,—	1.013,—	1.021,—	1.027,—	1.026,—
II. — Indir.- en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pCt Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	527,—	532,—	535,—	537,—	537,—
Len. tot Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1957) ²	1.000,—	1.008,—	1.021,—	1.033,—	1.037,—	1.026,—
Len. tot Wederopb. 2 ^o schijf 1949 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1958) ²	1.000,—	1.015,—	1.017,—	1.036,—	1.057,—	1.044,—
Len. tot Wederopb. 3 ^o schijf 1950 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1960) ²	1.000,—	1.039,—	1.048,—	1.062,—	1.069,—	1.058,—
4 pCt pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ^{1 2}	500,—	491,—	495,—	500,—	499,—	498,—
5 pCt Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^o schijf 1953 ²	100,—	101,15	101,35	102,05	102,60	104,60
4 ½ pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^o r. ²	100,—	100,15	100,20	100,50	100,90	101,20
4 ½ pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^o r. ²	100,—	99,85	99,85	100,05	100,45	101,10
4 ¼ pCt Twintigjaarsl. Beh. v. Télégr. en Telef. 1954, 1 ^o r. ²	100,—	97,—	97,05	97,25	97,75	97,65
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1953-1965 ²	100,—	100,40	100,60	101,—	101,25	101,55
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1972 ²	100,—	98,85	99,20	100,—	100,10	100,20
4 ¼ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1974 ²	100,—	—	—	97,10	97,80	97,20
4 ½ pCt Tienjaarslen. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951 ²	100,—	101,05	101,20	101,60	101,85	102,55
4 ½ pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^o r. 1952 ²	100,—	101,05	101,30	101,75	102,—	103,10
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	261,—	260,—	261,—	263,—	265,—
<i>Rente bij te rekenen :</i>						
4 pCt Koloniale Schuld 1936	100,—	93,75	93,75	93,75	94,—	94,80
4 pCt Koloniale Schuld 1950-60 ²	100,—	99,20	99,15	100,05	100,15	100,25
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 ²	100,—	102,60	102,65	102,90	104,10	104,10

¹ Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944. — ² Effecten na 6 October 1944 gecreëerd. — ³ De rente voet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15¹

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Verzekering- maats., banken, belegingsmaats.	Onroerende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Spoorwegen en vervoer te water	Tramwegen, buurtovervoeren en vervoer	Trusts van tram- wage- en elec- tricitateisondern.	Gas- en electriciteit- ondernemingen	Water- verdeling	Metaal- industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolenmin- en colcoerens	Spiegelglas- fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Aanplantingen	Voeding	Diversen
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																				
1955 1 Maart ...	101	102	99	101	103	102	99	102	100	107	104	102	96	94	100	98	100	89	98	104
1 April ...	106	103	101	101	98	111	105	111	99	110	100	98	101	106	103	97	109	101	100	108
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938																				
1954 1 April ...	255	279	137	331	75	130	220	46	181	298	188	197	77	98	244	151	512	56	154	304
3 Mei	272	291	139	345	77	133	230	53	198	307	203	206	87	104	255	154	558	63	156	313
1 Juni	280	302	144	351	78	143	236	56	207	322	204	200	89	106	258	153	579	57	161	305
1 Juli	281	298	145	340	77	145	243	61	208	317	204	208	100	133	254	149	582	57	165	309
2 Aug.	296	317	148	344	79	162	256	62	220	333	214	229	104	133	271	150	610	58	173	304
1 Sept. ...	297	312	151	362	85	161	261	62	221	337	212	222	110	142	274	154	608	55	175	312
1 Oct. ...	302	325	155	346	82	160	247	69	217	378	214	216	115	146	279	155	629	55	175	330
2 Nov.	298	322	151	352	83	155	232	65	216	388	209	208	122	140	275	152	620	57	178	334
1 Dec. ...	310	326	151	373	80	152	222	63	228	396	213	219	140	156	277	156	669	61	192	343
1955 4 Jan. ...	331	356	153	387	89	158	245	67	241	437	228	244	153	173	285	172	709	81	195	355
1 Februari ...	331	347	154	396	91	158	247	65	251	429	223	244	152	176	294	170	700	75	195	362
1 Maart ...	333	354	153	398	94	161	245	66	250	459	231	248	146	166	293	166	702	67	191	375
1 April ...	352	366	154	401	92	178	258	73	247	503	231	244	148	176	303	161	763	68	191	406

III. — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

15¹

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1953	248	185	130	12.484	16.443	12.619	16.573
1954	249	129	127	20.654	27.191	20.783	27.318
1954 Maart	23	12	11	1.766	2.550	1.778	2.561
April	20	9	9	1.615	2.114	1.624	2.123
Mei	19	12	12	1.677	2.485	1.689	2.497
Juni	21	12	11	1.692	2.218	1.704	2.229
Juli	20	10	10	1.992	2.705	2.002	2.715
Augustus ...	21	10	10	1.982	2.102	1.992	2.112
September ...	22	11	11	1.835	2.622	1.846	2.633
October	21	10	10	1.455	2.118	1.465	2.128
November ...	19	12	12	1.784	2.397	1.796	2.409
December ...	23	11	11	2.312	3.046	2.323	3.057
1955 Januari	20	10	10	2.607	3.239	2.617	3.249
Februari ...	20	11	11	1.963	2.779	1.974	2.790
Maart	23	12	12	2.085	3.217	2.007	3.229

IV. — RENDEMENT DER VAST RENTENDE EFFECTEN

16

1. — Geünificeerde Schuld en ineens op vaste data aflosbare leningen

Begin der maand	Geünificeerde schuld 4 %	Ineens op vaste data aflosbare leningen												
		Vervaldag op 1 tot 5 jaar								Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar
		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen	Staat	Parastatale		Steden	Vennootschappen	
		3 ½ %	4 %	4 %	4 ½ %	4 %	4 ½ %	4 ½ %	4 %	4 %	4 ½ %	4 ½ %	4 en 4 ½ %	
1954 Februari ...	4,32	3,65	3,34	3,78	3,88	3,96	4,01	5,16	4,38	4,32	4,50	4,54	4,99	
Maart	4,34	3,60	3,52	3,94	3,94	3,96	4,15	5,26	4,47	4,41	4,57	4,59	5,06	
April	4,32	3,58	3,40	3,62	3,84	3,94	4,07	4,69	4,43	4,36	4,49	4,58	5,14	
Mei	4,32	3,56	3,79	3,68	3,68	3,95	4,06	5,04	4,44	4,36	4,44	4,58	5,13	
Juni	4,30	3,57	3,68	3,21	3,65	3,96	4,03	5,19	4,40	4,22	4,42	4,54	4,97	
Juli	4,25	3,44	3,56	3,25	3,63	3,96	3,96	5,21	4,33	4,24	4,41	4,49	4,91	
Augustus ...	4,26	3,34	3,56	3,98	3,52	3,96	3,86	4,71	4,29	4,29	4,34	4,45	4,77	
September ...	4,22	3,28	3,46	3,93	3,41	3,84	3,73	4,36	4,10	4,15	4,28	4,40	4,72	
October	4,22	3,38	3,47	3,92	3,40	3,77	3,61	4,77	4,17	4,22	4,29	4,31	4,72	
November ...	4,21	3,38	3,52	4,01	3,41	3,89	3,58	4,67	4,27	4,33	4,32	4,30	4,78	
December ...	4,21	3,44	3,68	4,08	3,42	3,96	3,72	4,77	4,35	4,36	4,36	4,36	4,66	
1955 Januari	4,20	3,62	3,64	4,07	3,36	3,91	3,71	5,11	4,36	4,42	4,38	4,50	4,98	
Februari	4,17	3,48	3,58	3,90	3,28	3,84	3,60	4,73	4,24	4,14	4,37	4,49	4,73	
Maart	4,15	3,41	3,49	3,93	3,15	3,72	3,48	4,79	4,05	3,94	4,33	4,46	4,69	
April	4,13	3,36	3,41	3,89	2,98	3,60	3,27	4,72	4,02	3,94	4,30	4,45	4,79	

2. — Met annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen

Begin der maand	Met vaste annuïteiten aflosbare leningen							Lotenleningen	
	Vervaldag op 1 tot 5 jaar	Vervaldag op 5 tot 10 jaar		Vervaldag op 10 tot 20 jaar			Vervaldag op meer dan 20 jaar	Vervaldag op meer dan 20 jaar	
	Vennootschappen	Steden	Vennootschappen	Kolonie	Steden	Vennootschappen	Steden	Directe Staatsschuld	Indirecte Staatsschuld
	4 ½ en 5 %	4 %	4 tot 5 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %
1954 Februari ...	4,54	4,96	5,—	4,53	4,89	5,32	4,87	4,54	5,14
Maart	4,88	4,96	5,04	4,54	4,89	5,48	4,86	4,54	5,21
April	4,30	4,94	5,01	4,54	4,90	5,51	4,86	4,55	5,23
Mei	4,72	4,90	5,15	4,53	4,89	5,50	4,86	4,53	5,20
Juni	4,71	4,88	5,17	4,54	4,90	5,63	4,86	4,49	5,16
Juli	4,78	4,81	5,13	4,56	4,90	5,58	4,86	4,48	5,10
Augustus ...	4,34	4,72	5,04	4,57	4,89	5,40	4,85	4,41	5,03
September ...	4,25	4,38	4,87	4,57	4,83	5,30	4,83	4,38	4,96
October	4,33	4,30	4,86	4,57	4,79	5,08	4,78	4,38	4,90
November ...	4,37	4,30	4,91	4,56	4,73	5,10	4,55	4,38	4,91
December ...	4,48	4,30	4,88	4,56	4,69	5,19	4,50	4,42	4,91
1955 Januari	4,26	4,32	4,81	4,56	4,69	5,01	4,50	4,43	4,88
Februari	4,18	4,29	4,59	4,56	4,67	4,78	4,43	4,38	4,79
Maart	3,84	4,30	4,48	4,53	4,61	4,62	4,38	4,36	4,79
April	3,90	4,29	4,45	4,45	4,58	4,52	4,36	4,38	4,78

N. B. — Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting Aprilnummer 1953, op blz. 231.

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting van vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gezamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in geld			Netto uitgiften
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		1	Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1953	2.209	1.736	1.546	647	6.040	2.924	2.593	73	1.496	6.156	19,5	1.713	1.288	2.637
1954	2.181	1.835	1.628	757	12.670	5.722	5.094	28	1.001	8.558	537,7	1.672	2.467	4.122
1953 December ...	256	237	206	126	3.010	825	801	2	22	1.084	18,1	257	562	228
1954 Januari	213	179	156	38	184	272	262	5	236	687	—	121	62	471
Februari	198	149	128	42	194	165	106	2	100	414	—	127	14	193
Maart	238	220	185	54	244	162	152	2	80	462	—	171	43	203
April	194	133	120	71	1.401	561	520	4	158	852	—	149	347	302
Mei	183	274	262	67	819	1.120	943	2	23	1.417	1,5	194	814	221
Juni	186	106	100	62	163	151	132	3	100	357	—	80	79	173
Juli	156	103	92	58	511	447	439	—	—	550	—	140	198	193
Augustus ...	114	99	86	28	153	147	144	—	—	246	3,0	77	66	90
September ...	156	159	142	55	2.493	246	172	2	31	436	0,9	148	54	144
October	158	129	106	61	1.491	554	543	3	130	813	—	80	38	661
November ...	146	66	62	73	1.604	512	418	2	106	684	108,0	71	130	493
December ...	239	217	188	148	3.413	1.387	1.263	3	36	1.640	424,5	312	623	976
1955 Januari	—	254	166	—	—	203	176	—	1	458	—	157	96	90
Februari ...	—	159	112	—	—	591	590	—	1	751	—	113	522	68

B. — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1953	253	1.047	785	103	3.029	2.185	1.480	4	130	3.362	8,1	392	227	1.844
1954	287	1.259	789	85	1.602	1.217	1.120	2	25	2.501	9,0	619	182	1.142
1953 October	24	76	64	10	121	55	53	—	—	131	—	54	—	63
November ...	16	25	23	18	698	803	475	—	—	828	—	15	13	470
December ...	28	100	96	6	95	130	85	—	—	230	—	33	—	148
1954 Januari	25	211	116	11	205	201	180	—	—	412	—	61	6	229
Februari	20	61	56	5	19	8	8	—	—	69	—	23	1	40
Maart	20	43	30	4	10	26	26	—	—	69	—	22	2	32
April	27	176	79	6	12	5	5	1	5	186	—	20	—	69
Mei	27	130	97	13	214	95	95	1	20	245	9,0	78	15	128
Juni	27	104	46	6	123	100	71	—	—	204	—	54	1	62
Juli	27	111	83	4	37	20	20	—	—	131	—	33	10	60
Augustus ...	26	57	38	8	368	295	266	—	—	352	—	37	15	252
September ...	28	88	78	4	66	43	43	—	—	131	—	58	—	63
October	16	77	52	8	235	99	90	—	—	176	—	26	47	69
November ...	18	144	67	7	238	133	130	—	—	277	—	116	32	49
December ...	26	56	45	9	75	189	185	—	—	245	—	90	52	88

¹ In de gestorte bedragen niet begrepen.² In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.³ In de kapitaalverhogingen begrepen.⁴ Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V. — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17²

(millioenen franken)

NOVEMBER 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubriek	Oprichtingen van						Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiffen			Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen				Kapitaalverminderingen		
	aandelenvennootschappen			personenvennootschappen			Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen				Obligatie-uitgiffen			Inbreng in natura		Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)		Liquidaties		Samensmelt.		Ven. op aand. en personenvennootsch.		
	Aantal	Nominale bedrag	Gesfort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gesfort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gesfort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	waarvan conversieleningen	Uitgiftepremiën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Oprichtingen van		Kapitaalverhogingen	Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
															Aandelenvennootschappen	Personenvennootschappen								

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch. ...	1	10,0	9,5	—	—	2	200,9	93,1	93,1	—	—	—	—	9,0	—	93,1	—	1	9,0	—	—	—	—
Handelsvennootschappen ...	1	0,3	0,3	11	27,0	25,7	2	8,0	5,5	3,5	—	—	—	—	8,6	1,5	—	3	4,9	—	—	1	0,5
Nijverheidsvennootschappen	1	5,0	5,0	1	1,0	1,0	1	2,6	7,4	7,4	—	—	—	3,0	0,5	—	7,4	—	—	—	—	—	—
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	—	—	—	2	0,9	0,9	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	—	—	—	—	—	—	1	12,5
Landbouwmaatschappijen .	—	—	—	—	—	—	2	27,0	27,0	26,0	—	—	—	—	—	—	25,0	—	—	—	—	—	—
Vervoer	1	100,0	25,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	4	115,3	39,8	14	28,9	27,6	7	238,5	133,0	130,0	—	—	—	12,0	9,3	94,6	32,4	4	13,9	—	—	2	13,0

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	1	0,3	0,3	9	5,2	4,8	—	—	—	—	—	—	—	2,3	—	—	—	1	0,4	—	—	1	0,5
Van 1 tot 5 miljoen ...	1	5,0	5,0	4	8,7	7,8	3	10,0	7,5	4,5	—	—	—	3,0	2,7	1,5	—	2	4,5	—	—	—	—
Van 5 tot 10 miljoen ...	1	10,0	9,5	—	—	—	2	3,5	15,5	15,5	—	—	—	9,0	—	8,1	7,4	1	9,0	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen ...	—	—	—	1	15,0	15,0	—	—	—	—	—	—	—	—	4,3	—	—	—	—	—	—	1	12,5
Van 20 tot 50 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	1	25,0	25,0	25,0	—	—	—	—	—	—	25,0	—	—	—	—	—	—
Van 50 tot 100 miljoen ...	1	100,0	25,0	—	—	—	1	200,0	85,0	85,0	—	—	—	—	—	85,0	—	—	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	4	115,3	39,8	14	28,9	27,6	7	238,5	133,0	130,0	—	—	—	12,0	9,3	94,6	32,4	4	13,9	—	—	2	13,0

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Venn. van Congolees recht .	4	115,3	39,8	14	28,9	27,6	7	238,5	133,0	130,0	—	—	—	12,0	9,3	94,6	32,4	4	13,9	—	—	2	13,0
Totalen...	4	115,3	39,8	14	28,9	27,6	7	238,5	133,0	130,0	—	—	—	12,0	9,3	94,6	32,4	4	13,9	—	—	2	13,0

V. — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17²

(millioenen franken)

DECEMBER 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubriek	Oprichtingen van						Kapitaalverhogingen Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen			Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremiën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Stortingen andere dan in geld			Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen				Kapitaal- vermindere- ningen. Ven. op aand. en personen- vennootsch.							
	aandelen- vennootschappen			personen- vennootschappen			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag		waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura		Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)	Liquidaties		Samensmelt.		Aantal	Bedrag					
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									Oprichtingen van			Kapitaalver- hogingen	Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen	Aantal			Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
															Aandelen- vennoot- schappen	Personen- vennoot- schappen												

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch. ...	—	—	—	—	—	3	25,0	125,0	125,0	—	—	—	—	—	45,0	27,5	—	—	—	—	—	—	—	
Handelsvennootschappen .	—	—	—	12	24,0	22,6	3	23,9	41,1	41,1	—	—	—	—	12,7	15,8	24,5	6	50,6	—	—	—	3	8,2
Nijverheidsvennootschappen	1	1,0	1,0	7	8,7	8,7	3	26,5	22,7	18,7	—	—	—	—	4,1	6,0	—	—	—	—	—	—	2	3,4
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huizenbouw	—	—	—	2	2,2	2,2	—	—	—	—	—	—	—	—	0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landbouwmaatschappijen .	1	15,0	5,6	2	2,8	2,8	—	—	—	—	—	—	—	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten	—	—	—	1	2,5	2,5	—	—	—	—	—	—	—	—	2,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	2	16,0	6,6	24	40,2	38,8	9	75,4	188,8	184,8	—	—	—	3,2	19,8	66,8	52,0	7	53,1	—	—	—	5	11,6

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of gemmuleerd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	1	1,0	1,0	13	8,6	7,8	1	0,5	0,5	0,5	—	—	—	—	2,3	—	0,5	3	1,6	—	—	—	1	0,4
Van 1 tot 5 miljoen ...	—	—	—	9	15,6	15,0	1	2,4	1,6	1,6	—	—	—	—	7,5	0,8	—	3	6,5	—	—	—	4	11,2
Van 5 tot 10 miljoen ...	—	—	—	2	16,0	16,0	3	26,5	22,7	18,7	—	—	—	—	10,0	6,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 10 tot 20 miljoen ...	1	15,0	5,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Van 20 tot 50 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	3	46,0	111,5	111,5	—	—	—	—	—	60,0	51,5	1	45,0	—	—	—	—	—
Van 50 tot 100 miljoen ...	—	—	—	—	—	—	1	—	52,5	52,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meer dan 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen ...	2	16,0	6,6	24	40,2	38,8	9	75,4	188,8	184,8	—	—	—	3,2	19,8	66,8	52,0	7	53,1	—	—	—	5	11,6

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Venn. van Congoles recht	2	16,0	6,6	24	40,2	38,8	9	75,4	188,8	184,8	—	—	—	—	3,2	19,8	66,8	52,0	7	53,1	—	—	—	5	11,6
Totalen ...	2	16,0	6,6	24	40,2	38,8	9	75,4	188,8	184,8	—	—	—	—	3,2	19,8	66,8	52,0	7	53,1	—	—	—	5	11,6

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

173

Indeling der emissies

(millioenen franken)

DECEMBER 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen ¹						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			Obligatie- uitgiften		Uitgiftepremies (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van vennootschappen ¹ (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootschap. met beperkte aansprakelijkheid)		Kapitaal- vermindere- ningen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)									
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominale bedrag	waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura		Bijvoering van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen- smeltingen								
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									Oprichtingen van vennootsch.			Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag				
															naamloze en commanditaire op aandelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid									Aantal	Bedrag		
Banken	1	10,0	10,0	—	—	—	5	122,0	44,5	44,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Verzekeringen	1	0,1	0,1	—	—	—	2	13,0	12,0	3,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Financiële en immobiliënverricht. .	13	71,2	53,9	3	8,8	6,6	22	1832,0	297,4	206,2	2	26,0	—	418,0	39,6	5,9	16,5	138,1	7	19,5	2	12,3	—	—	—			
Kleinhandel	1	1,7	1,6	24	3,9	3,7	3	1,3	9,2	9,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Groothandel en buitenl. handel ...	19	13,4	12,3	25	6,8	6,7	18	13,0	20,5	20,2	1	10,0	—	—	1,2	2,4	9,2	—	17	4,2	—	—	—	—	—			
Metaalverwerkende nijverheid ...	6	15,7	15,0	6	1,4	1,3	18	289,8	191,0	174,9	—	—	—	—	4,6	4,7	5,3	—	33	15,3	1	0,1	1	8,0	—			
IJzer- en staalvoortbreng. nijverh.	—	—	—	1	0,1	0,1	1	232,0	174,0	174,0	—	—	—	0,5	14,1	0,7	43,9	—	8	14,1	—	—	—	—	2	14,5		
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	2	34,2	68,2	68,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Textielnijverheid	1	0,2	0,2	6	5,1	5,1	8	13,5	18,5	17,7	—	—	—	—	—	4,6	8,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Voedingsnijverheid	3	5,6	5,6	5	3,5	3,5	4	213,9	147,7	147,7	—	—	—	—	—	3,0	3,7	—	6	2,8	—	—	—	—	—	2	3,7	
Houtnijverheid	—	—	—	4	2,0	2,0	5	3,0	11,2	11,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Scheikundige nijverheid	1	2,0	2,0	—	—	—	11	303,8	121,2	121,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Glasnijverheid	1	3,0	3,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	1	160,0	65,0	65,0	—	—	—	—	2,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	1	0,4	0,4	—	—	—	1	0,3	2,4	2,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Papierenijv. en grafische bedrijven	2	1,6	1,6	3	1,6	1,6	2	5,1	20,0	20,0	—	—	—	—	0,3	—	2,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verkeer	3	6,7	6,7	8	2,4	2,3	6	2,8	18,2	15,1	—	—	—	—	1,5	1,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toerisme	3	1,4	1,4	7	1,4	1,4	3	56,0	45,4	45,4	—	—	—	—	5,6	1,8	10,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tussenhandel	8	2,3	2,3	20	2,1	1,8	6	1,4	8,4	8,4	—	—	—	—	1,2	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oude en afvalgoederen	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	0,6	0,2	3,5	—	7	1,6	1	4,0	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	5	2,7	2,7	10	3,9	3,6	13	46,2	47,7	45,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kleinnijverheid	—	—	—	—	—	—	1	2,5	7,5	7,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cement- en aanverwante nijverhed.	—	—	—	2	0,7	0,7	4	48,3	24,1	24,1	—	—	—	—	—	0,7	5,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groeven	—	—	—	2	0,9	0,9	1	1,7	3,4	3,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalknijverheid	1	1,0	0,7	—	—	—	1	2,5	2,5	2,5	—	—	—	—	—	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	1	0,3	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	2,4	2,4	4	0,4	0,4	1	1,2	2,4	2,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Film, schouwburgen, attracties ...	3	1,6	1,6	3	1,2	1,2	1	6,0	12,0	12,0	—	—	—	—	2,4	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ambachtswezen	6	13,7	10,4	20	6,0	6,0	3	0,8	2,2	1,9	—	—	—	—	1,4	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	4,6	4,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	2	7,5	4,5	1	0,1	0,1	5	6,4	10,2	8,3	—	—	—	—	1,5	—	5,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	82	164,2	138,4	157	52,8	49,5	148	3412,7	1386,8	1263,0	3	36,0	—	424,5	82,6	35,8	194,2	622,6	125	78,0	8	80,1	17	72,0	—	—	—	—

¹ Coöperaties : 25 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr 984.400; 9 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr 1.178.000.

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal
(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Omschrijving	Oprichtingen van vennootschappen						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootsch.) (comm. ven. op aand.) (personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.)			Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld		Ontbin- dingen		Kapitaalverminderingen Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan conversieleningen	Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde													

1. — Naar hun geographische ligging

DECEMBER 1954

België	82	164,2	138,4	157	52,8	49,5	148	3412,7	1218,6	1094,7	3	36,0	—	424,5	312,6	454,4	78,0	80,1	72,0
Buitenland	—	—	—	—	—	—	3	834,3	168,2	168,3	—	—	—	—	—	168,2	—	—	—
Totalen ...	82	164,2	138,4	157	52,8	49,5	148	3412,7	1386,8	1263,0	3	36,0	—	424,5	312,6	622,6	78,0	80,1	72,0

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ...	57	25,9	22,8	150	35,7	34,6	55	48,1	27,8	24,6	1	1,0	—	0,5	39,4	5,4	30,4	0,8	1,9
van 1 tot 5 mill.	18	43,2	37,6	6	9,1	9,1	52	297,9	135,1	121,1	—	—	—	—	73,2	38,8	14,6	7,6	14,7
van 5 tot 10 mill.	5	37,1	32,0	1	8,0	5,8	15	109,1	120,7	112,6	1	10,0	—	6,0	71,2	42,3	33,0	18,7	33,4
van 10 tot 20 mill.	1	20,0	8,0	—	—	—	9	85,2	130,6	130,6	—	—	—	—	40,6	70,0	—	—	22,0
van 20 tot 50 mill.	1	38,0	38,0	—	—	—	12	679,5	435,1	420,2	1	25,0	—	—	88,2	272,1	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	3	1065,4	259,0	259,0	—	—	—	—	—	194,0	—	53,0	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	2	1127,5	278,5	194,9	—	—	—	418,0	—	—	—	—	—
Totalen ...	82	164,2	138,4	157	52,8	49,5	148	3412,7	1386,8	1263,0	3	36,0	—	424,5	312,6	622,6	78,0	80,1	72,0

VI. — LENINGEN UITGE- 18
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELLINGEN
VAN OPENBAAR NUT ¹

(op lange en halflange termijn)

Tijdvak	Openbare uitgiften in België (millioenen franken)	Leningen in het buitenland (millioenen)	
		Cong. fr.	Zw. fr.
1953	20.896	265	60
1954	37.721	129	132,5
1954 Maart ...	1.574	—	—
April	2.220	—	—
Mei	1.400	129	—
Juni	650	—	—
Juli	7.535	100	—
Augustus ..	—	—	—
September .	1.650	12,5	—
October .	24	—	—
November .	8.854	20	—
December .	800	—	—
1955 Januari ...	—	30	—
Februari .	—	20	—
Maart ...	950	100	—

VII. — BANKOPERATIES 19
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschik- kingen over rekeningen ²	Netto- terugbetaald	Netto- voor- schotten
1953 Gemiddelde	415	57	233
1954 Gemiddelde	474	86	209
1954 Februari .	432	14	269
Maart ...	509	25	335
April	288	18	272
Mei	407	11	148
Juni	417	14	204
Juli	473	19	206
Augustus .	439	24	260
September .	652	14	155
October ...	695	137	126
November ..	439	23	87
December .	570	41	183
1955 Januari .	520	610	241
Februari .	453	37	251

VIII. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN ³ 20

Tijdvak	Bedrag naar de gelnde inschrij- vingsrechten (millioenen franken)
1953 Gemiddelde	1.466
1954 Gemiddelde	1.652
1954 Februari .	1.334
Maart ...	1.566
April	1.710
Mei	1.606
Juni	1.751
Juli	1.939
Augustus .	1.541
September .	1.879
October ...	1.769
November .	1.499
December .	1.727
1955 Januari .	1.599
Februari	1.387

¹ g gerectificeerd bedrag.

² Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de voortdurende uitgaven en de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid).

³ Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

⁴ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

RIJKSFINANCIEN

I. — STAND VAN DE STAATSSCHULD (miljoenen franken)

25¹

Einde maand	Geconsolideerde schuld				Halflange schuld ³			Kortlopende schuld ⁴			Partic. toegoeden op postchiquo-rekening	Gezamenlijke schuld ^{1 5}
	binnenlandse			buitenlandse ^{1 2}	binnenlandse	buitenlandse ²	totale	binnenlandse ⁵	buitenlandse ²	totale		
	directe	indirecte	totale									
1954 Januari	129.315	8.600	137.915	14.606	32.897	2.570	35.467	69.615	4.545	74.160	19.945	282.098
Februari	138.124	8.593	146.717	14.636	31.327	2.572	33.899	68.510	4.547	73.057	19.241	287.550
Maart	140.614	8.586	149.200	14.670	30.687	2.584	33.271	65.571	4.559	70.130	20.071	287.342
April	140.493	8.576	149.069	14.687	29.564	2.591	32.155	69.875	4.567	74.442	19.791	290.144
Mei	140.387	8.565	148.952	14.616	30.619	4.059	34.678	68.887	4.808	73.695	19.470	291.411
Juni	141.026	8.558	149.584	14.504	30.520	2.057	32.577	68.294	4.146	72.440	20.450	289.555
Juli	146.408	8.553	154.961	14.660	28.560	2.054	30.614	64.955	3.834	68.789	20.387	289.411
Augustus	147.605	8.553	156.158	15.469	25.845	2.050	27.895	67.862	3.267	71.129	19.841	290.492
September	147.504	8.545	156.049	15.478	25.808	2.050	27.858	67.284	4.470	71.754	19.523	290.662
October	147.155	9.935	157.090	15.598	25.809	2.045	27.854	70.068	4.462	74.530	20.118	295.190
November	155.604	9.929	165.533	15.713	25.815	2.041	27.856	62.415	4.459	67.874	20.867	296.948
December	155.163	9.920	165.083	15.666	25.818	2.038	27.856	62.307	4.600	66.907	22.376	297.888
1955 Januari	153.914	9.896	163.810	16.393	26.020	2.787	28.807	64.193	4.234	68.427	20.560	297.997
Februari	153.533	10.039	163.572	16.387	26.028	2.789	28.817	66.515	4.233	70.748	20.647	300.171
Maart	153.429	10.332	163.761	17.045	26.036	2.795	28.831	67.734	4.232	71.966	19.830	301.433

¹ Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden. — ² Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. — ³ Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd. — ⁴ Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd. — ⁵ Excl. de Dotatie der Oudstrijders.

II. — BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË (miljoenen franken)

25²

Einde maand	Ten hoogste 120 dagen looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkistcertificaten ¹	Geconsolideerde vordering op de Staat ²	Nationale overheidsfondsen ³	
1951 September	2.949	34.860	1.188	38.997
December	6.529	34.860	1.221	42.610
1952 Maart	7.178	34.763	1.269	43.210
Juni	8.865	34.763	1.435	45.063
September	8.953	34.763	1.475	45.191
December	6.260	34.763	1.478	42.501
1953 Maart	7.819	34.660	1.565	44.044
Juni	6.009	34.660	1.653	42.322
September	8.965	34.660	1.678	45.303
December	8.040	34.660	1.678	44.378
1954 Maart	5.449	34.660	1.781	41.890
Juni	7.983	34.660	1.790	44.433
September	8.681	34.660	1.792	45.133
December	7.939	34.660	1.792	44.391
1955 Maart	7.882	34.660	1.902	44.444

¹ Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België. — ² Art. 8, § b), van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België. — ³ Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

25³

III. — OVERZICHT VAN DE UITVOERING DER BEGROTINGEN (zonder onderscheid van dienstjaar) (miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Ontvangsten	Van 1/I tot 28/II/1955	Uitgaven	Van 1/I tot 28/II/1955
Rijksmiddelen :		Gewone uitgaven :	
Belastingen	13.226	Rijksschuld	2.250
Taksen, tolgelden en cijzen	600	Pensioenen	1.892
Patrimonium-inkomsten	235	Dotatiën	62
Terugbetalingen	162	Kwade posten en terugbetalingen	261
Diverse opbrengsten	31	Algemeen bestuur { bezoldigingen ..	3.946
Muntsaneringsbelastingen	96	{ materieel ..	1.177
Ontvangsten voortvloeiende uit de oorlog	22	Toelagen	4.770
		Werken	185
		Andere uitgaven	638
Totaal ...	14.372	Totaal ...	15.181
Buitengewone ontvangsten :		Buitengewone uitgaven :	
Opbrengsten van gevestigde leningen	762	Dienst van de Rijksschuld	—
Diversen	77	Kredieten betreffende voorschotten	412
		Kredieten betreffende participaties	10
		Kred. betreff. { nieuwe beleggingen .	1.871
		{ herst. v. openb. dom.	154
		Andere uitgaven	—
		Opslorping van de werkloosheid	175
		Tegenwaardefondsen van E.R.P. hulp 1950/1951	13
Totaal ...	839	Totaal ...	2.635
EINDTOTAAL ...	15.211	EINDTOTAAL ...	17.816
		Mali ...	2.605

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Gecumuleerde ontvangsten sedert Januari 1
1953 Maandgemiddelde	2.568	1.081	1.997	5.646	—
1954 Maandgemiddelde	2.711	1.122	2.057	5.890	—
1953 December	2.000	1.175	2.129	5.304	67.746
1954 Januari	4.202	1.022	1.964	7.188	7.188
Februari	2.046	995	1.842	4.883	12.071
Maart	2.114	1.202	2.026	5.342	17.413
April	2.861	1.116	1.978	5.955	23.368
Mei	2.885	1.081	2.074	6.040	29.408
Juni	3.366	1.131	1.992	6.489	35.897
Juli	4.998	1.122	2.072	8.192	44.089
Augustus	2.153	1.096	2.064	5.313	49.402
September	2.297	1.168	2.135	5.600	55.002
October	1.746	1.190	2.116	5.052	60.054
November	1.980	1.107	2.191	5.278	65.332
December	1.883	1.239	2.228	5.350	70.682
1955 Januari	4.698	1.039	2.158	7.895	7.895
Februari	2.079	1.171	2.081	5.331	13.226

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1954 en 1955 vóór 28 Februari geïnd

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1954 2		Begrotingsjaar 1955		Februari 1955
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1955
I. Directe belastingen 1	29.342	31.988	2.722	2.572	1.094
II. Douanen en accijnzen	13.394	13.043	1.951	1.925	1.171
waarvan douanen	4.577	4.350	744	738	388
accijnzen	7.868	8.538	1.060	1.148	680
bijzondere verbruikstaxes	687				
III. Registratie	24.682	25.256	4.232	4.137	2.077
waarvan registratie	2.522	2.370	381	379	177
erfenissen	1.191	1.050	183	166	101
zegel en gelijkgest. taxes	20.693	21.500	3.623	3.538	1.775
Totaal 1 ...	67.418	70.287	8.905	8.634	4.342
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen	— 2.869		+ 271		+ 179

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

2 Het op 1 Januari 1954 aangevangen dienstjaar 1954 zal op 31 Maart 1955 afgesloten worden.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

30

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Retrospectief overzicht *

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlieze			winst	verlies			
1953 ²	12.805	9.046	3.759	136.107	86.053	23.561	2.078	13.128	32.120 ³	1.493
1954	13.684	9.623	4.061	141.507	93.368	24.397	1.946	13.261	33.030 ³	1.524
1953 October	654	470	184	10.986	6.432	1.443	172	884	2.800	116
November ...	352	251	101	10.126	6.159	1.293	81	915	2.730	113
December ...	342	239	103	5.806	3.671	578	73	287	3.361	147
1954 Januari	112	82	30	2.221	734	190	19	106	3.885	171
Februari ...	169	123	46	649	1.466	353	13	57	2.882	124
Maart	1.576	1.160	416	12.949	10.642	2.013	189	1.146	2.718	111
April	2.613	1.904	709	22.946	13.942	3.043	285	1.769	2.850	138
Mei	2.580	1.899	681	31.047	23.023	5.255	525	2.859	2.321	110
Juni	1.347	967	380	20.942	13.182	3.436	187	1.728	2.399	114
Juli	554	420	134	14.453	7.999	4.893	62	3.326	3.331	160
Augustus ...	230	165	65	1.320	1.096	211	26	102	2.161	96
September ...	318	223	95	1.541	1.488	247	36	126	2.495	117
October	595	434	161	11.398	7.270	1.090	158	652	2.568	123
November ...	362	261	101	11.050	5.661	1.364	91	904	2.431	116
December ...	302	212	90	5.317	3.610	519	68	271	2.991	144

* De cijfers van 1954 zijn voorlopig.

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbelstellingen.

³ Op 31 December.

II. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

31

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas¹ (Netto-spaarbedrag) (miljoenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak
1952 Maandgem.	1.080	677	403	40.748 ²
1953 Maandgem.	1.100	807	293	45.493 ²
1954 Januari ...	1.438	684	754	46.247
Februari .	1.112	757	355	46.602
Maart ...	1.074	958	116	46.718
April	1.023	969	54	46.772
Mei	982	942	40	46.812
Juni	1.026	1.002	24	46.836
Juli	1.306	1.015	291	47.127
Augustus .	1.041	813	228	47.355
September .	1.017	863	154	47.509
October ...	1.120	862	258	47.767
November .	978	833	145	47.913
December v	1.266	1.065	201	49.456 ²
1955 Januari . v	1.578	737	841	50.297
Februari . v	1.135	790	345	50.642
Maart ... v	1.008	1.111	-103	50.539

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas * (miljoenen franken)

Tijdvak	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10-3-1925 en 18-6-1930)	Totalen
	Wet van 16-3-1865	Wet van 15-12-1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1952 Maandgem.	3,2	35,5	13,3	26,1	78,1
1953 Maandgem.	3,9	37,6	13,6	26,5	81,6
1952 October .	3,9	34,9	12,4	27,2	78,4
November .	2,2	34,4	12,8	26,2	75,6
December .	3,2	34,2	14,5	26,5	78,4
1953 Januari ...	3,1	38,1	14,4	26,5	82,1
Februari .	4,8	34,6	13,2	25,7	78,3
Maart ...	3,6	37,7	14,1	26,4	81,8
April	3,5	34,6	12,6	26,4	77,1
Mei	4,0	39,4	13,7	25,5	82,6
Juni	4,1	33,8	13,0	26,8	77,7
Juli	4,2	36,1	12,9	26,5	79,7
Augustus .	3,6	37,9	13,2	25,8	80,5
September .	3,5	35,5	13,5	25,9	78,4
October ...	4,9	37,1	13,1	28,7	83,8
November .	2,9	35,5	12,5	25,1	76,0
December .	4,8	50,6	17,3	29,3	102,0

* De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnwerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en besluit van 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers bedroegen respectievelijk fr. 228,7 miljoen (voorlopig cijfer) in 1952 en 227,8 miljoen (voorlopig cijfer) in 1953. Bron : Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.)

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. Aantal spaarboekjes op 31 December 1952 : 7.223.062 en op 31 December 1953 : 7.222.827.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening : zie Meinummer 1949, blz. 234.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer *	Indexcijfer per bedrijfsklasse																								
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardewerfabrieken, steenbakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven				Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tobak	Papier		Vervoer			Gas en elektriciteit
				IJzer- en staalnijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Gietijeren machinebouw en metaalverwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigood	Samen	Fabrieken	Drukkerij en verwerking					Kunst- en precisiebedrijven	Havenwerkers, sleepers	Spoorwegen ¹	Samen ¹		
a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon																										
1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114	
1952 Juni	492	515	476	508	501	485	496	440	490	508	465	516	499	508	489	491	468	429	475	458	479	428	448	444	540	
September	486	514	478	492	489	493	492	436	458	496	458	504	482	493	489	484	458	422	464	462	484	439	448	446	527	
December	485	520	472	498	501	489	494	436	464	500	464	506	482	494	472	483	449	418	464	460	479	455	452	453	526	
1953 Maart	485	497	477	493	492	493	493	440	460	464	513	486	499	463	484	453	416	464	463	474	445	454	452	452	530	
Juni	487	505	475	493	491	497	495	440	459	467	513	493	503	459	488	458	414	464	463	496	445	453	452	452	528	
September	487	499	480	485	497	497	492	444	464	469	512	489	501	458	488	457	414	481	461	491	449	455	454	454	530	
December	493	507	491	493	522	496	498	447	469	478	525	501	513	459	487	458	413	494	463	484	455	459	458	458	538	
1954 Maart	494	501	485	494	513	498	498	445	478	479	524	506	515	462	485	466	428	511	495	479	450	458	457	457	533	
Juni	503	523	495	509	533	499	507	468	486	486	530	513	521	480	494	472	440	514	497	496	459	460	460	460	556	
September	502	516	505	499	519	507	507	465	477	480	531	508	519	496	487	473	429	516	499	493	461	461	461	461	554	
December	v507	531	507	509	529	510	512	468	497	v488	536	516	526	499	485	475	428	516	503	493	472	463	465	465	558	
b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden																										
1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	112	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	—	115	
1952 Juni	475	456	439	463	482	464	466	420	463	474	451	500	508	504	480	450	474	419	483	490	453	410	—	—	—	544
September	470	456	440	446	481	468	461	415	452	469	445	490	494	492	479	443	467	420	472	491	457	410	—	—	—	528
December	469	449	438	457	489	467	466	412	452	470	449	490	494	492	461	444	456	421	472	490	451	410	—	—	—	530
1953 Maart	470	444	448	453	482	469	465	411	449	448	492	497	494	461	445	463	420	472	492	455	410	—	—	—	—	529
Juni	470	448	448	445	471	472	462	413	449	449	496	499	498	458	446	466	419	472	493	470	410	—	—	—	—	529
September	470	445	448	440	478	472	461	411	457	453	490	506	498	458	442	459	419	472	491	458	410	—	—	—	—	531
December	475	446	454	447	483	472	464	406	458	458	511	518	515	458	446	461	419	489	493	462	410	—	—	—	—	531
1954 Maart	478	458	454	452	481	474	466	408	468	463	507	524	515	462	440	465	431	499	516	459	410	—	—	—	—	539
Juni	483	465	457	462	485	477	472	428	469	467	512	523	518	476	448	472	431	502	520	468	410	—	—	—	—	553
September	484	465	464	455	483	484	473	428	469	467	513	520	516	493	447	473	432	503	510	452	410	—	—	—	—	555
December	v488	467	463	464	492	488	479	426	469	v472	516	530	523	493	438	472	431	503	519	465	410	—	—	—	—	555
c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden																										
1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	113	106	116	113	118	106	119	108	—	—	—	—	116
1952 Juni	475	454	461	481	514	466	477	476	440	444	430	493	521	507	470	492	428	430	439	442	482	449	—	—	—	493
September	468	454	462	467	505	468	472	475	432	442	428	480	498	489	469	482	418	431	430	442	477	449	—	—	—	479
December	468	452	461	470	522	466	475	475	432	441	429	478	496	487	458	482	414	431	430	443	486	449	—	—	—	481
1953 Maart	468	447	468	470	513	469	475	475	427	430	481	495	488	452	485	418	431	430	443	496	457	—	—	—	—	485
Juni	470	451	464	465	507	473	474	475	427	432	486	501	494	456	488	423	431	430	444	501	457	—	—	—	—	485
September	469	448	464	457	505	477	473	475	432	435	483	498	490	456	481	418	431	430	443	499	457	—	—	—	—	486
December	475	449	476	466	514	476	477	475	432	442	495	516	506	456	486	424	431	452	444	495	457	—	—	—	—	486
1954 Maart	475	452	473	470	515	479	480	475	444	446	493	513	503	456	485	429	442	462	467	487	457	—	—	—	—	495
Juni	479	457	473	477	524	481	485	495	444	448	492	514	503	475	471	433	442	465	476	495	457	—	—	—	—	510
September	483	457	479	476	512	494	490	495	444	449	491	514	503	496	477	435	442	466	480	509	457	—	—	—	—	510
December	v490	460	481	483	523	496	495	500	466	v450	515	527	521	497	482	433	442	466	505	520	457	—	—	—	—	511

* Het algemeen indexcijfer houdt rekening met de lonen in de steenkolenmijnen.

¹ Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen		Totaal	
		Callgeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschr., chëq. wisselbr., prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizenden stukken	milliard. franken	duizenden stukken	milliard. franken
		duizenden stukken	milliard. franken	duizenden stukken	milliard. franken	duizenden stukken	milliard. franken	duizenden stukken	milliard. franken	duizenden stukken	milliard. franken				
1953 Gemiddelde	38	2,4	154,8	1,8	8,4	159,4	75,6	2,6	3,2	166,2	242,0	185,3	56,1	351,5	298,1
1954 Gemiddelde	38	2,4	138,1	1,6	8,5	169,8	79,8	2,6	3,3	176,5	229,7	199,6	55,2	376,1	285,0
1954 Januari	38	2,2	167,4	1,5	8,6	158,0	77,6	2,6	2,8	164,3	256,4	181,9	56,1	346,2	312,5
Februari	38	2,2	151,8	1,4	8,1	152,4	69,7	2,4	2,8	158,4	232,4	182,4	52,1	340,8	284,5
Maart	38	2,4	180,5	1,7	12,0	177,2	80,8	2,8	3,4	184,1	276,7	213,5	60,2	397,6	336,9
April	38	2,2	151,6	1,7	7,5	163,8	82,8	2,6	3,4	170,3	245,3	195,2	53,9	365,5	299,2
Mei	38	2,3	131,9	1,7	7,2	165,0	74,2	2,6	3,8	171,6	217,1	195,6	51,4	367,2	268,5
Juni	38	2,2	119,5	1,8	6,1	169,6	78,3	2,5	3,9	176,1	207,8	199,3	53,2	375,4	261,0
Juli	38	2,6	117,8	2,1	10,9	175,4	90,4	2,8	3,8	182,9	222,9	202,3	56,1	385,2	279,0
Augustus	38	2,5	115,8	1,7	7,8	163,7	76,8	2,4	2,9	170,3	203,3	187,3	50,6	357,6	253,9
September	38	2,5	124,4	1,4	5,0	169,2	74,3	2,5	3,0	175,6	206,7	201,0	54,1	376,6	260,8
October	38	2,5	139,8	1,5	7,8	172,5	82,8	2,8	3,3	179,3	233,7	201,9	58,1	381,2	291,7
November	38	2,2	130,6	1,4	11,6	175,2	81,7	2,4	2,7	181,2	226,6	210,2	53,6	391,4	280,2
December	38	2,6	126,5	1,9	8,9	196,0	88,7	3,1	3,9	203,6	228,0	225,3	62,6	428,9	290,6
1955 Januari	38	2,4	131,5	1,5	7,7	177,9	87,2	2,8	3,4	184,5	229,8	205,2	54,4	389,7	284,3
Februari	38	2,3	120,1	1,2	6,5	168,6	73,7	2,5	2,9	174,6	203,2	196,0	49,2	370,6	252,3
Maart	38	2,9	149,3	1,6	10,2	185,7	80,8	3,2	4,1	193,4	244,4	216,7	56,4	410,0	300,8

¹ Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II. — POSTICHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(milliarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed * (Daggemiddelde)	Tegoe'd van particulieren *	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop-snelheid ²
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1953 Gemiddelde ...	664 ¹	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92	3,80
1954 Gemiddelde .	678 ¹	27,8	20,6	29,7	74,1	29,5	74,1	207,4	91	3,86
1954 Januari	666	28,6	20,9	30,3	79,0	32,0	79,0	220,3	92	4,07
Februari	667	27,2	20,4	26,2	66,5	26,8	66,5	186,0	92	3,75
Maart	669	26,7	20,1	29,2	72,2	27,8	72,2	201,4	92	3,65
April	669	27,7	20,7	29,9	75,6	30,9	75,6	212,0	92	4,04
Mei	670	28,0	20,3	27,5	71,8	28,3	71,8	199,4	92	3,92
Juni	671	28,1	20,7	29,3	70,4	26,2	70,4	196,3	91	3,61
Juli	672	30,6	21,1	34,4	84,5	36,8	84,5	240,2	91	3,97
Augustus	673	27,4	20,5	28,2	70,8	28,5	70,8	198,3	91	3,65
September ...	675	27,2	20,0	28,5	71,3	28,0	71,3	199,1	91	3,67
October	676	27,0	20,8	30,8	77,3	31,7	77,3	217,2	91	4,06
November ...	677	27,3	21,0	28,6	71,3	27,5	71,3	198,6	91	3,93
December ...	678	27,6	21,2	33,0	78,3	30,0	78,3	219,5	91	3,94
1955 Januari	680	29,6	21,1	31,6	82,8	34,5	82,8	231,7	90	4,13
Februari	681	28,3	21,1	27,1	68,6	27,1	68,6	191,4	91	3,67
Maart	680	27,3	20,4	28,9	74,5	29,1	74,5	206,9	91	3,66

¹ Op 31 December.

² Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringsslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

α) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vetstoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steenkool	Bijproducten uit steenkool	Petroleum producten	Ertsen en ruwe metalen	Groevenproducten	Algem. indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige meststoffen	
<i>Aantal producten</i>	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1953 Gemiddelde	415	387	475	344	430	552	455	280	420	458	303	315	276	366
1954 Gemiddelde	410	384	458	334	422	550	438	278	410	450	304	317	271	341
1954 Januari	412	401	477	350	419	550	438	278	396	457	304	312	281	361
Februari	412	394	495	340	420	550	438	282	396	457	304	312	282	358
Maart	410	376	491	340	420	550	438	281	401	446	305	314	282	350
April	410	373	488	343	422	550	438	284	406	446	303	315	273	352
Mei	409	357	494	333	423	550	438	280	410	450	301	316	265	352
Juni	412	369	486	332	422	550	438	277	410	450	302	317	266	350
Juli	409	390	433	329	421	550	438	277	407	450	302	316	266	337
Augustus	408	399	420	322	423	550	438	279	411	449	302	317	267	329
September	408	385	426	320	423	550	438	274	417	449	303	317	267	326
October	409	383	426	324	424	550	438	272	422	448	306	322	267	329
November	411	387	432	332	424	550	438	272	422	448	306	322	268	326
December	412	391	433	340	424	550	438	275	423	448	307	322	272	322
1955 Januari	418	390	439	341	429	550	443	281	429	448	314	327	282	323
Februari	416	378	427	338	428	550	443	284	429	438	315	328	282	322
Maart	417	370	418	330	434	550	468	287	431	441	320	336	282	324

α) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouwmaterialen	Metalen en metaalproducten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunstmatige vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaalnijverheid	Metaalfabrik.	Niet-ijzerhoudende
<i>Aantal producten</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1953 Gemiddelde	232	625	427	384	457	329	478	341	259	447	438	487	402	456
1954 Gemiddelde	233	629	465	379	436	325	483	347	252	464	427	471	392	450
1954 Januari	195	624	449	378	438	329	475	335	253	461	424	472	396	426
Februari	190	625	449	376	431	325	481	328	253	461	422	465	392	428
Maart	194	620	458	374	426	322	483	330	253	461	421	461	390	439
April	215	615	462	377	442	314	475	368	253	461	422	461	390	449
Mei	220	614	463	375	448	315	459	361	253	463	425	464	392	452
Juni	230	625	463	382	463	331	472	331	253	463	427	469	392	457
Juli	242	625	465	382	456	329	480	335	252	463	428	472	392	455
Augustus	234	632	469	382	450	328	484	340	252	465	427	473	391	451
September	246	632	472	381	433	328	493	345	252	468	430	474	393	463
October	261	632	475	382	427	332	496	349	251	469	430	475	392	462
November	284	645	475	380	412	329	499	371	250	469	435	485	396	465
December	312	654	480	377	413	316	498	373	250	469	434	486	394	459
1955 Januari	351	677	483	385	412	322	496	461	250	469	441	504	395	465
Februari	336	681	484	388	416	322	493	488	249	470	445	505	397	483
Maart	310	682	486	386	420	319	491	476	250	470	453	520	402	488

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN **45²**
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : 1948 = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vere- nigde Staten (Depart- ment of Labor, Bureau Labor Statist- ics)	Frank- rijk (Statist- tische générale de la France)	Neder- land (Centr. Bureau voor de Statist- iek)	Vere- nigd Konink- rijk (Board of Trade)	Zweden (Hand- dels- dienst)	Zwitser- land (Office fédéral de l'In- dustrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1953 Gemiddelde ...	107	105	138	134	149	139	98
1954 Gemiddelde ...	105	105	136	136	150	139	99
1954 Januari	106	105	138	135	149	138	98
Februari	106	105	138	136	149	138	99
Maart	106	105	136	135	150	138	99
April	106	105	139	136	150	139	99
Mei	105	105	139	137	151	138	99
Juni	106	104	135	137	152	139	99
Juli	105	105	134	134	152	139	99
Augustus ...	105	105	136	134	150	138	99
September ...	105	104	135	134	150	138	99
October	105	104	134	136	150	138	99
November ...	106	104	135	136	151	139	100
December ...	106	104	135	136	153	140	100
1955 Januari	107	105	136	138	154	140	100
Februari ..	v 107	v 105	v 135	137	v 154		99
Maart	107		v 135		v 153		

¹ Basistijdvak : 1949 = 100.

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSRIJZEN IN BELGIE **46**

Basistijdvak : 1936-1938 = 100

Tijdvak	Alge- meen index- cijfer	Voed- dings- waren	Produc- ten excl. voed- dings- waren
Aantal producten	56	34	22
1953 Gemiddelde	415	395	446
1954 Gemiddelde	422	407	444
1954 Januari	420	404	445
Februari	424	409	445
Maart	422	407	446
April	422	406	445
Mei	423	408	445
Juni	424	410	445
Juli	422	407	444
Augustus	424	409	444
September	423	407	444
October	420	403	444
November	422	406	444
December	423	408	444
1955 Januari	424	409	444
Februari	421	405	443
Maart	420	404	442

PRODUCTIE

I. — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55¹

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolenmijnen									
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)						Gemiddeld aantal extractie- dagen	Voorraad einde tijdvak (duis. tonnen)
	onder- grondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	Totaal		
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502
1953 Gemiddelde	95	132	385	307	606	417	790	2.505	24,3	3.074
1954 Gemiddelde	91	126	356	300	596	414	771	2.437	24,0	2.815
1954 Januari	93	129	389	306	619	411	832	2.557	24,7	3.118
Februari	93	129	358	290	585	411	795	2.439	23,7	3.184
Maart	93	128	403	321	661	462	829	2.676	25,9	3.372
April	94	129	370	316	618	434	748	2.486	24,0	3.729
Mei	94	130	339	279	581	412	688	2.299	22,0	3.899
Juni	93	129	359	303	625	433	718	2.438	23,5	4.085
Juli	89	124	283	230	479	342	735	2.069	21,1	4.095
Augustus	85	119	354	296	564	386	728	2.328	24,7	4.067
September	86	121	343	311	593	417	763	2.427	25,1	4.055
October	88	123	363	329	619	428	765	2.504	25,3	3.874
November	90	124	341	306	585	400	814	2.446	23,8	3.490
December	91	125	372	319	619	426	843	2.579	24,8	2.815
1955 Januari	86	120	349	309	595	405	845	2.503	24,9	2.273
Februari	86	119	312	278	549	385	809	2.333	23,3	1.898
Maart	v		370	317	626	439	908	2.660		1.477

¹ Inbegrepen 82.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaken van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	37	261	253	202
1953 Gemiddelde	496	4.736	110	585	42	351	366	280
1954 Gemiddelde	512	4.592	115	560	v 45	385	413	302
1953 November	466	4.678	133	598	41	333	349	263
December	486	4.636	130	606	42	350	370	290
1954 Januari	499	4.618	129	599	42	358	376	284
Februari	465	4.613	127	614	43	341	366	275
Maart	507	4.636	115	580	43	372	405	300
April	486	4.635	91	550	45	361	393	284
Mei	497	4.627	95	559	47	376	391	278
Juni	509	4.644	104	520	46	391	420	290
Juli	507	4.635	86	516	44	377	393	263
Augustus	526	4.772	102	505	44	397	421	292
September	522	4.485	124	549	45	404	438	333
October	545	4.478	134	576	44	416	450	344
November	528	4.483	129	571	45	399	440	328
December	558	4.482	140	578	47	427	462	354
1955 Januari	565	4.300	140	610	v 49	v 431	v 463	v 348

II. — TEXTIELNIJVERHEID

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)							Produc- tie van rayonne (tonnen)	Productie van ruwe weefsels van getouw gevallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)				
	vlas- garen	jute- garen	hennep- garen	katoengaren		wollen garen			vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayonne
				fijn- spinnerij	kaard- spinnerij	kamwol	kaardwol						
1953 Gemiddelde	760	5.973	152	6.875	533	1.843	1.292	2.268	618	3.654	5.553	2.013	523
1954 Gemiddelde	729	6.062	181	7.662	565	1.831	1.371	2.597	629	3.284	6.425	2.091	604
1953 November	868	6.685	189	7.390	571	1.989	1.330	2.476	586	3.624	6.090	2.143	593
December	825	6.596	176	7.841	618	2.045	1.352	2.636	667	3.602	6.425	2.219	596
1954 Januari	830	6.359	172	7.551	547	1.806	1.216	2.581	581	3.203	6.001	1.956	568
Februari	742	5.853	189	7.371	565	1.756	1.199	2.438	592	2.985	6.050	1.948	581
Maart	714	6.632	203	8.633	693	1.900	1.363	2.589	570	3.282	7.062	2.226	694
April	669	6.364	188	7.457	593	1.629	1.246	2.605	557	3.102	6.573	1.928	603
Mei	628	5.637	158	7.217	563	1.626	1.334	2.706	582	3.060	5.903	1.815	591
Juni	592	6.023	157	7.831	571	1.805	1.409	2.614	621	3.456	6.291	1.834	635
Juli	555	5.273	185	4.974	401	1.442	1.154	2.011	595	3.270	5.143	1.746	477
Augustus	723	5.479	178	7.367	463	1.537	1.483	2.762	567	3.279	5.921	2.031	541
September	758	6.203	166	8.719	566	2.017	1.513	2.543	659	3.437	7.146	2.411	655
October	861	6.631	164	8.413	595	2.135	1.697	2.754	762	3.351	7.189	2.458	659
November	781	5.857	228	7.680	608	2.057	1.576	2.664	708	3.420	6.746	2.337	599
December	898	6.456	186	8.731	620	2.260	1.261	2.901	760	3.565	7.073	2.406	639
1955 Januari	823	6.328	214	7.783	576	1.973	1.399		v662	v3.187	v6.138	v2.185	v609

¹ Incl. de jutetapijten.² Incl. wollen dekens en tapijten.

III. — DIVERSE PRODUCTIES

56²

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnsen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten			Papier	Karton	Baksteen		Suiker				Brouwerijen ⁴	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (miljoenen stukken)	Visserij Verkoop van vis ⁵	
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgevoerde meststoffen	Samengestelde meststoffen			Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen	Voortbrenget		Voorraad (ruwe en gerat. suiker)	In consumptie gebracht				Hoeveelh. (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
											Ruwe suiker	Geraffineerde suiker							
(duizenden tonnen)				(miljoen.stuks)		(duizenden tonnen)													
1936-1938 Gem.	250 ¹	117 ²	154 ²	15,2	13,8	7,7	15,5 ¹	17,2	12,0	17,5	17,2	159	20,7	16,4	35,0	4.421	2,3	7,2	
1953 Gemiddelde	386	125	163	15,2	13,8	7,7	20,1	3,3	12,0	31,9	16,4	253	19,5	12,4	23,1	4.694	3,7	31,8	
1954 Gemiddelde	365	130	146	18,6	17,2	10,8	21,6	3,8	12,5	26,6	14,5	254	20,8	12,6	19,7	4.757	3,4	34,0	
1953 December	349	132	147	18,0	16,8	13,3	21,6	3,6	12,3	33,0	16,4	253	18,9	12,5	20,2	5.432	3,4	31,4	
1954 Januari	256	119	92	18,0	15,7	12,4	19,7	3,8	12,1	9,4	—	11,3	231	20,7	9,9	15,5	5.031	2,8	35,2
Februari	181	113	72	15,8	14,1	13,4	20,5	3,8	9,2	7,8	—	11,5	205	18,5	9,2	17,4	5.113	3,5	30,1
Maart	375	141	129	19,3	17,8	17,2	23,9	4,3	11,4	10,0	—	13,4	179	18,1	13,0	29,4	5.663	5,6	50,1
April	392	124	171	18,6	16,8	7,3	22,3	3,7	14,4	12,8	—	13,6	169	18,4	15,0	12,3	5.171	3,3	35,3
Mei	427	125	178	18,7	17,0	1,4	21,1	3,7	19,9	13,4	—	12,3	153	18,2	13,6	10,3	4.643	3,7	29,7
Juni	415	120	182	18,3	16,9	4,2	22,3	4,0	22,0	14,0	—	10,3	114	22,8	14,3	23,8	5.066	3,1	31,6
Juli	430	124	166	17,8	17,1	3,8	17,9	3,0	23,1	14,6	—	11,8	99	25,9	14,4	19,6	4.451	2,5	24,7
Augustus	415	132	192	19,6	18,2	9,6	18,7	3,7	21,4	14,1	0,2	11,7	69	22,2	13,0	17,8	4.371	3,1	29,5
September	403	143	161	17,9	16,6	10,1	22,9	3,7	22,7	15,7	0,3	13,0	34	26,1	11,8	31,7	3.630	2,9	30,5
October	403	135	167	20,1	18,9	17,9	23,3	4,1	20,3	13,9	104,3	22,4	105	17,0	12,1	15,7	4.697	3,4	35,9
November	347	142	137	19,7	18,7	17,3	21,9	3,9	17,4	12,7	171,2	27,2	232	22,9	11,7	13,4	4.513	4,1	39,4
December	331	145	101	20,2	19,1	15,0	24,9	4,2	14,5	12,1	43,5	15,6	254	18,8	13,1	29,8	4.732	3,1	35,9
1955 Januari	217	v139	v 89	22,5	3,6	11,0	22,5	3,6	11,0	11,6	1,4	11,6	236	22,6	9,9	29,0	4.651	3,9	37,6
Februari	v255			22,5	4,0	v 90	v 9,1		v 9,1	5,0	12,1	209	17,1	10,9	14,0	4.478	4,5	36,5	

¹ Gemiddelde 1938.

² Gemiddelde 1937-1938-1939.

³ Einde tijdvak.

⁴ Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

⁵ In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberge; in 1936-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprat en garnalen.

IV. — ELECTRICISCHE ENERGIE *

58

(miljoenen kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Energie.

Tijdvak	Voortbrenging ¹				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België			
	Gemeentebedrijven (1)	Particuliere maatschappijen (2)					
1936-1938 Gemiddelde ...	20,4	190	228	438	5,5	2,2	441
1953 Gemiddelde	32,7	400	384	817	17,8	17,9	817
1954 Gemiddelde	35,0	442	404	881	16,6	16,3	881
1953 December	37,7	488	428	955	8,9	44,7	919
1954 Januari	41,3	488	431	960	8,6	45,9	922
Februari	36,9	441	390	868	7,1	34,2	841
Maart	40,6	454	422	916	11,9	22,1	906
April	35,1	416	398	849	15,1	18,6	846
Mei	25,7	416	392	834	18,9	24,1	829
Juni	25,6	397	392	814	19,3	7,7	826
Juli	22,6	379	361	763	19,7	4,3	778
Augustus	33,3	411	379	823	24,9	1,6	847
September	34,6	437	394	866	22,2	4,3	884
October	40,2	472	417	929	23,5	7,5	945
November	39,5	471	430	941	15,4	10,6	945
December	44,4	518	446	1.008	13,0	14,3	1.007
1955 Januari	42,4	503	434	979	22,8	4,6	997
Februari	40,1	451	401	892	23,7	1,7	914

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1953 : 221; begin 1954 : 213.

¹ Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V. — GAS
(Productie, Invoer en Uitvoer) ¹
(millioenen kubieke meters)

59

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Brandstof en Energie.

Tijdvak	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas (7) = (1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6)	Invoer	Uitvoer	Saldo : invoer min uitvoer (10) = (8) - (9)	Totaal in België beschikbaar gas (11) = (7) + (10)
	Regie-bedrijven en verenigingen van gemeenten	Particul. vennootschappen	Regie-bedrijven	Private vennootsch.							
				Productie bestemd voor de openbare voorzien.	Productie bestemd voor de nijverheid						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)	(10)	(11)		
1953 Gemiddelde	0,05	1,06	5,25	57	75	8,81	147	0,45	2,36	-1,91	145
1954 Gemiddelde	0,05	1,05	3,87	65	84	8,94	162	0,07	3,62	-3,55	159
1953 November	0,04	0,96	5,08	60	75	8,20	149	0,03	3,60	-3,57	146
December	0,04	0,98	5,33	62	79	8,52	155	0,03	3,61	-3,58	152
1954 Januari	0,04	1,05	4,95	72	80	8,87	167	0,03	3,57	-3,54	163
Februari	0,04	2,30	5,60	66	73	8,87	156	0,03	3,54	-3,51	153
Maart	0,04	1,01	5,35	65	83	8,70	163	0,05	3,45	-3,40	160
April	0,04	1,00	4,83	62	80	8,76	156	0,05	3,47	-3,42	153
Mei	0,05	1,17	3,17	62	82	9,06	158	0,07	3,30	-3,23	154
Juni	0,05	1,09	3,04	64	81	9,07	158	0,05	3,41	-3,36	155
Juli	0,06	1,13	2,98	61	79	8,27	153	0,05	3,73	-3,68	149
Augustus	0,05	0,86	3,31	63	85	7,82	160	0,07	2,60	-2,53	157
September	0,05	0,82	3,33	64	87	8,34	163	0,05	3,89	-3,84	159
October	0,04	0,76	3,20	66	91	8,99	170	0,05	4,13	-4,08	166
November	0,04	0,73	2,91	66	91	9,58	171	0,08	4,09	-4,01	167
December	0,04	0,75	2,82	68	92	10,92	175	0,24	4,28	-4,04	171
1955 Januari	0,04	0,83	2,50	73	94	12,10	182	0,41	4,78	-4,37	178

¹ Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (5) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herdield tot 4.250 kcal., 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1952, 1953 en 1954 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK *

I. — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

65¹

A. — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

Maand	Grootwarenhuizen						Winkels met bijhuizen		Coöperaties en patroonswinkels					
	Kleding		Meubilering		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954
Februari	350	336	532	537	545	550	406	420	217	217	538	610	423	456
Maart	472	476	605	629	624	644	399	402	239	244	569	618	551	588
April	499	521	609	641	667	683	406	415	236	240	560	625	504	549
Mei	486	499	570	599	659	655	403	403	229	229	551	620	449	471
Juni	419	435	538	537	619	642	402	411	243	236	551	620	388	404
Juli	496	520	558	621	726	793	434	438	235	241	586	667	397	403
Augustus	346	353	507	536	688	699	423	419	227	227	557	616	375	413
September	447	464	605	620	672	695	396	408	233	235	562	637	546	541
October	558	560	585	574	715	701	411	427	241	244	600	650	542	595
November	498	524	507	544	920	995	392	433	221	226	565	638	465	515
December	521	576	579	605	1.087	1.160	493	505	248	256	710	781	472	533
	1954	1955	1954	1955	1954	1955	1954	1955	1954	1955	1954	1955	1954	1955
Januari	445	388	546	543	576	616	447	431	220	223	650	674	623	716
Februari	336	347	537	550	550	604	420	424	217	220	610	647	456	527

* Voor het verbruik van suiker, zie tabel n° 56².

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Grootwarenhuizen met menigvuldige afdelingen																				Spelen, speelgoed, sport, reis	
	Algemeen indexcijfer	Voeding				Kleding				Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parf.			
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, handen en hoeden	Totaal 1	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal		Toilet
1954 Februari	88	116	111	88	112	82	58	55	76	72	90	104	96	89	104	92	90	71	73	73	88	32
Maart	101	119	115	109	116	121	93	94	84	92	113	105	109	105	102	104	99	81	82	82	96	51
April	109	122	122	113	121	107	140	126	102	110	113	110	112	105	100	104	103	95	82	84	105	70
Mei	101	104	99	102	102	110	120	120	105	108	99	115	106	104	98	103	90	71	77	76	99	63
Juni	94	98	97	98	98	90	102	93	106	96	88	106	97	99	87	97	101	73	70	70	86	73
Juli	114	108	106	117	108	89	129	115	144	119	119	128	123	119	106	117	117	102	82	85	129	105
Augustus	93	94	94	107	95	65	77	81	86	81	91	104	97	104	104	104	84	146	137	104	64	
September	100	101	103	105	102	93	97	96	88	98	109	121	115	106	130	110	100	80	158	147	100	43
October	108	118	107	110	113	106	146	130	102	114	97	100	98	100	143	107	105	94	92	92	102	84
November	121	114	122	118	117	98	126	102	109	111	96	97	96	92	125	98	117	216	126	139	102	336
December	146	148	174	134	155	91	120	114	141	133	99	111	105	129	163	135	231	238	202	207	151	220
1955 Januari	102	116	107	109	112	94	86	88	125	104	124	89	108	92	121	97	104	83	97	95	96	32
Februari	90	117	109	96	112	81	50	58	79	73	91	105	97	94	117	98	96	76	81	80	91	42

1 Dit totaal omvat daarenboven de rubrieken : naaigereedschap, handwerken, linten en patronen; schooiael; allerlei opschikartikelen.

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties										Winkels met bijhuizen		Groot-handel	
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verschillende	Onderg. bijkom. kledingstukken, opschikartikelen		Schoenen
1954 Februari	57	39	45	101	93	106	92	83	92	85	50	79	82	108	71	70	97
Maart	108	86	72	108	105	108	121	132	116	91	64	104	100	96	94	94	105
April	151	130	115	107	103	108	120	140	103	98	63	102	120	87	103	120	106
Mei	135	104	101	106	98	107	104	115	109	92	107	88	115	116	109	113	102
Juni	105	83	79	103	102	107	87	93	91	99	99	84	105	107	111	117	110
Juli	104	102	120	109	103	114	83	140	99	106	122	90	106	121	121	100	111
Augustus	68	55	51	104	97	107	81	93	94	91	188	90	99	137	86	89	110
September	98	80	72	110	100	112	105	146	98	93	111	114	120	119	86	91	v111
October	128	125	87	112	105	115	117	117	101	100	148	79	101	105	98	115	v100
November	109	90	67	107	98	110	111	128	106	97	90	93	103	92	88	90	v105
December	103	86	82	126	113	136	115	95	105	122	117	125	132	108	131	v103	v122
1955 Januari	108	v82	131	116	97	124	109	108	92	81	65	88	75	119	92	v101	v 99
Februari	73	v41	41												78	v 74	

II. — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-snuif- en pruim-tabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1953 Gemiddelde	10,9	36,9	684	834
1954 Gemiddelde	12,3	42,4	688	819
1954 Maart	10,7	32,6	722	909
April	10,6	37,7	672	829
Mei	11,5	47,5	772	874
Juni	8,5	44,5	784	925
Juli	12,1	43,0	733	745
Augustus	12,8	50,4	639	827
September	16,2	43,9	729	825
October	14,6	41,9	635	794
November	15,0	53,6	657	873
December	14,8	55,4	718	812
1955 Januari	12,1	37,6	638	720
Februari	9,5	32,9	635	709
Maart	9,5	39,6	684	831

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR-

NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1953 Gemiddelde	18,8	3,5	10,2	33,9	5,6
1954 Gemiddelde	20,1	4,1	11,1	31,6	6,1
1954 Februari	17,7	4,0	9,7	25,6	7,3
Maart	21,4	4,6	13,1	33,2	4,8
April	19,2	3,7	12,7	31,0	3,4
Mei	18,6	3,7	12,1	34,0	2,4
Juni	21,1	3,8	13,6	36,7	2,1
Juli	17,5	3,6	9,7	28,7	1,8
Augustus	19,5	3,8	10,8	30,5	2,0
September	21,7	4,6	11,9	32,0	5,4
October	19,5	4,0	9,6	30,0	9,1
November	22,2	4,5	10,0	31,0	12,4
December	23,1	4,8	10,8	33,9	12,4
1955 Januari	21,4	4,2	9,6	31,3	11,1
Februari	20,8	3,9	10,5	30,2	6,5

VERVOER

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs-coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	— 13	106
1952 Gemiddelde	274	585	110	969	955	14	99
1953 Gemiddelde	286	560	87	933	935	— 2	100
1953 September	303	570	82	955	923	32	97
October	269	621	86	976	952	24	98
November	250	578	86	914	905	9	99
December	263	572	89	924	850	74	92
1954 Januari	283	512	102	897	979	— 82	109
Februari	234	567	92	893	939	— 46	105
Maart	278	578	102	958	981	— 23	102
April	293	514	99	906	948	— 42	105
Mei	290	508	99	897	939	— 42	105
Juni	299	552	111	962	946	16	98
Juli	346	511	110	967	951	16	98
Augustus	351	523	111	985	948	37	96
September	306	569	112	987	947	40	96
October	283	612	113	1.008	963	45	96
November	258	602	114	974	933	41	96

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd ¹

c) Transportstatistiek 1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A + C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
(duizenden)				(millioenen)	duizenden	(millioenen)					
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1953 Gemiddelde	274	95	55	328	18,9	627	5.150	171	201	105	477
1954 Gemiddelde	264	97	58	322			5.104				470
1953 December	267	103	62	329	19,6	618	5.216	162	206	120	488
1954 Januari	237	98	52	289	v19,1	v603	4.592	144	193	92	430
Februari	244	103	60	304	v17,8	v548	4.853	163	207	114	484
Maart	276	99	59	335	v19,6	v616	5.215	168	207	93	468
April	248	83	51	299	v20,0	v642	4.582	146	189	76	411
Mei	243	81	53	296	v19,2	v625	4.617	147	191	83	422
Juni	262	89	53	315	v19,2	v643	4.961	157	213	76	445
Juli	241	81	58	298	v17,4	v663	4.590	142	210	82	434
Augustus	259	93	54	313	v18,4	v688	4.952	155	219	81	455
September	280	95	63	343	v19,1	v638	5.280	172	233	87	492
October	299	106	64	363	v19,0	v620	5.811	186	239	93	518
November	292	108	61	353	v19,7	v626	5.832	186	239	89	514
December	290	123	67	357			5.961				562
1955 Januari	261	117	60	321			5.393				518
Februari	251	106	60	311			5.163				501

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten

¹ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Militair vervoer niet inbegrepen.

³ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de tonnen-km. betreft.

c) **Transportstatistiek**70³2° **Vervoer der voornaamste zware goederen**A. — **Gezamenlijk verkeer** ¹

Tijdvak	Tonnen-km.	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen
	(miljoenen)									
1953 Januari	456	4.843	129	2.254	801	754	630	18	241	16
Februari	426	4.556	121	2.021	767	684	691	20	235	17
Maart	507	5.428	169	2.121	881	771	1.098	25	339	24
April	484	5.225	129	2.086	877	763	1.132	24	193	21
Mei	460	4.929	109	1.969	808	699	1.110	21	193	20
Juni	511	5.343	107	2.103	919	787	1.158	19	228	22
Juli	466	4.825	129	2.009	834	606	969	17	239	22
Augustus ...	423	4.733	119	2.148	614	568	970	49	247	18
September ...	489	5.258	158	2.226	813	627	1.079	41	290	24
October	517	5.890	694	2.267	821	707	1.095	17	267	22
November ...	493	5.558	670	2.302	762	655	876	17	258	18
December ...	488	5.216	254	2.346	725	712	817	21	320	21
1954 Januari	430	4.593	114	2.254	718	616	584	19	271	16
Februari	484	4.853	163	2.354	687	683	589	22	335	20
Maart	468	5.215	151	2.292	763	691	953	26	317	21
April	411	4.582	121	1.923	734	630	943	20	192	19
Mei	422	4.617	119	1.915	745	600	991	17	210	20
Juni	445	4.961	90	2.080	845	672	993	15	247	19
Juli	434	4.590	83	1.893	794	632	905	14	249	20
Augustus ...	455	4.952	82	2.111	883	642	950	29	238	17
September ...	492	5.280	102	2.219	847	709	1.040	93	251	19
October	518	5.811	428	2.431	837	780	1.028	32	253	22
November ...	514	5.832	613	2.524	815	711	901	20	229	19
December ...	562	5.961	263	2.877	863	805	954	19	259	21

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.B. — **Belgisch binnenlands verkeer** ¹70⁴

Tijdvak	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen	II
										Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg. Vervoerde T.-km. (duizend.)
(duizenden tonnen)										
1953 Januari	2.848	42	1.780	149	299	433	2	141	3	1.286
Februari	2.654	39	1.590	132	274	476	2	138	3	1.294
Maart	3.208	39	1.696	171	301	811	2	182	6	1.867
April	3.131	33	1.645	183	300	851	3	111	6	1.784
Mei	2.898	31	1.476	173	275	827	2	109	5	1.605
Juni	3.033	33	1.526	182	289	870	2	126	5	1.805
Juli	2.624	37	1.367	168	196	706	3	141	6	1.476
Augustus ...										1.512
September ...										1.997
October										4.319
November ...										3.769
December ...										1.509
1954 Januari	2.598	32	1.642	141	241	402	2	136	2	970
Februari	2.604	35	1.714	109	236	369	2	137	2	940
Maart	2.991	37	1.623	169	289	691	2	174	5	1.158
April	2.665	31	1.383	178	259	694	1	116	3	1.027
Mei	2.690	29	1.352	185	246	756	2	117	3	1.127
Juni	2.844	32	1.433	197	280	746	2	151	3	1.036
Juli	2.488	36	1.247	169	247	656	1	129	3	975
Augustus ...	2.779	32	1.441	192	266	700	14	132	3	1.063
September ...	2.931	38	1.483	184	290	733	58	141	4	1.173
October	3.299	323	1.646	179	301	705	10	132	3	2.745
November ...	3.345	468	1.694	168	272	609	2	127	3	3.434
December ...	3.182	114	1.896	178	291	567	1	132	3	1.429

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.

III. — HAVENVERKEER
a) Haven van Antwerpen

71¹

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart					
	Aangekomen			Vertrokken			Aangekomen			Vertrokken		
	Aantal schepen	Belgische netto tonne-maat (duisend. register-tonnen)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen		Goederen (duisend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Laad- vermogen (duisend. m ³)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ²	Aantal schepen	Laad- vermogen (duisend. m ³)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ³
geladen				op balast								
1953 Gemiddelde	1.084	2.538	1.201	925	156	1.147	3.678	1.565	713	3.677	1.573	817
1954 Gemiddelde	1.075	2.634	1.276	924	150	1.091	3.563	1.561	679	3.575	1.570	853
1954 Maart	1.151	2.694	1.318	984	148	890	4.017	1.757	741	3.941	1.696	964
April	1.059	2.516	1.218	910	162	1.093	3.695	1.651	752	3.639	1.622	753
Mei	1.100	2.758	1.148	912	162	1.081	3.749	1.618	741	3.569	1.572	775
Juni	1.009	2.433	1.222	891	156	1.093	3.632	1.573	735	3.775	1.612	830
Juli	1.114	2.793	1.334	943	159	1.035	3.834	1.665	764	3.882	1.705	911
Augustus	1.109	2.672	1.286	946	155	1.083	3.667	1.579	666	3.685	1.607	919
September	1.076	2.756	1.498	895	168	1.065	3.616	1.597	699	3.556	1.577	936
October	1.075	2.823	1.545	927	159	1.170	3.799	1.723	778	3.927	1.803	983
November	1.140	2.697	1.212	1.014	130	1.192	3.636	1.646	748	3.694	1.651	916
December	1.103	2.726	1.287	951	116	1.182	3.710	1.663	717	3.713	1.677	965
1955 Januari	1.143	2.837	1.371	986	138	1.381	3.584	1.612	746	3.518	1.585	877
Februari	1.047	2.465		960	119		3.203	1.454	651	3.237	1.476	777
Maart	1.232	2.926		1.081	150		3.953	1.795	794	3.701	1.652	868

¹ Internationaal verkeer. — ² Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71¹

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart			
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen ¹			
	Aantal schepen	Tonnemaat (duisenden registerton.)	Goederen (duisenden metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Tonnemaat (duisenden registerton.)	Goederen (duisenden metrieke tonnen) ¹	Gelost	Geladen		
									(duisenden metrieke tonnen)	
1953 Gemiddelde	156	116	117	156	117	76	118	46		
1954 Gemiddelde	146	119	113	144	115	85	133	62		
1954 Maart	150	113	109	145	116	75	156	52		
April	153	105	106	159	109	110	154	50		
Mei	147	115	108	140	108	53	124	47		
Juni	126	91	94	126	88	79	125	63		
Juli	144	125	126	139	115	51	166	66		
Augustus	165	120	110	159	118	114	138	51		
September	155	134	148	151	123	75	174	90		
October	155	141	137	157	149	119	181	67		
November	156	134	142	153	127	92	127	93		
December	138	123	102	133	116	98	112	94		
1955 Januari	169	158	135	167	157	173	113	94		
Februari	151	149		152	145					
Maart	166	129		165	139					

¹ Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen																	
	Binnen- verkeer		Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer		Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer		Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer
	Aantal	Duisenden metrieke tonnen					Aantal	Duisenden metrieke tonnen					Miljoenen ton-km.					
1953 Gemiddelde	7.177	3.152	2.615	400	13.344	1.778	1.039	877	94	3.788	181,3	71,1	57,4	13,4	323,2			
1954 Gemidd.	6.838	3.672	2.914	580	14.004	1.745	1.317	1.062	134	4.258	169,7	86,2	69,3	17,8	343,0			
1953 December	7.595	3.244	2.656	459	13.954	1.862	1.020	846	100	3.828	182,6	74,5	57,1	13,9	328,1			
1954 Januari	6.568	2.651	2.338	309	11.866	1.579	850	765	69	3.263	152,2	60,8	49,7	9,6	272,3			
Februari	3.446	1.024	1.082	165	5.717	967	355	392	37	1.751	83,5	21,6	21,9	4,5	131,5			
Maart	7.562	4.302	3.189	672	15.725	1.947	1.584	1.146	158	4.836	191,5	96,2	75,9	21,6	385,2			
April	6.948	3.986	2.930	748	14.612	1.784	1.422	1.004	174	4.384	171,3	95,9	67,1	21,4	355,7			
Mei	7.188	4.249	3.223	629	15.289	1.760	1.513	1.101	145	4.520	171,5	102,8	75,5	19,4	369,2			
Juni	7.204	4.010	3.205	680	15.099	1.822	1.449	1.129	152	4.552	177,7	97,0	75,3	20,4	370,4			
Juli	7.146	4.363	3.247	796	15.552	1.859	1.571	1.135	180	4.745	187,7	104,7	77,2	23,2	392,8			
Augustus	7.194	4.240	3.075	706	15.215	1.853	1.491	1.126	163	4.633	183,9	98,1	74,1	21,2	377,3			
Sptember	7.275	4.373	3.111	467	15.226	1.865	1.561	1.175	108	4.709	183,0	95,2	72,8	14,9	365,9			
October	7.396	4.017	3.251	634	15.298	1.899	1.471	1.243	145	4.758	185,4	93,8	78,9	20,4	378,5			
November	7.306	3.652	3.142	543	14.643	1.844	1.314	1.226	130	4.514	171,9	87,0	76,7	17,8	353,4			
December	6.820	3.203	3.180	607	13.810	1.757	1.225	1.307	141	4.430	177,2	81,8	85,9	18,6	363,5			

BUITENLANDSE HANDEL

VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL

75

VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

Tijdvak	(0) Voe- dings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	(3) Mine- rale brand- stoffen, smeer- middel, en der- gelijke prod.	(4) Olfen en vetten van dierlijke of plant- aardige oor- sprong	(5) Schei- kundige produc- ten	(6) Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- materiaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) Niet elders genoem- de goe- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de han- delsbalans (miljoenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pCt
<i>Invoer.</i>														
Waarde (miljoenen franken)														
1954 Maart	2.107	188	2.544	1.123	209	532	2.564	2.053	527	113	11.960	3.119		
April	1.812	168	2.398	1.081	129	517	2.335	1.789	512	87	10.828	2.996		
Mei	1.625	179	2.576	1.020	90	610	2.021	1.948	473	114	10.656	2.922		
Juni	1.554	180	2.147	1.034	113	543	2.528	1.894	442	102	10.537	2.879		
Juli	1.496	160	2.383	1.115	131	569	1.941	1.710	437	90	10.032	2.570		
Augustus	1.495	148	2.426	1.009	138	493	2.461	1.545	447	89	10.251	2.616		
September	1.740	182	2.789	1.238	90	570	2.427	1.575	559	86	11.256	2.706		
October	1.694	192	2.413	1.148	110	566	2.417	1.609	564	110	10.823	2.631		
November	1.669	185	2.616	913	129	590	2.335	1.574	508	83	10.602	2.903		
December	1.790	224	2.557	1.146	117	577	2.493	1.759	488	84	11.235	3.069		
1955 Januari	1.636	154	3.010	1.093	158	550	2.336	1.729	386	79	11.131	3.140		
Februari	1.599	154	2.539	1.041	169	570	2.556	1.735	455	63	10.881	3.184		
Maart											v12.621	v3.288		
<i>Uitvoer.</i>														
1954 Maart	362	16	840	599	73	762	5.342	1.072	363	21	9.450	4.857	-2.510	79,0
April	366	15	801	535	75	829	5.664	1.347	396	16	10.044	4.842	- 784	92,8
Mei	334	12	720	574	54	680	4.658	1.241	342	78	8.693	4.342	-1.963	81,6
Juni	371	16	825	674	60	688	5.708	1.097	356	80	9.875	4.493	- 662	93,7
Juli	356	14	717	552	62	654	5.051	1.296	369	67	9.138	4.571	- 894	91,1
Augustus	291	17	639	603	62	765	4.904	954	425	63	8.723	3.833	-1.528	85,1
September	335	13	688	623	66	726	5.314	833	405	52	9.055	4.273	-2.201	80,4
October	453	13	798	682	74	744	6.271	926	463	65	10.489	4.481	- 334	96,9
November	552	16	971	779	53	740	6.175	1.068	442	85	10.881	4.448	+ 279	102,6
December	457	18	958	832	84	706	6.139	1.004	430	56	10.684	4.364	- 551	95,1
1955 Januari	356	13	850	859	86	792	6.092	1.468	400	93	11.009	4.341	- 122	98,9
Februari	352	20	861	708	101	811	6.295	1.058	391	88	10.685	4.774	- 196	98,2
Maart											v12.121	v4.628	v- 500	v 96,0
<i>Invoer.</i>														
Gewicht (duizenden tonnen)														
1954 Maart	359	10,1	2.038	1.134	17,2	96	133	40,0	4,8	1,9	3.834			
April	264	9,4	1.955	1.112	10,8	104	123	29,1	4,9	2,0	3.614			
Mei	289	9,4	1.993	1.069	7,6	108	117	47,9	4,9	1,4	3.647			
Juni	276	9,9	1.978	1.088	8,7	117	142	33,6	4,8	1,6	3.660			
Juli	277	8,9	2.168	1.166	11,4	109	118	39,2	4,9	1,6	3.904			
Augustus	268	7,7	2.245	1.086	11,5	111	149	33,9	4,6	1,5	3.918			
September	314	9,1	2.264	1.269	7,2	116	141	30,8	5,6	2,0	4.159			
October	342	10,1	2.200	1.218	9,4	141	149	36,6	5,6	1,5	4.113			
November	350	10,0	2.011	969	11,7	120	146	27,9	5,1	1,5	3.652			
December	319	11,2	1.850	1.175	10,0	112	145	33,0	4,9	1,3	3.661			
1955 Januari	246	8,6	1.863	1.135	13,5	117	126	30,2	3,8	1,5	3.545			
Februari	234	8,4	1.828	1.060	13,6	97	137	33,7	4,1	1,4	3.417			
Maart											v3.838			
<i>Uitvoer.</i>														
1954 Maart	51	0,8	296	622	5,5	282	659	25,7	3,9	0,1	1.946			
April	49	0,8	371	565	4,8	333	714	31,6	4,7	0,1	2.074			
Mei	39	0,7	382	610	3,8	274	624	32,3	3,9	32,0	2.002			
Juni	38	1,0	365	742	4,0	243	731	31,3	4,4	38,8	2.198			
Juli	34	0,8	339	603	4,4	254	698	29,5	4,5	31,9	1.999			
Augustus	40	1,3	441	724	4,5	304	691	24,0	4,5	41,9	2.276			
September	49	0,7	361	706	4,8	268	672	17,4	4,6	35,2	2.119			
October	73	0,5	346	801	5,9	282	765	18,2	4,9	44,3	2.341			
November	82	0,9	356	908	4,2	269	742	25,1	4,6	54,3	2.446			
December	76	1,0	310	989	6,8	281	722	21,2	4,6	36,4	2.448			
1955 Januari	51	0,6	270	1.059	6,7	303	754	31,4	4,7	55,7	2.536			
Februari	62	0,7	236	888	7,2	292	684	22,6	4,7	40,6	2.238			
Maart											2.619			

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
(duizenden)						(duizenden)			
1954 Maart	240	146	386	200	50	250	4.789	1.194	5.983
April	211	178	389	182	50	232	4.000	1.104	5.104
Mei	213	203	416	169	50	219	4.894	1.460	6.354
Juni	191	174	365	159	48	207	3.650	1.106	4.756
Juli	185	164	349	154	44	198	3.548	1.010	4.558
Augustus	186	146	332	140	37	177	4.209	1.111	5.320
September	163	185	298	125	37	162	3.004	881	3.885
October	159	157	316	119	38	157	3.465	1.103	4.568
November	167	135	302	134	43	177	3.096	974	4.070
December	186	159	345	155	54	209	3.420	1.180	4.600
1955 Januari	215	280	495	178	118	296	5.345	3.521	8.866
Februari	195	256	451	170	128	298	4.078	3.074	7.152
Maart				156	86	242			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hennegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde der maand

1954 Maart	—	—	24	249,5	57,2	41,0	42,9	54,0	23,2	16,4	8,5	1,8	4,5
April	—	—	22	232,1	52,5	37,3	39,4	51,0	22,4	14,9	10,0	0,9	3,7
Mei	—	—	29	219,1	47,3	34,7	35,8	49,6	22,1	14,6	10,9	0,7	3,4
Juni	—	—	23	206,8	45,0	33,6	33,9	47,6	21,1	13,3	8,5	0,7	3,1
Juli	—	—	23	198,2	43,6	31,9	31,9	45,9	19,7	13,0	8,6	0,8	2,8
Augustus	—	—	30	177,3	39,6	29,6	27,2	41,5	17,4	12,4	6,2	0,7	2,7
September	—	—	24	162,0	38,2	25,5	25,5	37,4	15,2	11,7	5,6	0,6	2,3
October	—	—	29	157,4	37,6	23,5	26,4	36,0	14,6	11,6	4,9	0,6	2,2
November	—	—	23	176,8	42,8	26,1	32,5	39,5	15,6	11,9	5,0	0,9	2,5
December	—	—	22	208,7	46,7	30,4	39,4	48,6	18,6	13,7	6,2	2,0	3,1
1955 Januari	—	—	30	295,8	62,8	44,6	54,3	65,7	26,1	19,2	12,5	4,6	6,0
Februari	—	—	24	297,5	60,6	45,6	53,4	64,2	28,4	20,2	12,9	5,3	6,9
Maart	—	—	24	242,4	50,5	37,9	43,9	54,0	20,8	16,4	10,2	3,8	4,9

Daggemiddelde der week

1955 Maart	6	12	6	311,9	63,8	48,7	56,9	67,6	27,5	20,8	14,0	5,6	0,7
	13	19	6	260,6	53,4	42,0	45,9	56,4	22,7	18,1	11,9	4,5	5,7
	20	26	6	208,1	43,7	32,0	37,3	46,9	17,4	15,0	8,4	3,6	3,8
	27	2	6	189,0	41,3	28,8	35,5	45,0	15,8	11,7	6,5	1,5	2,9
April	3	9	6	179,4	39,8	27,8	33,0	43,8	15,3	10,9	5,6	0,8	2,4
	10	16	5	174,7	38,7	26,5	33,8	42,9	15,1	10,0	4,9	0,5	2,3
	17	23	6	167,3	36,0	25,9	32,4	41,8	14,6	9,5	4,5	0,4	2,2

III. — DAGGEMIDDELDE DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN

81³

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	(duizenden)								
1953 Gemiddelde	158,0	87,8	245,8	116,6	67,0	183,6	41,4	20,8	62,2
1954 Gemiddelde	147,7	77,1	224,8	107,4	59,5	166,9	40,3	17,6	57,9
1954 Maart	165,4	84,1	249,5	132,9	67,0	199,9	32,5	17,1	49,6
April	149,6	82,5	232,1	117,9	64,0	181,9	31,7	18,5	50,2
Mei	138,6	80,5	219,1	106,3	62,4	168,7	32,3	18,1	50,4
Juni	129,2	77,6	206,8	99,6	59,0	158,6	29,6	18,6	48,2
Juli	125,4	72,8	198,2	98,4	55,9	154,3	27,0	16,9	43,9
Augustus	110,3	67,0	177,3	87,2	53,1	140,3	23,1	13,9	37,0
September	98,4	63,6	162,0	74,7	50,5	125,2	23,7	13,1	36,8
October	93,9	63,5	157,4	69,5	49,8	119,3	24,4	13,7	38,1
November	109,2	67,6	176,8	82,5	51,9	134,4	26,8	15,6	42,4
December	134,5	74,2	208,7	102,1	53,1	155,2	32,5	21,0	53,5
1955 Januari	217,9	77,9	295,8	123,1	55,3	178,4	34,8	22,6	57,4
Februari	228,2	69,3	297,5	118,3	51,6	169,9	34,8	17,8	52,6
Maart	177,9	64,5	242,4	108,7	47,7	156,4	29,2	16,8	46,0

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP
(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

81⁴

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Boebouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw-nijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Tortiel	Kleding	Leider, hui-den, schoen-nijverheid	Voeding tabak	Verkeer	Haven-arbeiders	Scheep-herstellers	Hotels-epijhuizen	Huis-personeel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1954 Januari	17,5	1,3	1,6	2,3	8,2	3,1	45,0	11,1	29,0	2,7	1,8	1,4	28,7	18,7	6,0	12,5	18,0	—	—	6,4	5,4	0,5	13,4	0,9	235,5
Februari	17,2	1,3	1,6	2,2	7,8	3,0	43,8	10,7	28,1	2,7	1,6	1,4	27,6	16,6	5,0	12,5	17,6	—	—	6,3	5,4	0,5	13,1	1,0	227,1
Maart	14,8	1,0	1,5	1,8	5,5	3,2	32,6	9,1	26,1	2,6	1,7	1,3	26,1	13,9	4,5	12,2	16,4	—	—	6,2	5,3	0,5	12,8	0,9	199,9
April	13,8	1,0	1,5	1,5	3,8	3,6	26,5	7,8	23,7	2,6	1,5	1,2	25,4	12,1	4,3	12,0	15,5	—	—	5,3	5,2	0,4	12,2	1,0	181,9
Mei	10,1	1,0	1,5	1,4	3,3	3,3	22,8	7,1	22,6	2,5	1,5	1,2	25,1	11,7	4,2	10,8	14,8	—	—	5,1	5,0	0,4	12,1	1,2	168,7
Juni	10,0	1,1	1,5	1,3	3,1	3,0	20,5	6,4	20,7	2,4	1,4	1,1	24,5	11,5	4,2	9,6	14,0	—	—	4,4	4,9	0,3	11,6	1,1	158,6
Juli	12,3	1,1	1,5	1,3	3,0	3,0	18,7	6,2	19,7	2,3	1,4	1,1	23,1	12,0	4,1	8,9	13,5	—	—	3,8	4,6	0,3	11,3	1,1	154,3
Augustus ...	9,6	1,0	1,3	1,2	2,9	2,9	15,1	5,8	18,4	2,2	1,3	1,1	20,5	10,9	3,7	8,5	12,9	—	—	3,9	4,7	0,3	11,1	1,0	140,3
September ...	6,1	0,7	1,1	0,9	2,9	2,1	14,3	5,1	16,6	1,8	1,2	1,0	18,9	9,5	3,0	7,4	11,5	—	—	4,5	4,5	0,3	10,9	0,9	125,2
October	3,9	0,6	1,1	0,9	4,0	1,9	13,5	4,9	15,1	1,7	1,1	1,0	18,4	8,6	3,0	7,0	11,0	—	—	5,3	4,5	0,3	10,8	0,7	119,3
November ...	9,1	0,6	1,1	1,0	4,9	1,9	17,2	5,6	15,8	2,0	1,1	1,0	19,1	9,7	3,4	7,4	11,5	—	—	5,6	4,5	0,4	10,7	0,8	134,4
December ...	12,9	0,6	1,3	1,3	5,8	1,9	24,8	7,0	17,4	1,9	1,2	1,0	20,9	11,4	4,0	8,1	12,1	—	—	5,4	4,4	0,3	10,7	0,8	155,2
1955 Januari	14,7	0,7	1,4	1,6	6,9	2,1	34,4	8,4	19,2	2,0	1,3	1,1	23,0	13,0	4,1	9,3	13,3	—	—	5,4	4,4	0,4	10,9	0,8	178,4
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1954 Januari	2,4	2,5	0,9	4,6	1,7	0,3	52,3	6,7	12,3	0,8	0,5	0,3	16,9	9,7	3,3	3,0	4,8	6,4	1,7	0,4	0,4	0,1	0,5	0,0	132,5
Februari	2,0	1,9	3,1	3,2	1,4	0,4	34,2	5,0	8,8	0,6	0,4	0,3	14,2	7,0	2,4	2,7	4,1	6,5	1,3	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	100,7
Maart	0,6	0,5	0,2	0,5	0,7	0,5	4,3	1,5	6,1	0,5	0,3	0,2	13,1	4,9	2,2	2,6	2,5	6,2	1,0	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	49,6
April	0,5	0,3	3,7	0,3	0,5	0,6	2,3	1,3	5,3	0,6	0,3	0,2	14,3	4,6	2,5	2,3	2,5	6,3	0,5	0,3	0,3	0,1	0,5	0,1	50,2
Mei	0,7	0,4	6,2	0,2	0,4	0,4	2,1	1,1	4,7	0,6	0,3	0,2	15,3	4,4	2,5	2,0	2,2	5,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	50,4
Juni	1,2	0,3	4,0	0,2	0,5	0,3	1,8	1,1	3,8	0,4	0,3	0,2	13,5	5,4	4,4	1,6	2,0	5,5	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	48,2
Juli	1,0	0,3	3,9	0,2	0,4	0,3	1,7	1,0	3,3	0,3	0,3	0,2	12,9	5,4	3,1	1,4	2,0	4,4	0,8	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	43,9
Augustus ...	0,8	0,3	2,0	0,2	0,4	0,3	1,9	0,9	3,2	0,3	0,3	0,2	10,2	4,3	2,7	1,3	1,8	3,9	1,0	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	37,0
September ...	0,7	0,4	2,4	0,3	0,6	0,2	2,1	0,9	2,8	0,4	0,3	0,1	9,5	4,1	1,8	1,4	1,7	4,8	1,3	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	36,8
October	0,8	0,4	2,0	0,3	0,5	0,2	2,9	1,1	3,1	0,5	0,3	0,2	8,9	4,7	2,6	1,8	1,8	4,3	0,7	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	38,1
November ...	0,9	0,4	0,2	0,4	0,4	0,3	3,9	1,5	3,3	0,5	0,3	0,2	9,1	6,4	3,3	1,8	1,9	4,7	1,8	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	42,4
December ...	1,0	0,7	0,4	0,7	0,5	0,3	6,4	2,3	4,1	0,7	0,3	0,1	11,3	9,4	4,3	2,3	2,3	4,1	1,0	0,4	0,4	0,1	0,4	0,0	53,5
1955 Januari	2,5	1,8	0,3	2,5	1,3	0,4	54,3	6,0	6,6	0,7	0,5	0,2	14,1	9,7	2,6	3,1	4,8	3,4	1,1	0,4	0,4	0,1	0,6	0,0	117,4
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1954 Januari	19,9	3,8	2,5	6,9	9,9	3,4	97,3	17,8	41,2	3,6	2,3	1,7	45,6	28,4	9,2	15,5	22,9	6,4	1,7	6,7	5,8	0,6	13,9	1,0	368,0
Februari	19,1	3,2	4,7	5,4	9,2	3,4	78,0	15,7	36,9	3,3	2,1	1,6	41,8	23,6	7,4	15,2	21,7	6,5	1,3	6,7	5,8	0,6	13,6	1,0	327,8
Maart	15,4	1,6	1,7	2,3	6,2	3,7	37,0	10,7	32,2	3,1	1,9	1,5	39,2	18,8	6,7	14,7	18,8	6,2	1,0	6,5	5,6	0,5	13,3	0,9	249,5
April	14,3	1,3	5,2	1,8	4,3	4,2	28,9	9,1	29,0	3,2	1,8	1,4	39,7	16,7	6,8	14,3	17,9	6,3	0,5	5,6	5,5	0,5	12,7	1,1	232,1
Mei	10,8	1,3	7,7	1,7	3,7	3,7	24,8	8,3	27,2	3,1	1,9	1,4	40,4	16,1	6,7	12,7	17,0	5,3	0,4	5,4	5,3	0,4	12,6	1,2	219,1
Juni	11,2	1,4	5,5	1,5	3,5	3,3	22,3	7,4	24,4	2,8	1,8	1,3	38,0	17,0	8,6	11,3	16,0	5,5	0,6	4,7	5,2	0,4	12,0	1,1	206,8
Juli	13,3	1,4	5,4	1,5	3,4	3,3	20,4	7,2	23,0	2,6	1,7	1,3	36,0	17,4	7,2	10,3	15,5	4,4	0,8	4,1	4,9	0,3	11,7	1,1	198,2
Augustus ...	10,4	1,3	3,3	1,4	3,3	3,2	17,0	6,7	21,6	2,5	1,6	1,3	30,7	15,2	6,4	9,8	14,7	3,9	1,0	4,2	5,0	0,3	11,5	1,0	177,3
September ...	6,8	1,1	3,5	1,2	3,5	2,3	16,4	6,0	19,4	2,2	1,5	1,1	28,4	13,6	4,8	8,8	13,2	4,8	1,3	4,8	4,8	0,3	11,3	0,9	162,0
October	4,7	1,0	3,1	1,2	4,5	2,1	16,4	6,0	18,2	2,2	1,3	1,1	27,3	13,3	5,6	8,8	12,8	4,3	0,7	5,6	4,8	0,4	11,3	0,7	157,4
November ...	10,0	1,0	1,3	1,4	5,3	2,2	21,1	7,1	19,1	2,5	1,4	1,2	28,2	16,1	6,7	9,2	13,4	4,7	1,8	5,9	4,8	0,5	11,1	0,8	176,8
December ...	13,9	1,3	1,7	2,0	6,3	2,2	31,2	9,3	21,5	2,6	1,5	1,1	32,2	20,8	8,3	10,4	14,4	4,1	1,0	5,8	4,8	0,4	11,1	0,8	208,7
1955 Januari	17,2	2,5	1,6	4,2	8,2	2,4	88,7	14,5	25,8	2,7	1,7	1,3	37,1	22,7	6,7	12,4	18,1	3,4	1,1	5,8	4,8	0,5	11,5	0,9	295,8

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-CONGO ALGEMENE STATEN DER BANKEN ¹ (millioenen franken)

85¹

Posten	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Septemb.	1954 30 October	1954 30 novembre	1954 31 December	1955 31 Januari
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	2.501	2.450	2.388	2.560	2.470	2.583	4.961	2.462
Daggeld	2.382	2.161	1.757	2.053	2.948	2.427	1.507	2.013
Bankiers	3.514	3.329	3.318	3.308	3.602	4.117	3.887	3.928
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	465	394	333	427	513	687	724	810
Andere te innen waard. op korte term.	3.194	3.311	2.814	3.070	3.456	3.271	3.286	2.961
Wissels	43.596	40.592	42.235	42.475	44.002	40.331	39.002	40.927
a) Handelswissels ²	11.886	9.831	10.761	11.739	13.120	12.204	11.742	12.343
b) Overheidsf. herdiscont. bij N.B.B.	8.941	9.238	11.322	12.842	12.093	11.288	9.102	9.053
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot beloop van 95 pCt	22.769	21.523	20.152	17.894	18.789	16.839	18.158	19.531
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.125	1.303	1.236	1.168	985	1.465	1.447	1.515
Debiteuren wegens verstrekte accept.	8.425	8.428	8.417	8.423	8.508	8.456	8.913	8.946
Diverse debiteuren	16.673	17.108	16.864	16.831	16.753	16.968	17.108	17.242
Effecten	18.317	18.223	18.829	19.931	20.339	21.403	22.027	21.982
a) Belegde wettelijke reserve	251	250	250	250	250	250	247	247
b) Belgische overheidsfondsen	15.732	15.797	16.315	17.195	17.543	18.710	18.932	18.948
c) Buitenlandse overheidsfondsen ..	73	161	242	346	396	283	131	221
d) Bankaandelen	1.013	1.013	1.014	1.073	1.073	1.073	1.083	1.062
e) Andere fondsen	1.248	1.002	1.008	1.067	1.077	1.087	1.584	1.504
Diversen	1.574	1.154	886	661	786	704	717	843
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4	4	4	4	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen	101.770	98.457	99.081	100.911	104.366	102.416	103.583	103.633
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	3	5	6	7	6	6	7	7
Gebouwen	857	864	866	866	874	884	885	906
Part. in dochtermaatsch. voor immobil.	257	257	257	257	257	257	257	257
Vord. op dochtermaatsch. voor immob.	277	279	272	275	276	279	279	278
Materieel en meubilair	116	114	118	117	119	123	119	120
Totale vastgelegde middelen...	1.510	1.520	1.519	1.522	1.532	1.549	1.547	1.568
Totaal der activa...	103.280	99.977	100.600	102.433	105.898	103.965	105.130	105.201
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Oproraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	1.424	963	608	1.515	2.063	446	368	595
Daggeld	2	8	1	21	3	17	2	15
Bankiers	7.125	6.619	6.452	6.707	6.738	7.177	6.728	6.933
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.351	1.258	1.243	1.210	1.454	1.360	1.495	1.355
Geaccepteerde wissels	8.425	8.428	8.418	8.423	8.508	8.456	8.913	8.946
Andere te bet. waarden op korte term.	1.532	1.561	1.347	1.642	2.150	1.768	1.655	1.714
Crediteuren wegens wissels ter incasso	601	654	671	679	615	607	560	539
Deposito's en crediteuren	69.964	67.674	69.050	69.771	71.605	71.221	72.339	71.621
a) Dad. opr. en op ten h. 30 d. ³	61.677	59.345	59.814	60.116	61.572	60.600	61.870	61.963
b) Op meer dan 30 dagen	8.287	8.329	9.236	9.655	10.053	10.621	10.469	9.658
Obligaties en kasbons	2.439	2.594	2.668	2.732	2.770	2.798	2.894	2.970
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	635	634	637	641	642	641	989	989
Diversen	3.202	3.019	2.933	2.454	2.718	2.835	2.482	2.849
Totaal oproraagbaar...	96.750	93.412	94.028	95.795	99.266	97.326	98.425	98.526
C. Niet oproraagbaar :								
Kapitaal	3.890	3.924	3.929	3.995	3.989	3.996	3.979	3.958
Niet beschikb. res. wegens uitgiftepr.	110	110	110	110	110	109	157	157
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	254	253	254	254	253	253	251	251
Beschikbare reserve	2.197	2.198	2.197	2.198	2.202	2.202	2.224	2.236
Reservefonds	79	80	82	81	78	79	94	73
Totaal niet oproraagbaar...	6.530	6.565	6.572	6.638	6.632	6.639	6.705	6.675
Totaal der passiva...	103.280	99.977	100.600	102.433	105.898	103.965	105.130	105.201

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermatenschappen ».

² De portefeuille van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd, beliep op 30 Juni, 31 Juli, 31 Augustus, 30 September, 30 October, 30 November, 31 December 1954 en op 31 Januari 1955 respectievelijk 7.699, 9.163, 8.436, 7.758, 7.035, 7.693, 9.126 en 7.439 miljoen franken, die niet bevat zijn in de handelswissels.

³ Incl. de deposito's ingeschreven in boekjes waarover slechts kan beschikt worden ten belope van 5.000 frank per periode van veertien dagen en ten belope van ten hoogste 50.000 frank per periode van veertien dagen, mits een vooropzet van ten minste veertien dagen. Voor de maanden December 1954 en Januari 1955, beliepen deze deposito's respectievelijk 9.558 en 9.859 miljoen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85²

(millioenen franken)

Posten	1955 24 Februari	1955 8 Maart	1955 10 Maart	1955 17 Maart	1955 24 Maart	1955 31 Maart	1955 7 April	1955 14 April
ACTIVA								
Goudvoorraad	39.834	40.251	41.118	41.204	41.203	41.203	41.488	41.741
Tegoed op het buitenland	4.034	3.505	2.498	2.751	2.756	2.753	2.464	2.199
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
a) E.B.U.	8.531	8.492	8.492	8.903	8.903	8.814	8.814	8.814
b) landen, leden van de E.B.U.	798	1.293	1.405	621	698	1.396	1.303	1.236
c) andere landen	504	490	499	481	521	570	601	592
Deb. weg. termijnverk. v. dev. en goud	1.618	1.133	395	395	395	395	395	375
Handelspapier op België	5.575	5.894	5.559	4.403	3.993	7.136	6.485	5.535
Voorschotten op overheidfondsen	240	475	257	202	202	785	245	224
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 September 1948 en 15 April 1952) :								
a) schatkistcertificaten	8.545	9.060	9.185	9.100	9.735	7.765	8.800	8.750
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	20	20	20	20	21	111	153	615
c) andere Belgische overheidseffecten .	157	150	126	114	114	118	117	100
Deel- en pasmunt	696	683	713	747	765	780	773	803
Tegoed bij de Dienst der Postchcks	2	2	1	2	2	2	1	2
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 Juli 1948)	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660
Overheidfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.794	1.807	1.835	1.860	1.886	1.902	1.902	1.902
Gebouwen, materieel en meubelen	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	776	775	775	775	775	775	775	775
Diversen	338	428	430	544	388	415	605	559
	109.182	110.178	109.028	107.842	108.077	110.640	110.641	109.942

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	101.265	103.385	102.795	101.981	101.893	104.039	104.793	103.753
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	3	5	5	3	2	6	4	2
rekeningen Accoord voor Econ. Samenwerking .	96	96	96	96	96	96	96	96
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	899	165	168	173	184	177	175	184
Diverse rekeningen-courant	1.742	1.189	1.445	1.279	1.723	2.170	1.266	1.534
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
Landen, leden van de E.B.U.	85	79	70	76	79	104	267	347
Andere landen	465	1.223	1.162	944	737	716	715	723
Totaal der verbintenissen op zicht	104.555	106.142	105.741	104.552	104.714	107.308	107.316	106.639
Te leveren deviezen en goud	1.727	1.168	415	414	476	437	424	393
Pensioenkas van het Personeel	776	775	775	775	775	775	775	775
Diversen	206	175	179	183	194	202	208	217
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	1.518	1.518	1.518	1.518	1.518	1.518	1.518	1.518
	109.182	110.178	109.028	107.842	108.077	110.640	110.641	109.942

VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-CONGO EN RUANDA-URUNDI

(millioenen franken)

Posten	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Septemb.	1954 31 October	1954 30 November	1954 31 December	1955 31 Januari	1955 28 Februari
ACTIVA								
Goudvoorraad	5.873	5.880	5.889	5.779	5.742	5.735	5.739	5.744
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	4.371	4.065	3.779	3.876	3.951	3.942	3.982	3.922
Tegoed in Belgische franken :								
Banken en diverse organismen	2	1	2	1	1	105	112	16
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.791	1.803	1.821	1.732	1.667	1.566	1.404	1.306
Andere tegoeden	1.505	1.561	1.406	1.414	1.247	1.632	1.599	1.563
Tegoed in andere deviezen	54	43	59	46	57	34	45	32
Deb. wegens termijnverk. v. dev. en goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	37	23	19	38	59	70	62	44
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen	41	6	12	7	23	24	45	—
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	24	16	5	11	13	12	6	31
Overheidseffecten (art. 6, § 1, litt. 3a der statuten) uitgegeven door Belg. Congo	50	50	50	—	—	—	100	100
Belgische overheidseff. uitgag. in Cong. fr.	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der Statuten)	392	420	471	535	554	542	513	526
Gebouwen, materieel, meubelen	101	108	116	120	124	137	138	140
Diversen	62	71	74	77	95	47	40	51
	18.739	18.483	18.139	18.072	17.969	18.282	18.221	17.911

PASSIVA								
Biljetten en metalen in omloop	4.800	4.721	4.625	4.556	4.512	4.785	4.724	4.687
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Congo	5.207	4.964	4.827	4.842	5.316	4.884	4.889	5.581
Ruanda-Urundi	726	689	631	620	551	541	522	406
Diverse rekeningen-courant	2.566	2.730	2.888	2.976	3.397	3.732	4.181	3.605
Te betalen waarden	133	162	200	289	204	399	194	216
Totaal der verbintenissen op zicht	13.432	13.266	13.166	13.283	13.980	14.341	14.510	14.495
Verbindenissen in Belgische franken :								
Op zicht	401	624	781	649	683	847	836	731
Op termijn	2.960	2.840	2.665	2.705	1.990	1.970	1.847	1.677
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	1.250	1.159	1.009	899	762	649	533	413
In andere deviezen	15	16	11	7	8	13	6	6
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	162	124	51	53	56	44	39	125
Diversen	329	264	266	286	300	228	260	274
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	40	40	40	40	40	40	40	40
	18.739	18.483	18.139	18.072	17.969	18.282	18.221	17.911

(millioenen franken)

Einde maand	Ter beschikking van de Belgische economie								Dadelijk opeisbare rekening-tegoeden in Belgische franken van het buitenland	
	Chartaalgeld			Giraalgeld				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie		pCt van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld *	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België *	Tegoed op Post-rekening *	Dadelijk en op ten hoogste één maand opeisbare deposito's bij de banken en parastatale instell. *	Voorraad giraalgeld			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = $\frac{(3)}{(8)}$	(10)	
1953 Februari ...	5.504	97.939	102.095	691	20.351	48.835	69.877	171.972	59,4	7.456
1954 Januari	5.617	100.330	104.604	594	20.724	50.920	72.238	176.842	59,2	7.867
Februari	5.621	99.346	103.600	881	20.142	50.717	71.740	175.340	59,1	8.032
Maart	5.575	98.813	102.941	489	21.229	50.528	72.246	175.187	58,8	8.429
April	5.600	99.862	104.087	473	20.972	51.785	73.230	177.317	58,7	9.007
Mei	5.583	99.645	103.831	482	20.480	52.599	73.561	177.392	58,5	9.394
Juni	5.588	100.190	104.315	688	22.120	53.379	76.187	180.502	57,8	8.673
Juli	5.640	102.295	106.411	667	21.417	51.275	73.359	179.770	59,2	8.380
Augustus ...	5.574	101.489	105.641	629	20.969	51.934	73.532	179.173	59,0	7.639
September ...	5.535	101.162	105.198	516	20.666	52.415	73.597	178.795	58,8	7.855
October	5.501	101.617	105.684	496	20.853	53.966	75.315	180.999	58,4	7.778
November ...	5.429	100.476	104.369	495	21.686	52.001	74.182	178.551	58,4	7.941
December ...	5.387	102.679	106.661	567	22.280	52.732	75.579	182.240	58,5	7.783
1955 Januari	5.331	102.013	105.841	525	21.696	52.737	74.958	180.799	58,5	7.624
Februari ...	5.248	102.976	106.803	531	21.781	52.643	74.955	181.758	58,8	7.628
Maart	5.160	104.039								

* Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

¹ Cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decemernummer 1949, vol. II nr 6 : « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.

SNELHEID VAN DE GIRALE GELDOMLOOP IN BELGIE

Maand	Postrekeningen ¹	Maand	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken ²
1954 Januari	4,07	1953 December	1,86
Februari	3,75	1954 Januari	1,66
Maart	3,65	Februari	1,78
April	4,04	Maart	1,86
Mei	3,92	April	1,78
Juni	3,61	Mei	1,71
Juli	3,97	Juni	1,84
Augustus	3,65	Juli	1,95
September	3,67	Augustus	1,70
October	4,06	September	1,78
November	3,93	October	1,81
December	3,94	November	1,89
1955 Januari	4,13	December	2,15
Februari	3,67	1955 Januari	1,90
Maart	3,66	Februari	1,75

¹ Zie tabel nr 36.

² Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting Octobernummer 1950, op blz. 222.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(milliarden franse frank)

86¹

Posten	1954 9 September	1954 7 October	1954 4 November	1954 9 December	1955 6 Januari	1955 10 Februari	1955 10 Maart	1955 7 April
ACTIVA								
Goudvoorraad	201	201	201	201	201	201	201	201
Dad. opeisbare tegoeden in het buitenl. en tegoeden bij de Europese Betalingsunie	42	46	49	53	58	64	72	100
Deelmunten	8	8	8	16	13	12	11	11
Postrekeningen	29	31	33	31	35	27	32	25
Voorsch. a/h Fonds v. stab. der Wisselk. ¹	56	71	76	101	140	176	212	197
Verhandelbare Schatkistbon : Verplichting v.d. Staat betreffende het gouddeposito van de Nationale Bank van België ...	4	4	4	4	4	4	4	4
Renteloze leningen aan de Staat ²	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ³ ...	426	426	426	426	426	426	426	426
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁴ ...	195	195	195	195	190	190	190	190
Bijzondere voorschotten aan de Staat ⁵	177	158	159	158	124	138	139	118
Discontoportefeuille	1.051	1.087	1.077	1.113	1.169	1.105	1.129	1.221
Gedisconteerde binnenlandse wissels ...	591	594	547	583	614	579	607	645
Gedisconteerde buitenlandse wissels ...	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Wissels door het « Office des Céréales » gewaarborgd ⁶	5	20	39	52	49	45	37	33
Wissels ter mobilis. van halflange kred.	455	473	491	478	506	481	485	543
In het binnenl. aangek. verhandelb. pap. ⁷	258	257	242	205	223	196	155	152
Voorsch. met 90 d. loopt. op overheidsaf ⁸ en	18	21	18	12	16	16	12	16
Voorschotten op effecten	8	9	10	8	9	9	9	9
Voorschotten op goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankgebouwen en -meubelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renten met bijzondere bestemming ⁹ ...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wissels welke worden geïncasseerd	16	21	46	13	20	19	17	13
Diversen	48	48	51	49	48	48	48	48
Totaal	2.587	2.633	2.645	2.635	2.726	2.681	2.707	2.781

PASSIVA

Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	2.397	2.455	2.447	2.452	2.541	2.502	2.534	2.601
Rekeningen-courant	126	111	111	114	117	113	110	120
Rekening-courant van de Schatkist	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Rekeningen-courant akkoorden voor economische samenwerking	2	2	0,1	3	4	0,1	4	7
Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen	64	49	52	49	50	49	48	49
Andere rekeningen-courant en gelddeposito's; andere dadelijk opeisbare verplichtingen	60	60	59	62	63	64	58	64
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Bij het kapitaal gevoegde winsten ¹⁰	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Wettelijke reserves van roerende goederen ¹¹	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserve van onroerende goederen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diversen	64	67	87	69	68	66	63	60
Totaal	2.587	2.633	2.645	2.635	2.726	2.681	2.707	2.781

¹ Overeenkomst van 27 Juni 1949.

² Wet van 9 Juni 1857, overeenkomst van 29 Maart 1878, wet van 18 Juni 1878, verlengd, wetten van 17 November 1897, 29 December 1911, 20 December 1918 en 25 Juni 1928, overeenkomst van 12 November 1938, decreet van 12 November 1938, overeenkomst van 27 Maart 1947, wet van 29 Maart 1947.

³ Overeenkomsten van 25 Augustus, 29 October, 12 December, 30 December 1940, 20 Februari, 30 April, 10 Mei, 11 Juni, 11 September, 27 November, 26 December 1941, 5 Maart, 30 April, 11 Juni, 17 September, 19 November 1942, 21 Januari, 31 Maart, 8 Juli, 30 September, 16 December 1948, 23 Maart, 17 Mei en 20 Juli 1944.

⁴ Overeenkomst van 29 September 1938, goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939, overeenkomst van 29 Februari 1940, goedgekeurd bij decreet van 29 Februari 1940, overeenkomst van 9 Juni 1940, goedgekeurd bij decreet van 9 Juni 1940, overeenkomst van 8 Juni 1944, goedgekeurd bij de wet van 15 Juli 1944, overeenkomst van 24 Juni 1947, goedgekeurd bij de wet van 26 Juni 1947, overeenkomst van 25 September 1947, goedgekeurd bij decreet van 1 October 1947, overeenkomst van 22 Januari 1953, goedgekeurd bij de wet van 23 Januari 1953.

⁵ Overeenkomst van 11 Juli 1953, goedgekeurd bij de wet van dezelfde dag.

⁶ Wet van 15 Augustus 1936, decreet van 29 Juli 1939, wet van 19 Mei 1941.

⁷ Decreet van 17 Juni 1938.

⁸ Wet van 17 Mei 1834, decreten van 27 April en 2 Mei 1848, wet van 9 Juni 1857.

⁹ Wetten van 9 Juni 1857 en 17 November 1897.

BANK OF ENGLAND

(millioenen £)

86²

Posten	1954 8 September	1954 6 October	1954 10 November	1954 8 December	1955 5 Januari	1955 9 Februari	1955 9 Maart	1955 6 April
--------	---------------------	-------------------	---------------------	--------------------	-------------------	--------------------	-----------------	-----------------

Issue department

ACTIVA

Rijkschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	1.660	1.660	1.660	1.710	1.760	1.710	1.710	1.795
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	3	3	3	3	3	3	3	3
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	1.675	1.675	1.675	1.725	1.775	1.725	1.725	1.750
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	1.675	1.675	1.675	1.725	1.775	1.725	1.725	1.750

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
In omloop	1.648	1.639	1.647	1.703	1.731	1.659	1.678	1.724
Bij het banking department	27	36	28	22	44	66	47	26
	1.675	1.675	1.675	1.725	1.775	1.725	1.725	1.750

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	318	326	347	348	273	273	289	309
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	7	9	7	6	66	16	27	20
Effecten	15	14	15	15	15	15	16	14
Bankbiljetten	28	36	28	22	44	66	47	27
Munten	2	2	2	2	2	2	2	2
	370	387	399	393	400	372	381	372

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	3	3	3	3	3	4	4	3
Overheidsdeposito's :								
Overheidsrekeningen (incl. Schatkist, Spaarbanken, Commissarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen)	16	21	14	12	19	15	15	12
Bijzondere rekening van de Schatkist ...	4	6	7	10	11	5	7	4
Andere deposito's :								
Banken	266	276	296	289	281	267	277	272
Andere rekeningen	66	66	64	64	71	66	63	66
	370	387	399	393	400	372	381	372

FEDERAL RESERVE BANKS ¹

86³

(millioenen \$)

Posten	1954 8 September	1954 6 October	1954 10 November	1954 8 December	1955 5 Januari	1955 9 Februari	1955 9 Maart	1955 6 April
ACTIVA								
Goudcertificaten	20.287	20.287	20.185	20.164	20.165	20.174	20.178	20.183
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	837	839	842	865	867	861	853	851
Totaal reserves goudcertificaten	21.124	21.126	21.027	21.029	21.032	21.035	21.031	21.034
F.R.-biljetten van andere banken	109	123	139	143	215	213	206	178
Andere kasmiddelen	328	330	315	302	382	460	420	377
Disconto en voorschotten	154	255	293	345	358	335	488	707
Leningen aan het bedrijfsleven	1	1	1	1	1	1	1	1
	—	—	—	—	—	—	—	11
	—	—	—	—	—	—	—	2
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	1.323	1.859	2.024	2.167	2.117	1.181	883	883
Certificaten	6.600	6.600	6.600	6.600	13.882	13.882	9.960	9.960
Biljetten	13.029	13.029	13.029	13.029	6.037	6.037	9.959	9.960
Obligaties	3.092	3.093	3.092	3.092	2.802	2.802	2.802	2.802
Totaal rechtstreeks aangekocht ...	24.044	24.581	24.745	24.888	24.838	23.902	23.604	23.605
Aangehouden krachtens een inkoopover-								
enkomst	—	—	—	—	—	114	—	40
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	24.044	24.581	24.745	24.888	24.838	24.016	23.604	23.645
Totaal der leningen en overheidsfondsen	24.199	24.837	25.039	25.234	25.197	24.352	24.093	24.366
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
Niet-geïnde kasmiddelen	3.238	3.627	3.679	3.568	4.149	3.635	3.715	3.686
Onroerende goederen	54	54	54	55	55	55	56	56
Andere tegoeden	149	145	180	214	142	177	140	131
Totaal activa.....	49.201	50.242	50.434	50.545	51.172	49.927	49.661	49.828

OPEISBAAR

F.R.-bankbiljetten in omloop	25.709	25.647	25.873	26.297	26.179	25.613	25.588	25.591
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservereken. ...	18.274	18.875	19.410	19.072	19.566	18.838	18.521	18.791
U.S. Schatkist — algemene rekening ...	446	625	214	350	222	307	500	443
Buitenlandse	524	556	432	358	563	471	392	351
Andere	391	427	249	380	401	457	417	445
Totaal deposito's	19.635	20.483	20.305	20.160	20.752	20.073	19.830	20.030
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	2.732	2.963	3.137	2.943	3.139	3.113	3.094	3.041
Andere verplichtingen en dividenden	16	17	19	22	14	14	14	16
Totaal opeisbaar ...	48.092	49.110	49.334	49.422	50.084	48.813	48.526	48.678

KAPITAALREKENINGEN

Volstort kapitaal	275	276	283	284	288	291	294	291
Overschot (sectie 7)	625	625	625	625	661	661	661	661
Overschot (sectie 13b)	27	28	28	27	28	28	28	28
Andere kapitaalrekeningen	182	203	164	187	111	134	152	170
Totaal passiva.....	49.201	50.242	50.434	50.545	51.172	49.927	49.661	49.828
Eventuele verplichtingen wegens accepten								
voor buitenl. correspondent. aangekocht	5	8	15	20	19	24	29	29
Verpl. wegens len. a/h part. bedrijfsleven	2	2	2	2	1	3	3	4
Verhouding der reserves goudcertificaten								
tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	46,6 %	45,8 %	45,5 %	45,3 %	44,8 %	46,0 %	46,3 %	46,1 %

¹ Algemene staat van de twaalf federal reserve banken.

(millioenen gulden)

Posten	1954 6 September	1954 4 October	1954 8 November	1954 6 December	1955 10 Januari	1955 7 Februari	1955 7 Maart	1955 4 April
ACTIVA								
Wissels, promessen en schuldb. in disc. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven, door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o , van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Schatkistpapier, door de Bank overgen. v. de Staat ingev. overeenk. v. 26-2-1947	300	303	335	335	385	385	385	501
Voorschotten in rekening-courant op onderpand (incl. beleningen)	28	29	29	30	39	29	41	29
<i>op effecten, enz.</i> ²	27	27	26	27	36	26	39	27
<i>op goederen en celen</i>	1	2	3	3	3	3	2	2
Voorschotten aan het Rijk (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Boekvordering op de Staat ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	400	400	400	400	300	300	300	300
Munt en muntmateriaal	3.033	3.034	3.034	3.035	3.032	3.030	3.031	3.039
<i>Gouden munt en gouden muntmateriaal</i>	3.015	3.015	3.015	3.015	3.014	3.015	3.015	3.023
<i>Zilveren munt, enz.</i>	18	19	19	20	18	15	16	16
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten ...	1.470	1.424	1.425	1.500	1.619	1.509	1.585	1.570
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1	1	2	1	2	1
Vorderingen in guldens voortvloeiende uit betalingsaccorden	223	270	258	243	236	228	192	214
Belegging van kapitaal, reserves, pensioenfonds en voorzieningsfonds	186	187	187	187	187	188	188	188
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	31	33	35	38	40	46	46	49
	5.673	5.682	5.706	5.770	5.841	5.717	5.771	5.892

PASSIVA								
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	25	25	25	25	25	25	25	25
Bijzondere reserves	101	101	101	101	101	101	101	101
Pensioenfonds	40	40	40	40	40	40	40	40
Voorzieningsfonds personeel in tijdelijken dienst	1	1	1	1	1	1	2	2
Bankbiljetten in omloop (oude uitgiften)	29	29	28	29	28	28	28	28
Bankbiljetten in omloop (nieuwe uitg.)	3.385	3.423	3.409	3.462	3.514	3.462	3.523	3.599
Bankassignaties in omloop	—	—	—	—	—	—	—	—
Rekening-courant saldo's	1.904	1.863	1.903	1.927	1.945	1.864	1.854	1.930
<i>'s Rijks Schatkist</i>	405	435	459	560	548	671	614	604
<i>'s Rijks Schatkist, bijzondere rekening</i>	801	804	704	646	650	653	653	653
<i>Saldo's van banken in Nederland</i>	526	484	594	586	613	408	435	496
<i>Saldo's voortvloeiende uit betalingsacc.</i>	76	40	46	41	31	36	52	96
<i>Anderen saldo's van niet-ingezetenen</i> ...	26	26	17	17	21	23	23	23
<i>Anderen saldo's</i>	70	74	83	77	82	73	77	58
Saldo's luidende in buitenl. geldsoorten	124	133	129	116	115	113	113	91
Diverse rekeningen	44	47	50	49	52	63	65	56
	5.673	5.682	5.706	5.770	5.841	5.717	5.771	5.892

¹ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen)

² Waarvan aan Indonesië (Wet van 15 Maart 1939, Staatsblad nr 99)

N. B. — Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin gulden saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden zijn belegd

— Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntbilj.

SVERIGES RIKSBANK
(*millioenen Kr.*)

86⁵

Posten	1954 31 Augustus	1954 30 Sept.	1954 30 October	1954 30 November	1954 31 December	1955 31 Januari	1955 28 Februari	1955 31 Maart
ACTIVA								
Gouden munten en -baren	482	482	494	543	584	584	584	584
Meerwaarde van het goud	649	649	665	731	786	786	786	786
Buitenlandse overheidsfondsen *	640	729	739	597	485	410	417	452
Buitenlandse wissels *	62	55	83	97	126	119	109	81
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	656	654	594	579	493	511	447	390
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	1	1	1	1	1	1
Zweedse schatkistwissels en -obligaties *	2.572	2.477	2.642	2.699	3.267	2.997	2.953	2.777
Binnenlandse wissels *	13	15	17	17	16	16	15	15
Leningen op onderpand *	21	25	15	34	65	14	44	185
Voorschotten in rekening-courant *	12	44	12	21	18	0,1	0,1	3
Leningen op afbetaling	56	56	56	55	55	55	55	55
Pensioenfonds gedeponoord bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	18	18	17	19	15	18	20	23
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	7	16	16	7	10	11	6	41
Andere binnenlandse activa	20	19	18	27	55	48	50	39
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	517	517
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O., volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	103
Totaal.....	5.836	5.867	5.996	6.054	6.603	6.197	6.114	6.059
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop ¹	4.523	4.615	4.730	4.738	5.087	4.855	4.793	4.755
Bankwissels	2	1	1	2	4	2	1	4
Rekening-courant saldi	228	182	190	242	441	265	247	225
<i>Staatsinstellingen</i>	150	149	105	213	289	123	144	130
<i>Handelsbanken</i>	75	24	72	25	150	137	101	93
<i>Andere depositohouders</i>	3	9	13	4	2	5	2	2
Deposito's	121	105	103	100	98	98	98	98
Koersverschilrekening	301	302	302	302	302	303	303	303
Andere verplichtingen	46	48	57	57	59	11	9	11
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winsten	1	1	1	1	1	1	1	1
Winst voor 1954	—	—	—	—	—	51	51	51
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	388	388
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	84	83	82	82	81	81	81	81
Totaal.....	5.836	5.867	5.996	6.054	6.603	6.197	6.114	6.059

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten (artikel 10 van de wet op de Riksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.

¹ Maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet n° 704 van 11 December 1953 bedroeg 5.100 millioenen Kr. Met de wet n° 826 van 4 Juni 1954 werd het maximum-bedrag gebracht op 5.500 millioenen Kr.

BANCA D'ITALIA
(milliarden lire)

86⁶

Posten	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Sept.	1954 30 October	1954 30 November	1954 31 December	1955 31 Januari *
ACTIVA								
Goudvoorraad	4	4	4	4	4	4	4	4
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	10	9	9	8	9	7	7	7
Discontoportefeuille	247	252	278	279	286	284	327	313
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	103	81	86	78	93	86	94	82
Deviezen in het buitenland	71	74	77	79	82	80	72	74
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	30	30	30	31	31	33	49	49
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	675	681	693	705	700	705	695	698
Diverse vorderingen	4	4	4	4	4	4	4	4
Voorlopige voorschotten aan de Staat ...	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor hun rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	—	65	39	88	71	81	97	69
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	260	290	281	291	291	296	296	300
Diverse diensten voor rekening van de Staat	21	16	13	12	7	13	18	20
Diverse uitgaven	14	15	17	18	19	20	25	1
Totaal activa.....	2.006	2.088	2.098	2.164	2.164	2.180	2.255	2.188
PASSIVA								
Biljettenomloop	1.341	1.392	1.395	1.410	1.403	1.403	1.538	1.444
Chèques en andere schulden op zicht ³ ...	14	15	15	15	12	14	17	13
Rekeningen-courant op zicht	56	43	54	45	44	42	63	39
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	435	479	475	523	532	537	448	513
Diverse crediteuren	109	113	110	115	112	119	124	134
Rekeningen-courant van de Openbare Schatkist :								
gewone	6	—	—	—	—	—	—	—
bijzondere	6	—	—	—	—	—	—	—
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	22	28	30	35	39	42	37	42
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Winsten van het lopende dienstjaar	15	16	17	19	20	21	26	1
Totaal passiva en eigen middelen...	2.006	2.088	2.098	2.164	2.164	2.180	2.255	2.188
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	2.643	3.328	3.329	3.371	3.244	3.211	3.219	3.079
Gedane disconteringen	30	94	140	43	33	102	181	36
Gedane voorschotten	292	261	319	255	336	274	428	237
Contantverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	4.427	4.948	4.281	4.454	5.308	4.644	5.849	5.473
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van de Schatkist	6	5	5	5	5	5	4	5
² Saldo van het speciaal fonds	—	2	2	2	2	2	2	2
³ Omvat waarden en assignaties	13	13	12	12	11	12	14	12

* Voorlopige cijfers

BANK DEUTSCHER LÄNDER

(millioenen D.M.)

867

Posten	1954 7 September	1954 7 October	1954 6 November	1954 7 December	1955 7 Januari	1955 7 Februari	1955 7 Maart	1955 7 April
ACTIVA								
Goud	2.328	2.413	2.514	2.568	2.625	2.752	2.983	2.998
Tegoeden bij buitenlandse banken	7.635	7.663	7.650	7.612	7.696	7.815	7.666	7.619
Vreemde deviezen, buitenlandse wissels en cheques	521	578	626	745	930	903	922	951
Tegoeden in postrekening	65	74	61	70	87	66	60	63
Binnenlandse wissels	689	745	711	967	1.237	842	759	873
Schatkistwissels en renteloze Schatkist- bons der Staatsbesturen	—	—	12	5	49	—	115	15
Duitse tekenmunten	88	79	76	59	79	89	85	65
Leningen tegen compensatievorderingen .	26	19	23	37	23	32	29	23
Voorschotten en kredieten op korte termijn	154	111	125	139	136	190	141	330
Effecten	43	43	43	43	47	47	47	43
Vorderingen op de overheid	2.529	1.839	1.903	1.743	1.312	1.266	1.320	1.892
a) compensatievorderingen	1.907	1.217	1.281	1.121	690	644	698	1.270
b) renteloze obligaties	622	622	622	622	622	622	622	622
Kredieten aan de Staat wegens deelne- ming aan het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank	183	377	391	391	391	391	391	391
Andere activa	254	268	259	256	89	77	79	112
	14.515	14.209	14.394	14.635	14.701	14.470	14.597	15.375

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	11.216	11.494	11.571	11.889	11.792	11.462	11.784	12.138
Deposito's :								
a) der Landescentralbanken	1.069	585	703	605	892	962	776	762
b) der Staatsbesturen	355	344	359	367	322	318	311	432
<i>tegenwaarderekeningen van de Staat</i>	333	327	336	347	306	300	292	299
<i>andere tegoeden</i>	22	17	23	20	16	18	19	133
c) geallieerde overheid	515	511	488	485	484	488	475	472
d) andere	227	151	122	136	147	162	119	406
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	327	307	329	341	419	429	477	492
Andere passiva	484	495	500	490	323	327	333	351
a) reserves	193	193	193	193	179	179	179	179
b) andere	291	302	307	297	144	148	154	172
Maatschappelijk kapitaal	100	100	100	100	100	100	100	100
Wettelijke en andere reserves	222	222	222	222	222	222	222	222
	14.515	14.209	14.394	14.635	14.701	14.470	14.597	15.375

BANQUE NATIONALE SUISSE

(millioenen Zwitserse frank)

86'

Posten	1954 7 September	1954 7 October	1954 6 November	1954 7 December	1955 7 Januari	1955 7 Februari	1955 7 Maart	1955 7 April
ACTIVA								
Goudvoorraad	6.222	6.278	6.321	6.321	6.323	6.298	6.268	6.257
Deviezen	530	527	506	479	575	585	575	561
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	530	527	506	479	575	585	575	561
<i>andere</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Binnenlandse wissels	81	80	80	86	96	87	83	81
<i>Wissels</i>	81	80	80	86	94	87	83	81
<i>Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.</i>	—	—	—	—	2	—	—	—
Voorschotten op onderpand	20	27	28	35	36	21	21	34
Effecten	49	49	49	49	46	47	47	46
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	—	—	—	—	—	1	1	—
<i>andere</i>	49	49	49	49	46	46	46	46
Binnenlandse correspondenten	10	11	8	10	8	7	9	10
Andere actiefposten	31	29	30	35	35	28	27	25
Totaal.....	6.943	7.001	7.022	7.015	7.119	7.073	7.030	7.014

PASSIVA								
Eigen middelen	46	46	46	46	46	46	46	47
Bankbiljetten in omloop	4.906	4.968	4.989	5.096	5.210	4.944	4.970	5.027
Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen.	1.838	1.828	1.826	1.714	1.701	1.931	1.861	1.791
<i>Girorekeningen van handels- en industriële banken</i>	1.393	1.373	1.274	1.178	1.252	1.433	1.416	1.276
<i>Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen</i>	441	455	552	536	449	448	445	515
Andere passiefposten	157	159	161	159	162	152	153	149
Totaal.....	6.943	7.001	7.022	7.015	7.119	7.073	7.030	7.014

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN

(op 31 Maart 1955)

(in pCt vanaf de aangeduide datum)

86'

België	29 October 1953	2,75 ¹	Nederland	7 April 1953	2,50
Belg. Congo en Ruanda-Urundi	6 April 1953	3,50 ²	Noorwegen	14 Februari 1955	3,50
Canada	14 Februari 1955	1,50	Oostenrijk	3 Juni 1954	3,50
Denemarken	23 Juni 1954	5,50	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Duitsland	20 Mei 1954	3,—	Spanje	1 Juli 1954	3,75
Finland	1 Decemb. 1954	5,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Frankrijk	2 Decemb. 1954	3,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York) ...	16 April 1954	1,50 ³
Griekenland	1 Januari 1954	10,—	Zweden	20 Novemb. 1953	2,75 ⁴
Groot-Brittannië	24 Februari 1955	4,50	Zwitserland	26 Novemb. 1936	1,50
Ierland	25 Mei 1954	3,—			
Italië	6 April 1950	4,—			

¹ Discontovoet der bij een bank gedomicileerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

² Discontovoet der bij een bank gedomicileerde accepten.

³ Vanaf 15 April 1955 : 1,75 pCt.

⁴ Vanaf 19 April 1955 : 3,75 pCt.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL 1

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	31 Januari 1955		28 Februari 1955		31 Maart 1955		PASSIVA						
		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt	
I. Gouden baren en munten	604.923	33,3	640.536	36,0	625.675	36,4	I. Kapitaal :						
II. Kasmiddelen en banktegoeden op zicht	58.274	3,2	60.201	3,4	72.503	4,2	Aandelen waarvan 25 pCt gestort	125.000	6,9	125.000	7,0	125.000	7,3
III. Herdiscontopapier :	378.381		351.324		332.715		II. Reserves :	20.718	1,2	20.718	1,2	20.718	1,2
1. Handelswissels en bankaccepten	35.160	1,9	34.279	1,9	41.807	2,4	1. Wettelijke Reserve	7.375		7.375		7.375	
2. Schatkistpapier	343.221	18,9	317.045	17,8	290.208	16,9	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343	
IV. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	77.344	4,2	82.800	4,7	86.388	5,0	III. Kortl. en dad. opvr. dep. (goud) :	435.979		453.186		453.193	
V. Termijngelden, voorschotten en deposito's :	279.477		265.025		225.483		1. Circulatiebanken voor eig. rek. :						
1. op ten hoogste 3 maanden	203.890	11,2	189.449	10,7	149.897	8,7	a) van 3 tot 6 maanden	—	—	17.205	1,0	—	—
2. van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—	b) op ten hoogste 3 maanden ...	17.224	1,0	17.226	1,0	68.883	4,0
3. van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	c) dadelijk opvraagbaar	413.224	22,7	413.224	23,3	378.779	22,0
4. van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depos. : dad. opvraagb.	5.531	0,3	5.531	0,3	5.531	0,3
5. op meer dan één jaar	75.587	4,2	75.576	4,3	75.586	4,4	IV. Kortl. en dad. opvraagb. depos. :	1.096.398		1.036.992		978.717	
VI. Effecten en diverse beleggingen :	348.962		306.175		305.679		(geld) :						
1. Schatkistpapier :							1. Circulatiebanken voor eig. rek. :						
a) op ten hoogste 3 maanden ...	125.325	6,9	68.620	3,9	122.690	7,2	a) op meer dan één jaar	53.050	2,9	54.587	3,1	53.273	3,1
b) van 3 tot 6 maanden	28.871	1,6	56.146	3,2	28.137	1,6	b) van 9 tot 12 maanden	48.975	2,7	31.158	1,8	1.427	0,1
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	28.484	1,6	15.477	0,9	c) van 6 tot 9 maanden	—	—	53.710	3,0	49.138	2,8
d) van 9 tot 12 maanden	15.380	0,8	15.423	0,9	—	—	d) van 3 tot 6 maanden	28.989	1,6	28.981	1,6	46.374	2,7
e) op meer dan één jaar	30.894	1,7	31.069	1,7	31.266	1,8	e) op ten hoogste 3 maanden ...	778.541	42,8	781.273	44,0	712.538	41,5
2. Ander papier en div. belegg. :							f) dadelijk opvraagbaar	138.679	7,6	50.626	2,8	78.759	4,6
a) op ten hoogste 3 maanden ...	143.414	7,9	101.347	5,7	104.843	6,1	2. Circulatiebanken andere dep. :						
b) van 3 tot 6 maanden	2.551	0,1	2.553	0,1	724	0,1	a) op ten hoogste 3 maanden ...	—	—	—	—	—	—
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	1.079	0,1	b) dadelijk opvraagbaar	240	0,0	—	—	—	—
d) van 9 tot 12 maanden	1.074	0,1	1.076	0,1	—	—	3. Andere depositanten :						
e) met meer dan één jaar loopt.	1.453	0,1	1.457	0,1	1.463	0,1	a) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—
VII. Diverse activa	2.417	0,1	2.615	0,1	1.228	0,1	b) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—
VIII. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	3,8	68.291	3,8	68.291	4,0	c) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—
Totaal activa...	1.818.069	100,0	1.776.967	100,0	1.717.962	100,0	d) van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—
							e) op ten hoogste 3 maanden ...	16.508	0,9	9.309	0,5	17.158	1,0
							f) dadelijk opvraagbaar	31.416	1,7	27.348	1,5	20.050	1,2
							V. Diversen	18.122	1,0	19.219	1,1	18.482	1,1
							VI. Verlies- en Winstrekening :						
							Overdracht	3.803	0,2	3.803	0,2	3.803	0,2
							VII. Fonds voor eventuele lasten	118.049	6,5	118.049	6,6	118.049	6,9
							Totaal passiva...	1.818.069	100,0	1.776.967	100,0	1.717.962	100,0

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)						Depositio's op lange termijn :			
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) .	221.019		221.019		221.019	1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteiten-Trust (zie noot 3)	152.606		152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		76.181	2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303
Totaal...	297.200		297.200		297.200	Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)	68.291		68.291
						Totaal...	297.200		297.200

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen, het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard. Zijn hierin niet begrepen de gelden en waarden aangehouden door de Bank in hoedanigheid van Agent van de Europese Organisatie van Economische Samenwerking (Europese Betalingsunie), van Overeengekomen Derde luidens het contract van inpandgeving afgesloten met het Hoge Gezagsorgaan van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, alsook van lasthebber-trustee of financieel Agent voor internationale leningen.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 Januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank, en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 Februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank niet vóór 1 April 1956 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten per 31 December 1952.

Noot 3. — Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuïteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250,— Zwitserse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380,— Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode
in miljoenen rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

ACTIVA	Begin der verricht. 1-7-1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode									
		Junii 1951	Dec. 1951	Junii 1952	Dec. 1952	Junii 1953	Dec. 1953	Junii 1954	Dec. 1954	Febr. 1955	
I. Beschikbare middelen.											
a) Bedrag verschuld. door de reg. der V.S.A. (\$)	350,0	286,1	111,9	123,3	123,3	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5
b) Goud in staven	—	—	100,3	149,5	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0
c) Saldo in rekening-courant (dollars)	—	65,9	4,6	78,4	96,7	17,1	20,1	174,7	46,2	38,8	38,8
d) Schatkistpapier V.S.A. aan kostende prijs ...	—	—	—	—	—	142,6	177,9	92,4	100,2	106,2	106,2
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.	350,0	352,0	216,8	351,2	373,0	436,2	474,5	543,6	422,9	421,5	
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	44,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zweden	21,2	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verenigd-Koninkrijk	150,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	215,3	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd kracht. het besluit van 30-6-1952	—	—	—	1,9	2,6	—	—	—	—	—	
IV. Bijzonder aan Turkije verstrekt cred. (19-9-50)	—	—	—	—	3,4	—	—	—	—	—	
V. Aan verdragsl. part. verstrekte len. (19-9-1950) .											
Denemarken	—	61,1	38,5	27,0	29,7	40,4	62,5	97,6	97,4	101,7	
Duitsland	—	182,5	—	—	—	—	—	—	—	—	
Frankrijk	—	—	168,0	270,6	312,0	312,0	312,0	312,0	241,4	157,1	
IJsland	—	—	—	1,8	1,6	1,8	3,4	5,6	4,5	4,4	
Italië	—	—	—	—	—	12,0	83,9	122,3	116,9	139,7 ³	
Nederland	—	175,6	23,1	—	—	—	—	—	—	—	
Noorwegen	—	20,0	9,7	—	16,5	49,7	79,8	89,2	98,6	103,5	
Verenigd-Koninkrijk	—	—	539,2	636,0	589,6	630,3	559,4	485,4	343,4	330,3	
Zweden	—	44,3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Turkije	—	28,2	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	
	—	511,7	808,5	965,4	979,4	976,2	1131,0	1142,1	932,2	866,7	
VI. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangs-creditsaldi, toegekend bij wijze van lening ¹											
Noorwegen	—	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Turkije	—	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	
	—	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	
VII. Diversen	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1890,1	1323,2	
PASSIVA											
I. Werkkapitaal	286,3	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekj. eindigend 30-6-1951.											
Oostenrijk	80,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Griekenland	115,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
IJsland	4,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nederland	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Noorwegen	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	279,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	147,4	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	148,3	148,1	
Duitsland	—	—	43,3	205,5	239,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	
Oostenrijk	—	—	—	—	15,1	19,3	42,0	42,0	42,0	27,5	
Frankrijk	—	149,6	—	—	—	—	—	—	—	—	
Italië	—	12,1	123,0	123,0	94,2	—	—	—	—	—	
Noorwegen	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	—	
Nederland	—	—	—	153,1	183,7	213,0	213,0	206,7	181,2	186,3	
Portugal	—	36,5	42,0	42,0	38,8	38,5	33,5	29,6	6,5	2,4	
Zweden	—	—	111,7	141,7	133,2	121,3	136,6	104,7	40,3	21,4	
Zwitserland	—	11,1	96,0	110,3	117,8	150,0	150,0	150,0	150,0	148,3	
Verenigd-Koninkrijk	—	292,0	—	—	—	—	—	—	—	—	
	—	648,7	617,3	977,5	1023,1	1043,4	1076,4	1034,3	868,3	834,0	
IV. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50)⁴											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	140,0	42,6	47,1	34,7	34,8	15,7	—	—	
Duitsland	—	—	—	—	—	38,7	160,6	303,8	197,9	184,6	
Oostenrijk	—	—	—	—	—	—	13,6	30,8	2,0	—	
Italië	—	—	16,3	1,9	—	—	—	—	—	—	
Nederland	—	—	—	—	—	—	7,6	—	—	—	
Portugal	—	—	14,9	9,0	—	11,5	—	—	—	—	
Zwitserland	—	—	—	—	—	4,1	32,5	31,3	17,6	—	
	—	—	171,2	53,5	47,1	89,0	249,1	381,6	217,5	184,6	
V. Bijz. crediet toegest. door B.L.E.U. (19-9-50).	—	—	—	50,0	50,0	40,0	40,0	30,0	30,0	30,0	
VI. Diversen	—	—	0,2	0,9	1,6	3,4	3,4	3,2	2,7	3,0	
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1890,1	1323,2	

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten voor. — ¹ De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — ² Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952. — ³ Inbegrepen een krediet van 16,7 miljoen rekeneenheden, aan Italië toegestaan, ingevolge artikel 13(a) van 19 September 1950. — ⁴ Buiten 'quotum.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE

88²

1 Juli 1950 tot 28 Februari 1955

(millioenen rekeneenheden)

A — BRUTO-POSITIE EN NETTO CUMULATIEVE POSITIE					B — CUMULATIEVE VERREKENINGSPOSITIE					
Lidstaten (en hun geldzones)	Bruto-positie		Interesten Netto betaald (—) of ontvangen (+) door de lidstaat	Netto cumulatieve positie op 28 Februari 1955 overschot (+) of tekort (—) (b+c+d)	Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand Januari 1955 overschot (+) of tekort (—)	Verrichtingen over Februari 1955		Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand Februari 1955 overschot (+) of tekort (—) van de lidstaat (f+g+h)	Quota	« Rallonges » (betalings- faciliteiten boven debetquotum (D) of credit (C)
	Overschotten (+)	Tekorten (—)				Wijzigingen voortvloeiend uit de bilaterale stortingen uitgevoerd voor de maand Februari 1955 (gelijk aan tweemaal het terugbetaalde krediet)	Verrekenings- overschot (+) of -tekort (—) over Februari 1955			
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Oostenrijk	334,7	382,2	+ 2,4	— 45,1	+ 67,9	— 0,2	— 12,6	+ 55,0	84,0	{ 32,6 C* 70,0 C
België-Luxemburg	1.480,9	775,7	+ 23,2	+ 728,4	+ 281,2	— 3,1	+ 17,9	+ 296,1	432,0 ⁴	125,0 C
Denemarken	557,7	735,6	— 5,3	— 183,2	— 192,8	+ 0,7	— 11,4	— 203,5	234,0	18,2 D
Frankrijk	997,8	1.925,3	— 22,1	— 949,6	— 318,4 ⁷	+ 4,2	nihil	— 314,2 ⁷	624,0	45,5 D
Duitsland	2.401,4	1.133,3	+ 21,8	+ 1.289,9	+ 956,0	— 1,7	+ 14,9	+ 969,3	600,0	{ 313,6 C* 450,0 C
Griekenland	90,5	418,8	+ 0,0	— 328,2	— 55,4	—	— 4,0	— 59,4	54,0 ⁴	—
IJsland	6,6	29,4	— 0,2	— 23,1	— 8,9	+ 0,1	+ 0,0	— 8,8	18,0	1,6 D
Italië	713,3	1.107,5	+ 0,7	— 393,5	— 253,2	—	— 26,1	— 279,4	246,0	164,0 D
Nederland	1.383,9	994,7	+ 10,3	+ 399,5	+ 359,2	— 2,0	+ 15,4	+ 372,6	426,0	100,0 C
Noorwegen	435,8	675,0	— 5,0	— 244,2	— 205,0	+ 0,9	— 2,8	— 206,9	240,0	14,8 D
Portugal	245,1	231,6	+ 3,6	+ 17,1	+ 6,1	— 0,3	— 1,1	+ 4,7	84,0	20,0 C
Zweden	788,2	730,0	+ 8,3	+ 66,5	+ 55,9	— 1,5	— 11,6	+ 42,8	312,0	—
Zwitserland	821,8	442,6	+ 11,6	+ 390,8	+ 301,0	— 1,4	— 2,8	+ 296,7	300,0	125,0 C
Turkije	270,3	592,8	— 5,6	— 328,1	— 246,4	—	+ 0,3	— 246,1	60,0	—
Verenigd-Koninkrijk	2.673,9	3.027,5	— 42,3	— 395,9	— 671,3	+ 4,3	+ 6,4	— 660,5	1.272,0	77,5 D
Totalen ...	13.202,0	13.202,0	+ 81,8 — 80,4	+ 2.892,1 — 2.890,8	+ 2.027,3 — 1.951,6	+ — 10,2	+ 55,1 — 72,4	+ 2.037,3 — 1.978,9		

* Ierland is begrepen in de geldzone van het Verenigd-Koninkrijk; het Verenigd-Koninkrijk omvat, behalve zijn overzeese gebiedsdelen, tevens de niet deelnemende sterlinglanden.

¹ Het verschil tussen de netto cumulatieve positie (kolom e) en de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) is toe te schrijven aan de netto invloed van volgende factoren : aanwending van bestaande middelen, van aanvankelijkealdi en bijzondere middelen; bijzondere vereffeningen op 1 Juli 1952 wat de B.L.E.U. en Portugal betreft; wijzigingen en betalingen bij de hernieuwing van de Unie op 1 Juli 1954; aanvankelijke terugbetalingen door IJsland gedaan uit hoofde van de verrichtingen voor December 1954; afbetalingen uit hoofde van de aflossing tot heden, evenals de bijzondere betalingen in goud ontrangen en verricht door de Unie bij de verrichtingen van Januari 1955; terugbetalingen in goud tot op heden aan Frankrijk gedaan, ingevolge artikel 10 bis, de eerste twee stortingen uitgevoerd ter terugbetaling van het door de B.L.E.U. aan de Unie toegekend bijzonder krediet.

² Die wijzigingen geven geen aanleiding tot goudstortingen; ze worden verricht om de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) te handhaven op het dubbel der schuld of de vordering van elk land.

³ De cumulatieve verrekeningspositie is gelijk aan het dubbel van de schuld of de vordering van elk land, behoudens de volgende gevallen :

Griekenland : Algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 18 (a) buiten zijn debetquotum dat geblokkeerd is en beschouwd wordt als zijnde gelijk aan 0	59,4
Turkije : — aangewend debetquotum	60,0
— algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 (a) buiten zijn debetquotum	186,1

⁴ Het debetquotum van Griekenland is geblokkeerd en beschouwd als zijnde gelijk aan 0; het effectieve quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteur is gelijk aan 402,6 miljoen rekeneenheden.

⁵ Definitieve cijfers, rekening gehouden met de wijzigingen aangebracht sedert 1 Juli 1954.

⁶ Die bedragen welke deel uitmaken van de rallonges van Oostenrijk en Duitsland waren noodzakelijk om de overschotten te dekken die het quotum van die landen in het begin van het boekjaar 1954-1955 overtroffen.

⁷ Met uitsluiting van de goudbedragen door Frankrijk vóór 30 Juni 1954 buiten zijn quotum aan de Unie gestort. Die bedragen werden niet opgenomen in de cumulatieve verrekeningspositie, doch kunnen door Frankrijk herwonnen worden ter betaling van netto-overschotten voor de periode na 30 Juni 1954. Van het totaal dier bedragen (869,4 miljoen rekeneenheden) werden tot en met de verrichtingen van de maand Februari 41,8 miljoen terugbetaald, zodat het saldo 327,6 miljoen bedraagt.

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.		PRODUCTIE.	
I. — Rentetarief voor disconto en beleningen	2	I. — Steenkolen- en metaalproductie	55 ¹ en 55 ²
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II. — Textielnijverheid	56 ¹
III. — Daggeld	8	III. — Diverse producties	56 ²
		IV. — Electricische energie	58
		V. — Gas	59
EDELE METALEN		VERBRUIK.	
Notering der edele metalen	9	I. — Verbruiksindexcijfers	
		a) Maandelijke verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100	65 ¹
VALUTAMARKT.		b) Maandelijke verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1953 = 100	65 ² en 65 ³
I. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de Nationale Bank van België	10 ¹	II. — Tabaksverbruik	66
II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ²	III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
		VERVOER.	
KAPITAALMARKT.		I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen :	
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	70 ¹
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15 ¹	b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
III. — Omzet ter Beurze van Brussel	15 ²	c) verkeer :	
IV. — Rendement der voornaamste types vast rentende waarden	16	1° algemeen spoorverkeer	70 ³
V. — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo :		2° zware goederen	70 ⁴
Retrospectief overzicht	17 ¹	A) gezamenlijk verkeer	
Emissies van de Congolese vennootschappen in November en December 1954	17 ²	B) binnenlands verkeer	
Indeling der emissies		II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70 ⁴
Groepering naar de grootte van het kapitaal		III. — Havenverkeer	
Emissies van de Belgische vennootschappen in December 1954 :		a) Haven van Antwerpen	71 ¹
Indeling der emissies	17 ³	b) Haven van Gent	71 ²
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...	17 ⁴	IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	BUITENLANDSE HANDEL.	
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type-classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	WERKLOOSHEID.	
RIJKSFINANCIEN.		I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹	II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²	III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen	81 ³
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³	IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar bedrijfsgroep	81 ⁴
IV. — Opbrengst van de belastingen	26	BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
INKOMEN EN SPAREN.		I. — België en Belgisch-Congo :	
I. — Rendement der Belgische en Congolese vennootschappen op aandelen :		Algemene staten der banken	85 ¹
Retrospectief overzicht	30 ²	Nationale Bank van België :	
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	Weekstaten	85 ²
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi :	
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Maandstaten	85 ³
III. — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Geldvoorraad in Belgische franken	85 ⁴
		Snelheid van de girale geldomloop in België	85 ⁵
LOOP DER ZAKEN.		II. — Buitenlandse emissiebanken :	
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers	35	Staten :	
Debetverrichtingen		Banque de France	86 ¹
II. — Postchèque- en giroverkeer	36	Bank of England	86 ²
		Federal Reserve Banks	86 ³
PRIJZEN.		Nederlandsche Bank	86 ⁴
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹	Sveriges Riksbank	86 ⁵
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²	Banca d'Italia	86 ⁶
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46	Bank Deutscher Länder	86 ⁷
		Banque Nationale Suisse	86 ⁸
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	86 ⁹
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...	87
		IV. — Europese Betalingsunie : :	
		Samenvattende tabel van de stand	88 ¹
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88 ²

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

Drukkerij der
Nationale Bank van België,
Hoofdingenieur
der Technische Diensten :
Ch. AUSSEMS
15, Natiënsquare, Brussel
